

Illuminati doctoris fratris Francisci de Bayronis ordi minor: Provinciae sancti Ludovici in Tertiu sententiaru copendio: suz sollertissimaz scriptu Incipit feliciter.

Bala. 4.

Ubi venit plenitudo temporis: misit dominus filium suum. Ista est distinctio prima...

El. circa finem capituli...

I. in. r. super...

et. r. alibi...

Immo articulo...

Quere ob...

El. g.

El. g. dicitur.

El. g. persona.

El. g. dicitur.

Vertical marginal notes on the left side of the page, including 'Sua dico', 'Signum nac', 'Bala. 4.', 'El. creatio', 'Barla magi', 'Eccle. r. c.', 'De g. de ma', 'Rones i hac', 'Aberebis', 'El. g. dicitur', 'El. g. persona', 'El. g. dicitur'.

lucentes in sua essentia: que tñ sunt obiecta scđaria. Itē qđ nō est ppter cōingentiā volūtatis diuine: qđ quādo aliqd est speculū volūtariū respectu alicuius: r speculū necessariū re' alterius: si remanet re' illius speculū volūtariū: vt se ostēdat mibi: qđ pōt se ostēdē vel nō ofide- re: non tñ sine psonis: quarū est obiectū vel speculūz ne- cessariū. C. Dōm igit: qđ obiectū p̄mariū vel scđariūz p̄- precise nō sufficit nisi cōcurrente diuina volūtate: r vtrobiz requiritē volūtatis diuina libere agens ad ex- que pōt suspendere illud qđ operatio respicit ad extra per accidēs nō influendo illi: sed tñ influendo ad illud qđ operatio respicit per se: s; visio beatifica respicit p̄m obiectū. I. diuina essentiaz per se obiectū scđariū qđ est persona respicit per accidēs: igit volūtatis diuina pōt in- fluere ad p̄m nō influendo ad z'. C. Item nota qđ non sequit' essentia nō beatificat in pmo signo: vel vt in tri- bus: igitur nō beatificat in tribus signis: qđ non sequit' simplr cū p̄cisione signi: sed est fallacia s̄m qđ r sim- pliciter: sed bene sequit' pater nō est: beatus vel fili' in pmo signo: igitur nō est beatus a se: per locū a diuisione destructiue: qđ esse beatū in pmo signo est esse beatus a se. C. Itē nota qđ nō eodē mō distinguit' formalr essen- tia a persona sicut persona ab essentia: plus enīz distin- guit essentia a persona qđ eōuerso: qđ essentia nō inclu- dit personā: sicut nec aīal includit hoīem: sed psona in- cludit in sua rōne essentiā: sicut hō includit aīal. C. Itē notandum qđ h' doctor Scotus nunq̄ posuit in diuinis originē: sed illum p̄supponit tanq̄ ab obibus doctori- bus cōcessum: r etiā a sanctis: tñ potest p̄bari ex dictis Aug. li' de immortalitate aīe ubi dicit qđ nulla res seipsas p̄ducit: alioq̄n esset anteq̄ esset: r ista p̄na si est bona oppositū p̄sequētis infert oppositū antecedētis: sic nul- la res est anteq̄ sit: ergo nulla res seipsas p̄ducit: redu- cat: qđ p̄lo est vltis: opz p̄missas esse vltis r aliquaz affirmatiua: qđ ex puris negatiuis nihil sequit': est ergo maior vltis affirmatiua talis: oīs res producēs aliāz est ante p̄ductā: sed nulla est res: anteq̄ sit: ergo nulla res seipsas p̄ducit: sed pater p̄ducit filiū: ergo pater est p̄z filiū: sed nō duratiue: ergo origine. C. Itē est iterū nō tan dū qđ in diuinis: s; relatio sit qđ duratiue ad terminū qui est sibi extrinsecus: nō ppter hoc pōt inferri: qđ solū relatio distinguit' per extrinsecū: sed per intrinsecū di- stinguit': qđ habitudo ad terminū est: intrinseca relatio: minē: ppter hoc qđ est qđ duratiue ad terminū remone- tur: quin cōparationē habeat ad fundamentū in quo est: qđ sicut albedo p se r formalr r qđ duratiue est ad se: sicut sit absolutū: r hoc habeat sine separata siue in subiecto existens: verū tamen eius aptitudo nālis est esse in sub- iecto: r per p̄na p̄pria passio: ita relatio nō obstante qđ duratiue est ad terminū: tñ eius nālis aptitudo r p̄- pria passio est esse in fundamento: r sic non tñ compa- rat' ad terminū: s; pōt ēt' s; nō qđ duratiue: cōpari ad fundamentū quod refertur.

Secundo ubi sit relatio. Et vbi qđ nō: qđ nulla relatio dicit perfectionē: sed incar- natio verbi est humanē nāe sūma p̄fectio: ergo r. C. Sed p̄ra: qđ generatio verbi est p̄stantior incarnatione: sed verbi gnatio nō dicit perfe- ctionē: qđ nec incarnatione: r p̄ns est relo r nō absolutū. Hic introducunt' quatuor p̄clones. C. Pri- ma cōclusio est qđ incar- natio verbi non est tñ entitas rōnis: sed entitas realis: qđ ad nihil rationis tñ cōcurrat operatio trinitatis: sed ad incarnationem p̄currat tota trinitas: ergo r. C. Itē nihil dicit' realiter tale per ens rationis tñ: sed verbus 3^m Franc. 10.

Secundo ubi sit relatio. Et vbi qđ nō: qđ nulla relatio dicit perfectionē: sed incar- natio verbi est humanē nāe sūma p̄fectio: ergo r. C. Sed p̄ra: qđ generatio verbi est p̄stantior incarnatione: sed verbi gnatio nō dicit perfe- ctionē: qđ nec incarnatione: r p̄ns est relo r nō absolutū.

Hic introducunt' quatuor p̄clones. C. Pri- ma cōclusio est qđ incar- natio verbi non est tñ entitas rōnis: sed entitas realis: qđ ad nihil rationis tñ cōcurrat operatio trinitatis: sed ad incarnationem p̄currat tota trinitas: ergo r. C. Itē nihil dicit' realiter tale per ens rationis tñ: sed verbus 3^m Franc. 10.

Complexio pō... de politare vt... nō vidēto p̄... fono:...

Doctrina sin... galana...

El. g. dicitur...

Barla magi... dicit' qđ...

Itē nota qđ... de aīa...

Relo dupli... cōpōnē h'...

El. g.

Eccle. 4^a.

El. g. operatio trinitatis.

I. Hic entitates rationes nec pu... abso aliqd: s3 respectu ex... trinfecus adu... uentite incar... natione ignat... H. l. distinet... refo. H. l. s. singlis

H. l. caroz.

H. l. s. ista est obijct 4.

Denotatione extrinseca de... di: incarnat... H. l. causalitad... Incarnatioes... comitari p... uationem. Hec tenere... coingit 2.

Est intimi r... respectu inri... secus aduone... e dicit. H. l. qd gomo... paita: incarna... tio format. H. l. multiplex... Incarnatioes... trascedes no... esse. S. pp. t. c. 10.

M. Incarnatioes... reductioe in... pdicatioe bi... tate foze: q... re sco. hic 2... 12. distin. 4. 2... alibi.

Incarnatioes... dependtia no... dicere: qd h... examinatib.

dicit realr incarnatum. ergo incarnatio est realis. ¶ 2o dicit qd qd incarnatio no est aliqd puatiu sed positiu: qz per ea na humana d3 pfici z no puari. ¶ Item nihil qd ad nam humana pmet: pderet si subipfi dimitte... ref: ergo incarnatio non est aliqua puatio. ¶ 3o est qd incarnatio no est aliqd absolutu s3 respectu: qz discre... ta theologia no d3 de oibus sed de plona solu: sed incar... natio d3 de sola plona: sed qd d3 de oib3 plonis est abso... lutu: z qd de vna sola d3 est respectiu. ¶ Itē qz Augu... dicit: qd no de plonis no ad se: sed adiuice vel ad aliqd... trā vicinū: sed incarnatio de vna tm persona d3. g non... ad se: z p nris est respectiu. ¶ 4o qd incarnatio non... est respectu intrinsecus sed extrinsecus: qz no... innasit ex nā termino: sed ab agente inducente eaz. ¶ Itē: qd no est miraculu de relone intrinseca infurge... te inter extrema quociqz: Sed de ista est miraculum... ergo rē. ¶ S3 d3 pdictas d3nes arguit p ordinē. ¶ Con... tra pma: qz de p creatione referit ad creaturā: sed nul... la eius relo ad creaturā est realis. ergo rē. ¶ Itē 2o. qz... per incarnationē nā humana supponit in alieno suppo... sita: z puat ppzio supposito vel ppzia suppositione:... igit incarnatio est puatio. ¶ Itē 3o. qz beatus Bernar... dus dicit qd illa vniō tenet arcē inter oēs alias vniōnes:... sed nihil respectiu s3 arcē. ergo rē. ¶ Itē 4o. qz illa re... latio est intrinseca: per quā extrema intinam: sed p hāc... maxime intinam extrema. s. suppositū vbi z humana... nā. ergo rē. ¶ Ad pmo d3: qd de di incarnatus solu deno... minatione extrinseca: sicut d3 creator: z in se realr ma... xime beat vim creaturā z terminatiuas istius bndicte... incarnationis. ¶ Ad 2o d3: qd respectus incarnatio... nis no est puatio pprie suppositionis: s3 puatio ista est... aliqd cōcomitans respectu incarnationis. ¶ Ad 3o d3: qd... qd arcē tenere pot intelligi duplr: vel eminentie vel di... gnitatis: tenere vō arcē eminentie dicit perfectionē: z ta... le est absolutu: sed tenere arcē dignitatis: no semp dicit... pfectionē: sic vniō incarnationis tenet arcē dignitatis. ¶ Ad 4o d3: qd vniō no arguit respectu intrin... secu: qz aia maxie intinam corpi: z tm illa vniō no est in... trinseca: qz extrema pnt sine illa manere: vt pz. ¶ Ites... nota qd incarnatio nihil dicit qd sit de genere subiectum... nihil aliud sit qd vniō que p se tota est ad aliud. ¶ Sed... dubiu est. si incarnatio sit aliqd trascēdens. D3 qd no: sed... aliqd in genere eū sit accidēs: z nihil tale est trascēdens... nisi qd est idē realr cū fundamento: qd in pposito ponit... no pot: cū possint fundamenta istius relationis manere... no manere relone. ¶ Item dubiu est. si est de genere... actionis. H3 d3 qd no: qz incarnatio est terminus actōis:... sed ad actionē no est actio. ¶ Itē no est de genere pas... sionis: qz passio est idē qd receptio: incarnatio no est ipsa... receptio: sed ipsa recipit. ¶ Est igit incarnatio de aliq... predicamēto: no pprie z per se: sed p reductionē et p... dicationē no recipit: reducit aut ad predicamētū habi... tus: qz est respectus circūstāns ei cui circūstāt: sicut esse... in loco ipsius angeli reducit ad predicamētū: sicut esse... tm predicamēti vbi angeli pdicationē no recipit pprie. ¶ Itē est dubiu. si incarnatio sit relatio dependentie... Dico qd no. ratio est qz positis causis totalibus alicuius... effectus no est aliqua causalitas vel dependentia causa... litatis ponenda in co: sed suppositū humani: pata foris... sunt quatuor cāe: que sufficiunt: a gbus suppositū depē... det z no a pluribus. s. volūtas diuina z finis pmi: z etiā... cause intrinseca. s. corpus z aia: z no a pluribus depēdet... suppositū cū in verbo. g rē. ¶ Itē 2o. nihil pot ab aliq... dependere quo no extē: nōlominus est: sed vniōne... ista no extēte nihil minus nā esset suppositū. ergo rē. ¶ Itē 3o. qz vniō accidentis ad subm est relatio depen...

dentie: eo qd sublatō subiecto per miraculū accēs pfer... uaret a deo: sed si nā cū dimitteret a vbo subipfi reli... cta: no per miraculū: sed nātr cōseruaret: ergo ista vniō... no est relatio dependentie humane nature: vel relatio... causalitatis dependentie: s3 sustentantis. ¶ 26. III.

Truo quero. Utrū in incarnatione vbi... includant plures respectus vel... plures vniōnes. D3 no: qz no sunt ponenda... plura sine necessitate: sed ad saltādū incar... nationē sufficit sola vniō totius humane na... ture ad suppositū verbi. g rē. Mayor pbat p sacra scri... pturā Judicā. 7. c. vbi sufficiebant pccenti vni reliqua... multitudinē reuerente ad tabernacula. ¶ Sed 3 4o... pzio: qz vbi sunt distincta vmbilia z distincte vniōnes... distincto: z vniū que sunt extrema vniōnis istius. Naz... multiplicatis extremis: multiplicant vniōes z relones:... sed aia z corpus in incarnatione sunt distincta vmbilia... ergo rē. ¶ Itē ipossibile est illa esse idē: quoz vniū cor... ruptū alio remanente: sed vniō ad totū vel ad humani... tate corrupta fuit in triduo: z vniō ad partes remansit... fm fidē. ergo rē. ¶ Itē corpus fuit per miraculū a cor... ruptione pseruātū: sed si fuisset corruptū vniō verbi ad... corpus fuisset corrupta: qz corruptio fundamento z ter... mino: destruit eoz relatio: sed vniō verbi ad aiam re... mansisset. ergo rē. ¶ Itē 4o. qz si pilanus cūm decapit... tasset: remansisset vbi vniū corpori z capiti. ergo rē.

Ideo dico

¶ sunt ibi plures vniōnes: qz sic sunt... damēta sunt distincta: sic z relones... distinguunt z multiplicant: sed in incarnatione sunt di... stincta fundamenta: scilz pmo caro que aiam precedit... sicut mā formā: z 2o aia: z 3o tertia cūitas vel humani... tas: z quarto accidētia: qz per cōicationē idiomatū cūis... dicit vere albus: igit sunt ibi quatuor vniōnes. ¶ S3... cōtra pdicta instat quadruplr. pmo: qz sicut hō resoluūt... in corpus z aiam: ita corpus in pma mām z formā: igit... ibi erunt plures vniōnes. Dico qd verū est partiales: no... totales. ¶ Itē 2o. qz sancti dicit qd assumpsit corp me... diate aia: igit no pmo assumpsit carnes vel corpus. D3... qd assumpsit corpus mediate aia s3 intentionis ordinē... solu: qz no assumpsit corpus nisi pp aiam: no aut s3 or... dinē executionis. ¶ 3o. qz vbi pus assumpsit totum fuit... pres: igit vniō ad totū vel ad ipas humanitate no fuit... tertia: sed pma. Dico qd anīs h3 veritate tm fm ordinēz... intentionis no executionis. Formā. n. pus est intenta ab... agēte qd mā: sed no absolute: ordie. n. essentiali mā pce... dit formā: no ordine durationis in cōposito. ¶ Itē 4o... qz vī qd verbū no assumpsit accidētia cū ppria assu... mptionē no habebat. Dico qd ea no assumpsit immediate:... sed mediate corpe: z hoc fuit necessariū dicere pp cōi... cationē idiomatū: vniū cūis dicitur vere est albus: z quā... tus rē. ¶ Dic est notādum qd pp pdicta opz pcedere... qd incarnatio sit vniō extrinseca: eo qd diuisibilis est: nec... hoc est incōueniēs: si. n. albedo est diuisibilis: necesse est... silitudinē in ipsa fundatā esse diuisibile: vt fuit dicitū in... pmo lib. ¶ Itē notādū: qz pp vniōne vbi vel ad totū... vel ad humanitate cūis no dicat humanatus: tm ppter... vniōne ad carnē d3 icarnatus: vniū in triduo deo fuit ve... icarnatus: s3 no fuerit verus homo. ¶ 26. III.

Quarto quero. Utrū incarnatio verbi... sit possibilis. D3 no arguit: qd... filius no pot gēqz facē nisi qd viderit ptem... facietē: vt d3 in Jo. S3 huius facti politas no... attribuit pti. ¶ Contra. qz scriptū ē qd no est... ipolē apd deū oē vbi: z loqf angelus de incarnatione vbi... aut possibilis declarat qd duplr... cū: pmo illud suppositū qd... omnem

N. articulo. Dec. q. appli. cari potest ad mām. d. l. 3. v. p. a. c.

Antone qdra. plice in incar. natione: fuit

Obijct 4. P

Anio duplex. Hic. 7. d. b. 7. scorum. Dico duplex in incarnatōe

Quid pus al. sumpti vbi.

H. l. nām assu. pibilem. Verbi ne dū. substantia: s3. accia nāc. pu. mane assupht

Incarnatioes. vniōne diuis. bile: foz. Hic. 29. d. 1. alibi. z 2o. d. 2. H. l. no pnta. tus incarnat. nī sp. fuit. etis. i. triduo. cūis. 4o. articulo.

S. c. H. l. potestas. Luc. 1.

H. l. pmi. mo. dus. declaran. di. est. talis.

H. l. c.

H. l.

H. l.

H. l.

Declar. pmo 4. H. l. l.

Declar. H. l. l.

H. l. articulo. H. l. c. ca. l. habito.

I in finem etc. Et christus hoc dixit in cruce.

Ena creaturaz quadruplicia.

Hic premitur quatuor sunt genera creaturaz: sunt enim quedam creature: quarum creatio et etiam conservatio est supernalis: et nullo modo naturalis sicut angelus a deo creatur et a deo conservatur: quod non ab aliqua alia causa. Item sunt quedam creature: quarum creatio est supernaturalis: sed conservatio sit naturalis: ut gratia naturaliter conservatur in anima: sed supernaturaliter creatur a deo. Item quedam sunt: quarum conservatio solum est supernalis: sed creatio non: sicut accidentia separata in sacramento: que supernaturaliter a deo conservantur. Item 4. sunt quedam creature: quarum nec creatio: nec conservatio sunt supernales: sed utraque naturalis: sicut accidentia naturalia in subiecto. Tunc autem ita est quod incarnationis creatio et conservatio non est primo modo ut angelus: quod ab eadem causa creatur et conservatur. Nec tertio modo: quod non est accidens separatum. Nec quarto modo: quod ipsa aliquo modo creatur a deo ut dictum est supra. Est igitur secundo modo: quod eius creatio est supernaturalis: sed naturaliter conservatur manente suo fundamento et termino ut gratia manente anima. Ex hoc sic arguitur: quicunque aliqua forma naturaliter conservatur corrupto subiecto illa forma est naturaliter dissolubilis. Sed incarnatio naturaliter conservatur. ergo etc. Sed notandum: quod destructio accitio potest esse quatuor modis. scilicet vel ex parte efficientis: ut corruptio lumen radii si non luceat sol. vel ex parte subiecti: ut corruptio lumen si non sit diaphanum. vel per accidens: sicut corruptio caliditatis per frigiditatem. vel ex parte sui: sicut tempus et motus corrumpuntur ex propria natura: quod sunt successiva: sed corruptio incarnationis non pertinet ad primum modum: quod proprietates est eius efficiens. Nec tertio modo: quod non habet contrarium. Nec quarto modo: quod ex parte subiecti vel fundamenti. scilicet humanitatis. Sed contra: quod eius creatio vel supernaturalior quam creatio angelus. igitur et eius conservatio per consequens. igitur. Tercio modo: quod assumptio non est verum: quod ad creationem angelus nihil concurrit cum deo: sed ad incarnationem concurrit fundamentum. Item 2. quod secundum hoc sensitiva bruti conservabitur sicut et gratia: et e converso: quod creatio subiecti est naturalis: idcirco sic conservabitur gratia in anima: sicut sensitiva in brutis. Dico quod hoc non est inconveniens. Sed tunc dubium est: utrum habet anima rationalis quod sit magis immortalis quam sensitiva: quod videtur quod sicut anima et angelus supernaturaliter creantur: ita et supernaturaliter conservantur. Dico quod conservatio anime et angelus dicitur naturalis pro tanto: quod ad hoc quod perpetuo conserventur in esse non indigent nisi influentia vel divina: sed per tale influentia solum non possent conservari: eo quod ipsa in esse dependet a corpore ut a causa materiali: qua deficiente necessario sensitiva habet deficere: nisi deus ad sui conservationem specialiter influeret: corpus autem quod ex partibus est compositum: necessario est corruptibile. Unde circa predicta notandum est: quod in incarnatione est quedam unio que dissolubilis est solum per divinam potentiam: non autem per creaturaz: sicut unio ubi ad animam rationalem. Alia est que dissolubilis est per naturam: non tamen fuit dissoluta: sicut unio ad carnem si caro fuisset corrupta. Alia est que de facto fuit dissoluta: sicut unio ad humanitatem vel ad 3. entitatem. Alia unio fuit dissoluta et extremis remanentibus: quod multa christus predicavit: ubi vivebat de his: que ad veritatem humane nature primebantur per assumptionem huiusmodi radicalis: ut de huiusmodi sanguine ex alimento: remanebant in extrema totaliter non pariter. Q. 26. VII.

Quo genere creaturaz incarnatio creatur.

K

Destructio in incarnatione quod possit imaginari.

D. multiplex creatio est an gelum magis in principio fore quam incarnationis

D. multiplex Quare angelus et anima immortales: sensitiva vero anima mortal

M In incarnatione unio 4. que est dissolubilis et que non est per se agens.

Al. I. tertia.

7. articulus. Anio in divinis 4. postquam in

Septimo Notandum est quod in divinis sunt quatuor uniones.

Prima est attributorum inter se. Secunda proprietatum in divina essentia. Tertia duarum personarum ad producendum tertiam. Quarta personarum inter se. Incarnatio autem presupponit istas uniones: imo omnes uniones creatas precedunt: ut dicunt sancti. Secunda pars: videlicet natura et forma faciant unum per se: incarnatio vero non est per se unio. Dico quod ex ista unione nihil tertium resultat: sicut ex unione mater et forme: id est illa est magis essentialis: sed ista est magis intima propter infinitatem alterius extremi: sicut essentialiter est unio iter predicatum et subiectum: sed ista est intimior propter eam iam dictam. Item ista unio potentie ad obiectum beatificum sit perfectior: eo quod est per actum perfectissimum: verum ista excedit illam ex modo unionis: que est sustentatio nature in supposito verbi. Item notandum: quod actus beatificus sit perfectior eo quod est aliquid absolutum quam ista unio: non tamen unio potentie ad actum: unio magis quisque deberet appetere esse sanctus quam verbo unitus: quod forte hoc appetere esset peccatum: unde doctor subtilis videtur velle quod lucifer peccavit appetendo equalitatem dei: non secundum naturam: quod sciebat hoc non posse adipisci: sed secundum suppositionem: unde apponyt secundum eum suppositum in aliquo supposito divino. Questio VIII.

N incarnatio secunda creatio maxima. Et sic excellit. Obicitur. Anio incarnationis quod magis intimior minoribus unionibus: et potestatem obicitur divina.

Honabile singulari.

O Considera in seorsum.

8. articulus.

Circa primum quero. Utrum ista unio que est incarnatio sit cognoscibilis per naturam. Dico primo videndum est: si possibilitas incarnationis sit demonstrabilis. Secundo si cognoscibilis per naturam.

Circa primum introducuntur quatuor rationes. Prima est: quod incarnatio non est demonstrabilis nobis sine intellectu nostro in puris naturalibus constituto: quod si omnes communiter articuli fidei non possunt demonstrari: eo quod proprietates cuiuslibet nature create sunt nobis ignote: sed inviduitas est quedam humane nature proprietates et aptitudo naturalis eius: igitur ipsa ignota non potest de natura humana demonstrari. Secunda est: quod incarnatio est demonstrabilis intellectui nostro: immo immo speciem intelligibilem supernaturalem: quod cognita distincte additate subiecti possumus cognoscere passionem illius: sed inviduitas est propria passio nature humane: eo quod per se sibi competit: sicut risibilitas: quod cui esse rei competit per accidens eius naturalis aptitudo ad aliud conuenit ei per se: per spiritum autem intelligibilem supernaturalem inprehensibilem possumus cognoscere additatem humane nature distincte. igitur etc. Tertia est: quod non potest demonstrari intellectui separato: immo immo cognoscitur: quod intuitiva cognitio cognoscit que rei insunt per accidens: ut dictum est in primo: igitur multo magis que insunt per se: sed nullum manifestum est demonstrabile. Quarta est: quod incarnatio potest demonstrari intellectui separato abstracte cognoscitur: quod tunc intellectus habet spiritum intelligibilem additatem distincte cognite per quam eius potest propria passio demonstrari. igitur etc. Sed contra predictas conclusiones per ordinem instatur: et primo: quod per animam rationalem demonstratur risibilitas de homine. Dico quod anima rationalis non est definitio hominis: sed per rationalem circuloquimur omniam hominis essentiali nobis ignota. Est igitur ista demonstratio a posteriori: et per effectum: quod videmus hominem ridere: unum si differente accidentium: que cadunt sub nostra cognitione: ne intuitiva sensitiva sunt nobis ignote: ut albedinis omnia que circuloquimur per disgregationem: multo magis substantiarum: que non proprie et per se cadunt sub sensu. Item secundo: quod secundum hoc posset intellectus noster coniunctus cognoscere omnia supernaturalia que competunt homini: sicut quod est beatificabilis etc. Tercio: quod hoc non esset impossibile per speciem supernaturalem infusam. Quarto: quod secundum hoc demones incarnationem cognoscerent. Dico quod hoc est etc.

primus articulus. Q. 26. 4.

P Incarnatio non est intellectus viatoris et si in ex parte naturalibus: sed in parte supernaturalis: et demones non possunt cognoscere: si non intuitiva cognoscant abstracte: sicut specie ista: sicut acquiritur: est cognoscibilis que non manifestando pondere rabis. In pto. et alibi etc.

Q. 21. articulus.

Obicitur 4.

Etiam rationale est diffinitio hominis nisi est circuloquimur. Dico enim: ista et non nisi circuloquimur cognoscimus.

Et de sco. 1. 2. d. 3. 2. 3. d. 14. et alibi etc. pe ad hoc et per cipue. q. 7. quod bati.

ietatus
i pdu
rnatio
reatas
z for
vno
ita est
nificur
sta est
renie
actum
tonis:
Item
p est
acti:
s vbo
docto
o equi
fici: s
stari
VIII.
ue est
illis p
possi
s. Ser

nes,
arna
ostro
ticuli
slibz
qdas
ipa
da s
ifoz
iltin
nem
e: co
om
com
liter
nae
fari
i co
in
na
na
co
id
lio
io
m
m
lo
fi
a
y
e
v
14.
pe ad hoc
cipue, q. 7. q. ii
beti.

Et. i. calis.
Obijci 4.
Etia ronalis u
e e diffone ho
minis nisi cir
cistocutur.
Dias centia
lea r e no nisi
circalocutur
cognoscimus

Aide sco. i. 2.
di. 3. r. 3. dif.
14. r. alibi se
pe ad hoc p
cipue, q. 7. q. ii
beti.

A
Demonstrat
caratione v
bi ex nalius
cognoscit pos
se hanc in hanc
na gnali dei
sed in hanciam
residua.
Et contra.
Et multipler.
Et lapitum.
Et lapitum.
Et dicitur qd
dicitur hz relo
nem r.
Relones ter
mias ad deū
sub ppa rone
no nisi supna
liter fore no
ra. vide ides
3. q. plo. sco.
vbi ibi noui:
sed hoc im
probat.

B
Quare incarna
no creaturae e
ignora nali.
obijci 4.
Et sic sustine
retiones et ad
pat terminas
posse nali co
gnosci ad hanc
leu creatur
na potue sal
tim. vide ad in
plo. contra. e
vbi ibi notat
vide. i. b. 5. q.
1. vbi oppo
situr.

C
Et. i. pp. dicit.
Item se redit
gr ad alia pte
notatur.

D

eis ex suis naliibus non repugnat: sed sunt pibiti: eo q
ad hoc volūtas diuina nō eis influit. ¶ Itē 4. q. 7. B
spēs in memoria representaret p se notū: qd non videt.
Dico q hoc nō hz spēs nisi in memoria vel inquantuz
aia per spēm recordat: sed ex alia causa. ¶ Sed iterū
circa predicta occurrit dubiū: qz vno bene cognito pnt
oia cognosci: cognita enī qdditate distincte ipsius ma
terie pnt cognosci oēs forme: ad quas illa quidditas hz
relone: s; relone aliquaz hz ad oēs formas r ad oia en
tia vel similitudines vel dissimilitudines vel cōformitates
vel excedentis vel equalitatis vel ordinis vel causalita
tis vlr: s; cognita distincte relone necessario cognosci
tur termini r fundamēta: igit cognita distincte qddita
te trianguli: nō solū cognosci habere tres: sed oia ad q
triangulus hz aliqua relationē. hic nō est nisi sola euasio:
qz negentur assumptū: qz nulla relo supernālī creata est
intelligibilis intellectu creato: qz si hoc cōcedat ratio
concludit necessario talem intellectū posse cognoscere
oia. ¶ Sed iterū est dubiū: qūo saluat dictū sanctoz
r doctoz: qz incarnationis facim nulli quasi creature est
cognitū: sed specialr diabolo celatū. Dico q hoc nō est
ex nā incarnationis vel vnionis in se: sed qz voluntas
diuina nō influit creature: vt ipsam possit cognoscere.
¶ Sed ptra quadruplr. pmo: qz obiectū intellectus
separati est ens limitatus. Sed vno incarnationis est
bz cadit. n. sub obiecto intellectus separati: sed quicqd
cadit sub ratione obiecti alicuius potentie potētia pot
naturalr in illud. igitur r. ¶ Scdo: qz angelus intuiti
ue videt vbi est humanitas chū: qz qui videt intuitiue
aliquid: qd illi inest per accūs: vt supra dictū est. ¶ S; vno
ista humanitati chū per accidens inest nalis aut
apritudo ad ipsuz per se: ergo angelus videt vnionem.
¶ Item 3. qz ois operatio creature nali ter est cogno
scibilis. Sed ista vno est aliquo mō operatio creature
qz tota cōsurgit a fundamento in relatione ad pprietate
anime chū ad istā vnionē. cū qdditate aie chū distincte
cognoscatur: igit angelus chū vnionē cognoscit. ¶ Sed
fm ista dicta occurrit difficultas circa dicta doctoz r
sanctoz. Itē vdm: qz fm nām incarnatio chū sit co
gnoscibilis intellectu angelico: tñ voluntas diuina eis
nō influit ad cognitionē. Itē ex pdictis sequit p ex pu
ris naliibus poterit cognosci pprietas diuina: r per pns
suppositū in essentia: r per ois emanatio personaz ab
ipsa: r sic articulus trinitatis erit demonstrabilis r co
gnoscibilis per nām. Doc aut sic deducit: qz quicūqz
cognoscit relationē/cognoscit extrema illi relone: sed
pprietas verbi est terminus istius relationis. igitur r.
Itē cognita pprietate cognoscit fundamentū illius p
prietatis: vt eius constitutua est. Itē cognita quidditate
alicuius fundamēti/cognoscit eius naliis apritudo. hec
apritudo diuine essentie est cōmunicata tribus supposi
tis diuinis. igit r. ¶ Dicendum est igitur q quicūqz
vult negare ista q assumptum nō est verum: scilicet q
nulla relatio supernaturaliter creata est per naturam
cognoscibilis.

Questio. IX.
Qno quero Utrum incarnatio hz
detur in aliquo supposito: de cuius essentia
sit aia ronalis. Et arguit q sic: qz in symbo
lo Athanasij: sic aia ronalis r caro vnus est
homo: ita deus r hō vnus est chūs: s; vno aie ad carnē
fundat in cōposito carnis. g r. ¶ Contra: qz Ambro
sius dicit q idē fuit corpus chūsti de virgine sumptum
r in sepulchro positum: sed in triduo non fuit vno ad
hominem. ergo r.

Hic primo videndum est: quid sit caro. Dicunt
quidā q caro r os nō differunt nisi
fm qualitate: vnde nō differunt qdditate: sed quali
tatiue tm. ¶ Sed cōtra. quia fm hoc caro nō esset nisi
qualitas: r tunc vel esset in aia sicut in subiecto: vel in
mā pma: sed vtrūqz est falsus r impossibile. g r. ¶ Itē
nō assumptū accidēs nisi mediante subo: sed assumptū
imediate carnē. igit r. ¶ Alij dicūt q caro est effect
formalis aie ronalis. ¶ Sed cōtra. pmo: qz ois effect
formalis cōtinet essentialr suā causā: sed. vbi qd cōti
net in aliquo essentialr cōtinet illud virtualr: igit aia si
est de essentia carnis nō est causa eius formalis: nec ca
ro eius effectus. ¶ Itē scdo: ois cā formalis est de eēn
tia sui effectus: sicut albedo de essentia albi: sed cōposi
tū est effectus in genere substantie: cū nō sint nisi tria in
supposito: scilz mā forma r cōpositū: nec mā nec forma
dici possunt effectus. ¶ Itē tertio. ois cā prior nālī est
suo effectus: sed aia ronalis in cōposito est posterior car
ne: igitur caro nō est eius effectus formalis. ¶ Itē 4.
ois effectus formalis est nobilior sua cā: qz eas essentia
liter cōtinet r aliquid addit illi: sed aia nō pot esse ignobi
lior carne. igit r. ¶ Itē 5. nulla cā pot informare suū
effectū formalē nec aliū: sed aia informat carnē. igit r.
¶ Itē 6. qz fm hoc caro nō est incorruptibilis per nāz:
qz illud est incorruptibile: de cuius essentia est aliquid
incorruptibile: sed aia est incorruptibilis: r est de essen
tia carnis. g r. ¶ Idcirco dico q caro nō est hō: s; est
aliquid ex pma mā r forma carnis: que dar māe pme esse
carnē: sicut aia ronalis dar corpus organico esse hoīez.

Questio. X.
Quomodo queritur Utrum incarna
tio fm q sumit
pro humanatione fundetur in tertia entia
r distincta a carne.
Dicunt aliqui q in cōposito ex mā r forma
nō est tertia entitas resultas
vtra mā r formā: qz ad cōpositū sufficienti mā r for
ma vnita. ¶ Sed cōtra arguit quadruplr. Et pmo sic:
qz mā r forma sunt cā cōpositū: sed effectus differt ne
cessario a sua cā r e conuerio r. ¶ Scdo: qz mā r for
faciūt vnu per se: sed inter se remanent semp distincta:
qz essentialr distinguunt: igit si faciunt vnum: illud est
aliud tertiu distinctū ab ipsis. ¶ Tertio. qz generatio
terminat ad suppositū: sed nō terminat ad mā: quia
mā pexistit: nec terminat ad vnionē precise cū sit re
latio. ¶ Quarto. qz est impossibile q idē referat realiter
ad seipuz: sed cōpositū refert realr ad mā r formas
sicut effectus ad suā totalē cām r. ¶ Itē ad eandē cō
elusiones sunt alie quatuor rōnes. ¶ Primo sic. Illud
cuius tota qdditas est producta supernālī nō est pdu
ctum per nām: sed si cōpositū hoīs nō dicit tertia ent
tate totus hō est pductus supernālī. ergo r. ¶ pbatio mi
noris: qz mā pma est a deo: r aia sūlr a deo. S; aia r mā
sunt tota qdditas hoīs: vt dicit g r. ¶ Scdo sic. Illud
cuius tota qdditas est incorruptibilis est incorruptibi
le: sed tota qdditas hoīs est incorruptibilis: qz mā pma
est ingenerabilis r incorruptibilis: r etiā aia: qz totus hō.
¶ Tertio sic. Et illa duo sunt achilles eoz: qui ponunt
tertiā entitatē: qz posita tota qdditate alicui: circūscri
pto quocūqz alio: qd nō est de sua entitate ponit illud:
sed vno nō est de qdditate cōpositi subalio: cū sit relo:
ergo posito corpore r aia corrupta vnione hō est. qz si
nō: opz necessario ponere tertiā entitatem. ¶ Quarto
sic. Remanēt qdditate alicui corrupto of alio qd nō
est de sua essentia: remanet illd: s; in triduo mortis chū
remanet corpus chū in sepulchro: r aia in lyombo. ergo

3^m Franc. W. 3

E
Et aliorum.
de qdditas
re carnis quas
reprobā: nō
tantur.

F
Et in com
posito.

Et sic in hanc
de hoīe r die
pnter.

Et pma.
Caro qd

G
Et sic q. appll
cari potest ad
mām. 2. di.
Et in hanc ali
ud est cōpo
niti materia.
Et auerrote
r alioz. de 3.
entiatē nō po
nēda in com
posito.
Rōnes nābī
leo sūe r con
p tertia entia
te ponēda in
cōposito sub
stantial.
Et. i. cōposito

H

I Enasio 4° alioz qua re probat noniter

in triduo chris fuit bo: q si no: opz tunc ponere tertia entitate. Sed ad pdicta sunt quatuor euasiones. Prima est q no opz ponere in coposito aliud pter mam z formam z ynone: s ynio est qda entitas (s conotet qda respectu) absoluta: z ista tria fut de qdditate compositi. Sed 3. qz positio ista cōcedit ppositu: qz aia z corpus pnt stare sine ynone: z tñ no est copositu: q si ista ynio dicit triplice entitate absoluta vltra mam z formā erit tertia entitas: z hoc ponim. C 2° euasio est: qz ynio illa no est reso: sed est essentialis: z lo est de eētia copositi. Sed 3. qz ynio de nā sua est ad aliud. Sed nihil ad aliud pot ee de eētia subieco q ens formalr z qdditate diuidit per esse ad se: z ee ad aliud. C Confirmat: qz pdicamēta fm suas essentias sūt ipermixta. ergo zc. C 3° euasio: qz ynio illa no est de essentia copositi: s est reqsita de necessitate ad copositu: qz no pot esse sine partiu ynone adiuncte. Sed 3. qz de rōne diffinitiuu bois no est ynio: sed stāte rōne diffinitiuu alicui potest esse oī alio remoto. g zc. C Dico igit: qz is ad copōnes partiu requirat ynio: no tñ pp hoc ynio est de qdditate copositi: s est respectus qda oīs z referēs ipiuz compositu ad pres: qui respectus fundat in tertia entitate. C Sed 3 arguo 4°. Et pmo sic: qz Diony. de ecclesiastica hierarchia: dicit q mors no est alicuius rei psumptio: sed ynitoy vel cōiunctoy sepatio. igit vltra pres essentielles alicuius copositi no est nisi ynio ipsa. C Itē 2°. qz dī i simbolo Athanasij: sicut aīa rōnalis z caro yn^o est hō: ita deus z hō ynis est chris: sed ex supposito vbi z humana nā no resultat tertia entitas: q nec ex aīa rōnali z carne. C Itē 3°. qz Aug. dicit. 5. de tri. q q cognosceret aīam sciret qd est nobilissimum in ea: in qua est imago trinitatis: sed absurdus vī q tertia entitas bois sit nobilior aīa: z tñ opz ponere si ponat q oīs effectus formalis nobilior est sua cā. C Itē 4°. qz sancti dicunt q nihil absolutu: qd chris assumpsit cū humana nā dimisit: sed in morte chri fuit dissoluta tertia entitas si ponatur: ergo zc. C Dic dico ad pmtū: q beatus Dionysius diffinit mortē bois per cōparationē ad mortē bruti: in qua corripit sensitiua: no solū tertia entitas. C Ad 2° q dicit Athanasij inte^o quātū ad respectū extrinsecus aduenientē vel ad ipiaz ynone consequētē: vel ego cōcludā q ex supposito verbi z humana nā sit vnus p se. C Ad 3° dico q illa tertia entitas no pscindit pres: z vī sic eas includit potest esse nobilior vel eque nobilis. C Si aut querat an tertia entitas: scilz humanitas vt pscindit z differt realiter ab aīa est nobilior aīa. Dōz q no est incōueniēs q sit nobilior: tñ aīa erit pfectior: eo q aīa aliqd trinet: qd est pfectio simplr: scilz intellectu z voluntatē. C Ad 4° dico q dicitū sanctorz hz veritate de pncipys essentialib^o. C Sed hic occurrit qdas dubia. Prīmū. si illa entitas est idē cuz mā z forma sū sumptis. Dico q essentialr sū vtrūqz includit: no tamē adequate: qz addit aliqd ad vtrūqz: s vtrūqz de necessitate requirat. Si tñ accipiat tertia entitas: vt pscindit q partib^o differt ab ipiis realr. C Sed tūc occurrit maius dubiū: qz qñ aliq sunt essentialr ordinata z realiter distincta: deus pōt facere pus sine posteriori. igit fm b deus potest facere mā z formā ynita sine coposito vel tertia entitate. C Dōm q tale esset solū denominatiue z no essentialr. C Itē norandū q mā z forma sunt vnū per se: no aut q vnū esse possit de essentia alterius: qz fm suas essentias differūt: sed dicunt vnū per se: qz causant vnū copositu per se. C Itē norandū: q oē copositu dī qda totū. C Sed hic est dubiū. vtrū totū integrale vel totū essentialē sit vnū. hō enim fm q dī totū integrale: includit tres entitates: scilz mā z formā

z tertia entitate que resultat. Sed fm qd dī totū essentialē no includit nisi tertia entitate que solū resoluitur in mā z formam: sicut in partes suas essentielles.

Ad decimo quero Utrum ter. min^o a quo incarnationis differat realiter a natura assumptibili.

Hic introducuntur quatuor pnes. C Prīa est q nā z suppositū

in creaturis no distinguunt formalr z qdditate: quia vbi no est qdditas z qdditas no pot esse distinctio qdditate: sed inter nām z suppositū no est qdditas z qdditas: qz oīs qdditas est cōicabilis: suppositū no est cōmunicabile. ergo zc. C 2° cōclusio: qz nā z suppositū no differūt realr: qz nā pot esse sine supposito: z tñ de^o no possit ipiaz facere: igit esset supposita. C 3° cōclusio: qz nā z suppositū no distinguunt essentialr: qz nā opposite se hz ad supposita: eo q suppositū est incōicabile: nā aut cōicabilis: sed cōicabile z incōicabile differēt dicunt de eodē essentialr vel de eodē respectu eiusdēz essentē. g zc. C 4° cōclusio: qz nā z suppositū non sunt oibus modis idē: qz vnū pot separari ab alio: manet. n. nā in chō no manētē ppria suppositione. C Sed 3 pdictas cōclusiones instat per ordinē. Prīmo illa distinguunt formalr: quoz vnū pot concipi sine alio: sed nā pot concipi sine supposito. Dico q verū est: sed no econuerso. C Itē 2°. illa distinguunt realr: quoz vnū pot esse sine alio: sed nā humana in chō est puata proprio supposito. Dico q assumptū hz veritate qñ vtrūqz eorū est res vel qdditas aliqua. C Sed tūc est dubiū qd est rō suppositalis. Dico q no includit absolutū nec respectiuū: sed abstrahit ab vtrūqz. C Itē dubiū est si dicit aliqd positiuū vel pūatiuū. Dico q dicit negatiue: nec duplicis depēdētē: qz si diceret aliud q negationē: tūc nā humana in chō esset ppetua puata entitate aliqua positiuā. C Itē vltima rō positiuā in quolibet ente est ratio individualis: sed ratio suppositalis est vltima. ergo zc. C Sed dubiū est. si rō suppositalis dicit perfectionē. Dico q formalr no dicit pfectionē: nec imperfectionē. Sed fundamētalr dicit pfectionē sicut incorruptibilitas dicit pfectionē forme. C Sed ptra: qz agere est perfectionis sed actiones sunt suppositoy. Dico q suppositalitas no est rō agendi: sed cōditio cōcomitatis illud qd agit: vī suppositū dī pncipiū actionis soluz: qz actio est illius qd hz talē negationē depēdētē: qz nihil aduenit vltra rē nāe: qd sit ratio agendi: sed hoc habito pot dici agere. C Sed dubiū est qd negat rō suppositalis a nā in qua est. C Dōm q negat incōmunicabilitatē ad suppositū actualē z potentiales. C Un nota q sicut aliqd dī cōmunicabile alicui: ita dī icōicabile 4°. Prīmo. n. aliqd dī cōicabile alicui cōicatione que est ad indiuiduū: vt nā humana Socrati z Platoni. Secō cōicatione que est subiectū: vt albedo supficiet: qz albedo dat sibi sū esse formale. s. esse albus: vt superficies dicat alba. Tertio cōicatione que est ad fundamētū: vt bonū vel verū ad ens: qz oīs passio innitit fundamētū sū subiectū: nec aliud habere pot. Quarto z vltimo aliqd cōicat se alicui cōicatione que est ad suppositū: vt albedo hoi vel corp: qz no suppositat in se: s in corp: vel in hōie: vel in supposito in quo est. Ita etiam econuerso aliqd dī esse incōicabile alicui. pmo cōicatione que est ad indiuiduū: vt nā singularis. Secō cōicatione ad subm: vt tertia entitas. Tertio cōicatione q est ad fundamētū: vt aīa z angelus que nulli fundamētū innitunt. Quarto z vltimo aliqd dī incōicabile alicui cōmunicatione

K

Quale ynio sc bz ad cop^m s3 ppriū opi.

Obicit 4°. c. 5. Aīo dāna. li. 3. c. 26.

Obic. 14. xi. c. 8.

L

Dāni. li. 3. c. 3. A. l. natura. Exponēs singularēs.

A. l. dī intelligi vel anēdi quā tim zc. A. l. sū.

Eccc qd aīa de humanita: te ad aīam tref lectūā cōpata in nobilitate. Du^m multip^o

M

De idēitate z dīlōne tētie entitatis z partiu vbi plura adē. A. l. emergit. A. l. aīa.

Singularis imaginatio. A. l. z fōza q licet vnū p se.

A. l. esse cōpo sicut dicit. A. l. integrale q cōtiale totū includit. 3. entiatē. h. d.

N

O

A. l. de eadēz essentia.

Obicit 4°.

Sola scōabili tas non inferit dīlōnē reatō. P. multiplicat.

Rō supposita lū qd hī: z q cōstitit: z quā pfectionē: z qz ipōmēt: quō se hz ad agere z quid negat.

A. l. mer. in pbr^o. A. l. sed cōditio agēti: qz illū qd agit dī suppositū: no aut est pncipiū actionis solū: qz actio est respect^o qz aduenit vltra rōnē nāe que est rō agēdi: z vt in supposito hz talē negationē depēdētē.

Cōicabile z cōicabile accipi 4° pondē: radā vbiāz.

A comu nica tione que est ad suppositū: vt pater i diuinis vel qdlibet aliud suppositū diuinū vel creatū. **U**ltima aut incōdicabilitas. f. suppositalis est de formali rōne suppositi: lz alie incōdicabiltates possunt cōcurrere. **I**te notandū: qd incōdicabilitas est eiusdē rōnis vniuoce in creaturis: vt in diuinis: lz sit positius in diuinis: r cōstitut. verūm hoc nō ipedit: qd et in diuinis est illud vltimū quo habito illud cui⁹ est sit incōdicabile: sicut in creaturis: in creaturis aut rō suppositalis nō p̄stituit simplr: qd aduenit nāe iā cōstituit in esse singulari: qd nō est in diuinis: vñ p̄prietas in diuinis cōstituit etiā in esse singulari p̄sonā r in esse incōdicabili: in creaturis vō rō suppositalis nō cōstituit simplr: sed dat esse incōdicabile solū: quātū ad illd vltimū suppositalitas est eiusdē rōnis in deo r in creaturis. **I**te notandum: qd ista sunt essentialr ordinata p̄ticulare: singularē indiuidū suppositū r p̄sona. o. n. singulare est p̄ticulare: r nō ecōuerso: sicut p̄ de idiuiduo vago qd est particulare r nō singulare. **I**te oē indiuidū est singulare: nō aut ecōuer vt p̄ de mā r forma separatis q̄ sūt singularia r nō sunt indiuidua. **I**te oē suppositū est indiuidū: r nō eē: vt p̄ de aia r corpe separatis que sunt indiuidua r nō supposita. **I**te oīs p̄sona est suppositū: r nō eē: sicut p̄ de supposito bunt qd nō tñ est p̄sona: vñ p̄sona est nāe rōnalis indiuidua substantia. **Q**uestio. XII.

Quero. **U**trū termin⁹ formalis incarnationis sit aliqd personale vel essentialē, aliquid qd termin⁹ formalis istius vniois vel simplicis p̄prietate. **A**ly dicit qd respect⁹ qdā rōnis in vbo. **A**ly dicit qd vniū eē. **S**ed i istos modos p̄ordinē arguit 4°. **P**rimo: qd qdā terminat ad essentialē simplicē cōp̄tit tribus p̄sonis: sed incarnatio de facto nō conuenit nisi filio. ergo rē. **S**cdō: qd 2° qd eē⁹ sub p̄prietate est ipsa p̄sona: r terminus qd istius vnionis. **S**ed querit qd est terminus nō qd lz quo. **T**ertio: qd incarnatio est relo realis. ergo et terminus nō pot esse respect⁹ rōnis. **Q**uarto: qd 4°: nulla relatio est ad effectū formalē: sed ad terminū: lz esse vniū est effectus formalis vnionis. g. rē. **I**te oīs relatio p̄supponit extremā: sed vniū esse est posterior vnione. g. terminus esse nō pot. **I**te oēm p̄prietatē vbi est terminus formalis quo istius incarnationis. **S**z p̄tra: qd relatio reali refert ad terminū vel ad oppositā relonē: sed vbi nō est oppo⁹ nāe incarnate vel assūpte vel et ipsius incarnationis. **I**n vbo et nō est opposita relo incarnationis: qd vbi nō refert. **D**ico qd relatio nō semper refert ad oppositā relonē: sed ad fundamētū in quo essent sua opposita: si fundamētō cōpeteret.

Querit etiaz de carne verb⁹ rē.

Item distin. quero p̄mo. **U**trū beata virgo fuerit sanctificata. **Q**d nō. **A**p̄ls dicit qd oēs sumus nā filij ire: sed beata virgo fuit ab Adā per ppagationē. ergo. sanctificatio enī r p̄gnat ire. **S**ed i. in ps̄ dī. sc̄ificauit tabernaculu suū altissim⁹. **H**ic sunt decē articulis declarādī: quoz p̄mus est qd sit sc̄itas. **S**cdōs qd est sanctificatio. **T**ertius quare mater dei fuit sanctificata. **Q**uartus quādo. **Q**uintus vbi. **S**extus a qbus. **S**eptimus qbus fuit sanctificata. **O**ctauus q̄tum de sanctificatione habuit. **N**onus quotiens. **D**ecimus qualiter.

Est igitur p̄mus articulus qd sit sanctitas. **D**icunt qdā qd sanctitas est abnegatio mundanoz: vñ sanctus dicitur quasi sine terra vel sine affectione terrenoz. **C**ōtra: qd patriarche: r p̄mi p̄res r reges fuerūt sancti: r tñ multi dilexerūt terrena r optauerūt r obtinuerūt. **I**te dicit alij: qd sc̄itas nihil aliud est qd grā diuina: q. n. lz grā diuina sanctus est. **S**z p̄tra: qd pueri statim post baptisimū hñt grām diuinā: r tñ nō dicunt sancti. **I**deō dicit alij qd sc̄itas est ipsa bñtudo: vñ bñ p̄prietate dicunt sancti. **C**ōtra: qd sc̄itas est v̄tus que cadit sub p̄silio: sed bñtudo nō pot cadere sub p̄silio: nec sub p̄cepto cui⁹ sit nobis ipolis. **D**ōm igit⁹: qd sanctitas est excellētia v̄tutū theologiarū r heroicarū: q̄ n. aliqs hō fidē sp̄s r charitatē r ceteras v̄tutes morales in quadā excellētia h̄t: tñ dicitur sanctus: quātū magis fm opōnes v̄tū esse filius dei q̄ filius hoīs. **S**ed circa hoc sunt duo vidēda. **P**rimus si v̄tus heroica vel heroia: que hic dicitur sanctitas sit vna v̄tus tñ vel plures. **S**cdō si bestialitas q̄ virtutū heroice oppositū sit tñ vniū v̄tutū vel plura. **Q**uantus ad p̄^m nōm^m est: qd fm p̄m v̄tus est certa pugna passionū. vbi op̄ ostēdere q̄mor p̄ ordinē: que faciūt v̄tutes quoz: circa que etiā sunt q̄mor v̄tutū opposita illis v̄tutū. **C**ōtra: **P**rimū enim qui pugnāt cū passionib⁹ dicunt p̄seuerantes: qd in pugna nec vincunt passiones: nec ab eis vincunt. **S**cdō aut dicunt p̄nētes: qd in pugna vincunt passiones: sed cū difficultate: r post longā agonias. **T**ertio dicunt rēparati: qd leuiter r facili⁹ vincunt passiones r superāt: r tales p̄prietate dicunt virtuosos. **P**rimū vō r sc̄dō largo mō dicunt virtuosos: lz nō p̄prietate. **Q**uartū vō dicit heroici: qd nihil sentiunt passiones: qd p̄ crebras victorias p̄cedētes talis factus est totus diuinitas qd oīs sua opatio circa virtutes sit diuina: r h̄z istā positionē v̄tus heroica est tñ vna v̄tus p̄ticularis alijs v̄tutū p̄diuisa. **S**z cōtra. v̄tutes que sunt circa passiones tactus sunt minime: vñ fortitudo que est circa passionē cōcupiscibile est perfectior v̄tus q̄ temperantia: ergo circa passiones tactus nō pot poni virtus maxima: sed sanctitas r virtus heroica est maxima virtutū. **I**te dōs qd virtus heroica non est vna mō p̄dicio: sed dicitur grauis excellētē oīs v̄tutū necessitati ad salutē: vnde virtus heroica est excellētia v̄tutis circa pugnā passionū: qd deficiente excellētia solius v̄tutis circa aliquā virtutē passionū non esset quis heroicus vel sanctus. **Q**uātū vō ad 2° notandū est qd bestialitas est v̄tutū oppositū virtutū heroice: qd dicitur excessū v̄tutū circa quālibet passionē: vñ ipse seuerantes dicunt: qui cū modica pugna vincunt a passionib⁹: incōtinentes qui cito succubūt passioni: im̄perati qd p̄ueniunt passionē: bestiales qd v̄tra humanā malitiā r modū humanū se extendunt ad peccata: sicut narrat p̄bs qd bestiales erant qui comedebāt pueros: sic circa oē v̄tutū bestialis dicitur qd excedit in illo vicio humanā malitiā: sicut in ira qd statim p̄res r matrē occiderit: sicut in gula qui semp ebri⁹ est: in inuidia gratis odire rē. **N**otandus tñ qd lz ad heroicū requirāt virtus modo dicto: tñ ad bestiales sufficit excessus v̄tutū circa v̄tutū: eo qd ad virtutes requiratur necessario multe conditiones.

Secundus articulus est qd est sanctificatio. vbi sciendū qd sanctificatio accipit quatuor modis. **P**rimo. n. pro dedicatione latrice: vt Heli. sc̄dō. **S**cdō. **S**cdō dicitur deus diei septimo r sanctificauit illū. i. cultū latricē dedicauit. **S**cdō pro perfectioe iustitie leuitici. 10. de Nadab r Abihu. sc̄ificabor in eis. s. excedendo iustitie v̄tione. **T**ertio pro collatione gr̄e: vñ **A**p̄ls: c̄x̄t̄us sanctificauit nos lauacro. **I**tem vt sancti.

3^m Franc. 20. 4

Defo 4°. Nec forma r quiddam: nec realr: nec cōtialr nām a supposito dī singulr: quō nō sine oīmo de eadē.

H. I. de eadē essentia.

Obijct 4°.

Sola sepabilitas non infert distictē realr. **M**ultiplex.

Rō supposita lz qd sit r i qd cōstitū: r quā p̄fectionem r q̄r ipozat: r quō se h̄z ad agere r quid negat.

Item. in p̄be^o. **H**. I. sed cōdī nō agētis: qd illd qd agūt dī suppositū: nō aut est p̄ca^o actionis solū: qd actio est respect⁹ qd aduenit v̄tra rōnē nāe que est rō agēti qd et vt in supposito h̄z talē negationem dependentie.

Cōdicabile r i cōdicabile accipit 4° pondē rādū vbiqz.

formali rōe suppositali quid. **H**. I. suppositabilias. **S**uppositabilias q̄r vñ forme diffoz: m̄t̄r̄qz in diuinis r in creaturis. **I**ta ista. qd nō eē. vñ qd nō h̄z cōtē i originalibus.

B Suppositā p̄ticulare. **S**ingulare. **I**ndiuidū. **S**uppositū p̄sona. **I**ntimū. **P**ersona qd r est dīffo hoc tñ h̄z de oua nāe r vna p̄sona in cp̄o: quātū cōiugit r̄car dū. 4. tr. c. 22. **S**p̄. alioz 4°.

H. I. simplr. **I**mpugn⁹ 4°. **H**. I. cōp̄at.

Termin⁹ incarnationis 2°.

Sp̄. p̄p̄ia. **P**roprietatē dicit h̄z alioz termin⁹ incarnationis.

Relationē ad absolutū terminari aliquid vel ad relationē nō reclamat ad ipsam.

Ro. 5. lz ex p̄tibus ep̄. r. h̄.

Articulis de capite. **H**. I. quod.

E p̄mus articulus **S**p̄. alioz 3°.

H. I. multum.

H. I. paratū.

Sp̄. p̄p̄ia. **S**ancitas qd r sanctus qd dicit. r. ebi. de hac heroica. r. sco. in. 3. di. 36.

Indicibile r vel dubium. **H**. I. qd fm p̄boe. **A**ldē. r. ebi. r in sequentiā. **E**risto. **P**roocessus nominibus de v̄tutū q̄mor r tōidē v̄tutū opposita. **A**ldē. r. ebi. **P**roocuerā. **C**ontinentia. **T**emperantia. **V**irtus heroica qd sit. **H**. I. post.

Ecto huius v̄tutū. **S**bjct.

H. I. excellētē rōis v̄tutū necessitariam. **H**. I. itaqz.

Heroica dē⁹ que? **I**mp̄seueras incōtines tñe perams bestialitas qd.

T. adicōz.

Plura requirunt ad herotā qd ad bestialitē: qd facili⁹ ē destruere rē. **H**. I. circūstātie.

2° articulus. Sanctificatio accipit 4°.

Ep̄. I. **S**cdō. r. 13.

I 17. ficavit populu suu pprio sanguine. Quarto sumit pro remuneratione glorie: vñ Jo. sanctifica cos in veritate. f. ad gloriã. s. mater domini fuit sanctificata 3º mº pprie fm q accipit pro collatione gre. r. 4º glorie.

Tertius

articulus est: quare mater dñi fuit sanctificata. Ubi notandum q in scripturis invenimus qnqs signa sanctificationis. Primum signum est dñine scripura attestatio: r in isto signo invenimus quatuor psonas sanctificatas. s. Isaias: Hieremias: Joan. baptistam et chim. de pmo. dñs ab vtero vocavit me. Itē. noui te ex noie. qd nō pōt intelligi nisi ex sanctificatione. De Hieremia dñi Dierē. pmo. pus q formares te in vtero rē. De Joā. baptista r chzo. Luce pmo. spūritu sancto replebitur adhuc ex vtero rē. Item. vñs altissimi obumbrabit tibi. Scdm signū est diuina pñtatiō: vñ Ambro. super Lucā. habent hoc sanctoz merita: vt a deo nomen accipiāt. Primº fuit Isaac. Scds Josias. Tertius Jo. baptista. Quartus fuit chis. De pmo genit. vocavit nomē eius Isaac. De 2º 3º regū. filius nāscetur domui David nomine Josias. De 3º r 4º Luce pmo: r Matth. i. Tertiu signū est angelica annuntiatio: r fm hoc invenimus in scriptura quatuor psonas sanctificatas. s. Isaac: Sanlonē: Joā. bap. r chim. De his oibº

R

21. 13.

Deñ. iudi. r Luce. Quartū signū fuit miraculosa cōceptio. r hic fuerūt quinqs. Quoz primus Isaac de sara. Secundus Jacob de rebecca. Tertº Samuel de anna. Quartus Joā. baptista de Elizabeth. Quintus Chis de virgine Maria. Quintū signū est supñalis formatio: r fuerunt quatuor. Primus fuit Lucifer: qui fm aliqº fuit creatus in gra: vñ Chis in euangēlio nunquā legitur aliqº curasse supñaliter quantū ad corpus quē etiā nō curavit supñaliter quantus ad animā. Idcirco formatio supñalis aliquoz vñ importare pūlegiū alicuius gre: s. forte nō sint de se sufficientes sine pprio conatu ad merendam grām angelicā. Scds fuit Adam. Tertius Eva. Quartus Chis: mater autē dñi quatuor pma signa sanctificationis habuit: sed gnū sibi chis specialr retinuit: fuit igit beata virgo sanctificata quātū ad pº signū testimoniū diuine scripture attestatē ps. Sanctificabit tabernaculū suū altissimus. r illud fundamēta eius in montibus sanctis. r illud glorioza dicta sunt de te civitas dei: que oia exponunt de beata virgine. Itē scdo fuit a deo prenominata: vt dicitur bystorie. vnde mater eius accepit oraculū: q pareret filiā sanctaz: cuius nomen esset Maria: tō mater eius tres filias habuit quas oēs vocavit s noie. s. Mariam: vnde scdm qd optabat: s. mater dei fuerit primogenita. Itē 3º. per angelum fuit prenuntiata patri r matri cuilibet eoz. scdm sumi: vt legitur r pie creditur. Itē 4º. miraculose fuit concepta: qm ante eius partū mater eius Anna fuit infecunda: s. alias filias nātr genuerit. Sed cōtra ista quatuor signa instat. Primo sic: q ismael sicut r Isaac fuit per angelū nūtiatus habrae: r tñ ismael nō fuit sanctus sed pessimº. s. rē. Scdo: q eque cōceptus Esau r Jacob fuit nūtiatus: r tñ scriptū est q Esau odio habuit. Itē 3º. q cyrus fuit prenominatus sic Josias: Itaias. Dec dicit ois chio meo cyro. Itē 4º. q Anna cū Samuele alios filios habuit: qui tñ nō fuerunt sancti: s. supñaliter r miraculose fuerunt geniti seu cōcepti. ergo rē. Ad pº dico: q ismael fuit prenūtiatus in malū nō in bonū: sicut sequentia manifestant: vnde r sequit. Manus eius cōtra oēs rē. ipse erit hō ferus: r cregione ptra fratres suos figet tabernacula. Ad 2º dico: q in Jacob fuit dispensatio specialis voluntatis diuine: vt tenet: vt eius merita oys acceptarent: r Esau odio haberent. Ad 3º dico: q in pncipio fuit bonus

sed malū exitū habuit. Vel est dñm q nō ppter se fuit prenuntians solū: sed ppter sanctitatē alioz ad quas eius regimen ordinauerat: q r reedificaret hierusalem. Ad 4º dñm q Samuel cōceptus fuit miraculose: non tamen alij filij sequentes: qz que pncius infecunda exiit postea naturaliter cōcipere potuit.

Quartus

articulus fuit: quā fuit sanctificata. Quida dicunt q in eodez instanti pmo sue cōceptionis vel ifusionis aie in corpore: sed pro alio signo fuit cōcepta r sanctificata. Sed hoc totū fuit in eodem instanti temporis. Sed cōtra: qz indiuisibile fm aliquā quantitatē nō pōt diuidi s. candē: sed instās est indiuisibile fm duratiōem: igit impole est q diuidatur: punctū enim diuidi in puncta est punctū nō esse indiuisibile fm quantitatē dimensiuā. Nec valet si obyctiā q punctus est pncipiū linee vñius r finis alterius: qz nihil pbiber aliqº indiuisibile diuidi nō in se: sed in cōparatione ad diuersos terminos ad quos refertur: qz tale diuidi nō pōt nisi fundando respectus distinctos. Alij dicunt q sanctificata fuit nō in pmo instanti s. in tēpore: sicut citius ponit. Sed qz creatio gratie est instantanea: aut igit in instanti conceptionis vginis: aut in alio. si in eodez: hoc est intennum: r est ptra se. si in alio: r tēpore mediū intercessit: in quo creari ponit: r illd fuit diuisibile in infinitū: ergo semp ponit sanctificari anteq fuerit sanctificata: qd nō tenet. Sed notādū: q deus ponit sanctificare beatā virginē in tēpore immediate sequente pº instans sire cōceptionis: qz instās nō pōt immediate sequi instans: tñ hoc nō decuit: qz tunc beata virgo habuisset pctm originale p vñi instans: s. in tēpore toto sequenti fuisset sub sanctificatiōe. Idcirco dñm: q beata vgo in pmo instanti sue cōceptionis fuit sanctificata. Uti notandū q in eodez signo: duratiōis sunt quatuor signa: nāe ordinata. Primum: in quo corpus beate Marie virginis fuit organizatus vltimate ad introducendā aiām. Scdm. in quo aia a deo fuit creata. Tertiu. in quo aia corpori fuit vnita. Quarto. in quo fuit sanctificata: qz in illo quarto signo incurrisset pctm originale: s. peccatū originale: s. xristetiam hoc totū fuit in eodem instanti temporis.

Quintus

articulus est vbi beata virgo Maria fuit sanctificata. Dñm q in matris vterio: r in quatuor mēbus pncipalibus siue pñbº. Primo in corpore vel in carne: vñqz veniale vel originale cōtraberet: eo q peccatū est causat in carne: de carne. n. venit inclinatio morbida r sones peccati. Scdo. in anima vegetatiua: qz in pma sanctificatiōe. s. f. vrgini contulit vim generatiuam chūstī. Tertio. in anima intellectiua: qz exiit supēnaturalr illuminata. Quarto. in volūtiua: qz exiit charitate inflāmata r gratia: que sunt in voluntate subiectiue. Sed dubiū est: si beata virgo in vtero matris sue habuerit accº sanctificatos. Dñm q s. de cōmuni lege sanctificati nō habeant nisi habitus sicut paruuli in baptismo habent: res habitus vñtū r ornatus gratiarū in aia nō possunt in aliquos actus fm illos habitus: tamen credit q specialī mō Maria habuit aliquos actus: sicut Joan. baptista exultauit in vtero ppter christum quando eum in spūritu cognouit supra naturam.

Sextus

articulus fuit a qbus fuit sanctificata: dico q a tota trinitate: qz eius opa ad extra sunt indiuia: sed sua sanctificatiō fuit appropriata psonis. s. patri ppter pfirmationē: filio ppter diuine sapiētie illustrationē: spūritu sancto ppter gre diffusionem.

Septimus

articulus quibus beata vgo Maria fuit sanctificata. Dicedū q quatuor generibus

3º articulus
Et. l. quod.
Et. l. inuentat.
Discursus no
tabilis.
Signū sancti
ficationis 5º.
Ela. 49.
Ergo. 33.

Judicū. 13. 8
alij vñ dñi sa
pra quere.
De iacob ge
ne. 25. r de sa
muele. i. regū
pº. de alijs vñ
vbi supra.
Et. l. vñ dñs
in b mudo le
git creasse rē.
Hōia vñ qz.

Baria 4º
sanctificata.

45.

86.

M

Obijciunt 4

Gene. 16.

Reg. 8.

1. Reg. 2.

Gene. 16.
Ismael.
Esau.
Cyrus.
Samuel.
Quar pñt
nan.
Et. l. vñ qz
tens merito ac
cipere. r etiā
odio haberet

N

Et. l. ad quos
regni eiº vñ
nauit ac reced
ficaret.
Et. l. Limerit.
4º articulo.
Quere sco. b
r alios vñ cas

Solue hoc ar
gumētū: quia
hanc viam su
stinēt infra.

O

Dic pñt hic
de potloque
de cū sco.

Virgo qz san
ctificata.
P

Sigº nāe 4º

Est in pº du
rationis: in 2º
tñ nāe. signo
vginē sancti
cari.

5º articulo.
Est r in qº
sanctificata
Maria.
Comidera an
ternum de an
sentitūa omi
uē scripto: vel
doc.

Q

Itē dñi bñ. s.
accº sanctificatos
mariaz et ad
huc in vtero
habuisse.
Et. l. pūtegio

6º articulo.
Zangu. 5. r r.
alibi.
Et qº. pprie
r appropriatē
scificata s. ma
ria.
7º articulo.

ad quos... meruit... ruculus... ne hoc ar... videri su... infra... inter hic... i loque... i seo... qm san... ta... nre 4... p' on... in 4... signo... sanctifi... ulus... in qd... rca... tra an... de aia... omir... or vel... it' 15... taros... t ad... cre... gto... us... ri... sic... tare... ma... sa...

A Amb' virgo... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... aa... ab... ac... ad... ae... af... ag... ah... ai... aj... ak... al... am... an... ao... ap... aq... ar... as... at... au... av... aw... ax... ay... az... ba... bb... bc... bd... be... bf... bg... bh... bi... bj... bk... bl... bm... bn... bo... bp... bq... br... bs... bt... bu... bv... bw... bx... by... bz... ca... cb... cc... cd... ce... cf... cg... ch... ci... cj... ck... cl... cm... cn... co... cp... cq... cr... cs... ct... cu... cv... cw... cx... cy... cz... da... db... dc... dd... de... df... dg... dh... di... dj... dk... dl... dm... dn... do... dp... dq... dr... ds... dt... du... dv... dw... dx... dy... dz... ea... eb... ec... ed... ee... ef... eg... eh... ei... ej... ek... el... em... en... eo... ep... eq... er... es... et... eu... ev... ew... ex... ey... ez... fa... fb... fc... fd... fe... ff... fg... fh... fi... fj... fk... fl... fm... fn... fo... fp... fq... fr... fs... ft... fu... fv... fw... fx... fy... fz... ga... gb... gc... gd... ge... gf... gg... gh... gi... gj... gk... gl... gm... gn... go... gp... gq... gr... gs... gt... gu... gv... gw... gx... gy... gz... ha... hb... hc... hd... he... hf... hg... hh... hi... hj... hk... hl... hm... hn... ho... hp... hq... hr... hs... ht... hu... hv... hw... hx... hy... hz... ia... ib... ic... id... ie... if... ig... ih... ii... ij... ik... il... im... in... io... ip... iq... ir... is... it... iu... iv... iw... ix... iy... iz... ja... jb... jc... jd... je... jf... jg... jh... ji... jj... jk... jl... jm... jn... jo... jp... jq... jr... js... jt... ju... jv... jw... jx... jy... jz... ka... kb... kc... kd... ke... kf... kg... kh... ki... kj... kk... kl... km... kn... ko... kp... kq... kr... ks... kt... ku... kv... kw... kx... ky... kz... la... lb... lc... ld... le... lf... lg... lh... li... lj... lk... ll... lm... ln... lo... lp... lq... lr... ls... lt... lu... lv... lw... lx... ly... lz... ma... mb... mc... md... me... mf... mg... mh... mi... mj... mk... ml... mm... mn... mo... mp... mq... mr... ms... mt... mu... mv... mw... mx... my... mz... na... nb... nc... nd... ne... nf... ng... nh... ni... nj... nk... nl... nm... nn... no... np... nq... nr... ns... nt... nu... nv... nw... nx... ny... nz... oa... ob... oc... od... oe... of... og... oh... oi... oj... ok... ol... om... on... oo... op... oq... or... os... ot... ou... ov... ow... ox... oy... oz... pa... pb... pc... pd... pe... pf... pg... ph... pi... pj... pk... pl... pm... pn... po... pp... pq... pr... ps... pt... pu... pv... pw... px... py... pz... qa... qb... qc... qd... qe... qf... qg... qh... qi... qj... qk... ql... qm... qn... qo... qp... qq... qr... qs... qt... qu... qv... qw... qx... qy... qz... ra... rb... rc... rd... re... rf... rg... rh... ri... rj... rk... rl... rm... rn... ro... rp... rq... rr... rs... rt... ru... rv... rw... rx... ry... rz... sa... sb... sc... sd... se... sf... sg... sh... si... sj... sk... sl... sm... sn... so... sp... sq... sr... ss... st... su... sv... sw... sx... sy... sz... ta... tb... tc... td... te... tf... tg... th... ti... tj... tk... tl... tm... tn... to... tp... tq... tr... ts... tt... tu... tv... tw... tx... ty... tz... ua... ub... uc... ud... ue... uf... ug... uh... ui... uj... uk... ul... um... un... uo... up... uq... ur... us... ut... uu... uv... uw... ux... uy... uz... va... vb... vc... vd... ve... vf... vg... vh... vi... vj... vk... vl... vm... vn... vo... vp... vq... vr... vs... vt... vu... vv... vw... vx... vy... vz... wa... wb... wc... wd... we... wf... wg... wh... wi... wj... wk... wl... wm... wn... wo... wp... wq... wr... ws... wt... wu... wv... ww... wx... wy... wz... xa... xb... xc... xd... xe... xf... xg... xh... xi... xj... xk... xl... xm... xn... xo... xp... xq... xr... xs... xt... xu... xv... xw... xx... xy... xz... ya... yb... yc... yd... ye... yf... yg... yh... yi... yj... yk... yl... ym... yn... yo... yp... yq... yr... ys... yt... yu... yv... yw... yx... yy... yz... za... zb... zc... zd... ze... zf... zg... zh... zi... zj... zk... zl... zm... zn... zo... zp... zq... zr... zs... zt... zu... zv... zw... zx... zy... zz...

generibus psonaz. C. p'rio. angelis bonis: qz lz cuius p'one sit deputatus vn' bonus angelus ad custodia: n' beata v'ginē plures custodierūt: vñ Aug. i dome. sup illo v'bo: Inuenta est in vtero b'ris ec. Inquit. ab angelis seruientibus: r ipsaz custodiētib'. C. Scdo demonib': vñ Ambro. super Luc. vt hoc sacm diabolo celaret: an. s. c'bm virgo pareret. C. Tertio hoib' bonis: vt p' de. L. badeo q tot b'nficia accepit a virgine: vñ virgini familiaris in eius aspectu r familiaritate maxime cōsolabat. C. Quarto hoibus malis: qz nullus ipsaz male concupiscere potuit: sed magis mozi in eius aspectu cōcupiscēciam sentiebant refrigerio.

Octauus articulus quantū beata virgo de beati- ficatione habuit. C. Ddm q' sanctifica- tio fit fm q'druplicē p'portione: quedā. n. sanctificatio que est a capacitate nāe diminuta: r tñ est capacitati na- ture p'portionala: sicut est sanctificatio angeloz: est. n. diminuta: qz c'bis excellit angelos in merito: est autē p' portionala: qz fm meritū h'nt grām. C. Itē alia que est a capacitate nāe improporionata: vt beati Petri r alioz sanctorz: essent. n. capaces gratie: sicut beata virgo: r angelus n' hic pōt plus r minus: cū tñ oēs fm eandē p'portione s'nt capaces. C. Item alia est que est p'portionala nāe r aequate: sed. nō vltima te cōsumata r p'fecta: qz nō est in sumo sicut est sanctifi- catio v'ginis. C. Itē alia que est adēqta r nāe p'portio- nata r vltimate p'fecta: vt sanctificatio c'bi q' tāta fuit quāta sibi dare deus potuit. C. Sed 3 ista p' ordine. p' qz oīs grā angelū: r p' oīs gloria excedit grām hoituz: qui grām acceperūt fm ornatū sue nāe: sed nā angeli exce- dit nām hois. g. ec. C. Ddm q' lz angelus r aia c'bi d'f- ferat sp'e: nō tñ in potētis: vt dictū est supra. Vel ddm q' cōpatio p'portionalis attendit fm angelos tñ. C. Itē 2' vñ q' sancti sunt diminuti a grā: r p' oīs a gloria. Igit nō h'nt gloriā: qz desiderat p'fectioē. C. Dds q' sufficit cuiūbet sanctorz: qd h'z de gloria pp oīs beatificū in quo nō pōt ee nisi oīs plenitudo: in quocūqz gradu ac' ba- beat. C. Itē 3' qz beata v'go fuit ita capax sicut c'bis: qz eadē in se habuit potētias. C. Ddm q' articulus dicit q' aia c'bi est nobilior aia Petri in puris nālūb'. Ideo opz hoc cōcedere de oib' alijs. C. Item 4' qz alijs de ordine luciferi nobilior est c'bis q' nūz ad nām: vñ q' maior gloria vltimate p'fici oz. C. Ddm est q' v'z eet q' tū ad nām: nō tñ q' tū ad potētias: vt dictū est. Vñ no- tandū q' angeli in p'ia sicut grām h'nt ad ornatum sue nāe: ita grāz h'nt cōrūdiēter. Sed in hoib' nō est sic: qz p'mus hō nō meruit fm p'fectionē suoz nālū: iō gloria datur hominibus fm arbitriū dū sine voluntatis: tamē aliquo modo cōrespondēter ad merita: r qz c'bis sum- me deo placuit: iō grām r gloriā in sumo habuit.

Nonus articulus quotiens fuit beata v'go sanctifi- cata. Ddm q' q'tuoz vicib'. p'imo. in sua sanctia cōceptione. Scdo. in vbi p'ceptioē. Luce p. Ave grā plena. Tertio. in. f. similitudo: acnū. z. repleri sūt oēs spiritus sancto. Quarto in sua assūptione r glorificatione. In p'ma autē sanctificatione fuit in ea fomes extinctus sine p'ueniis. In scda autē totalr extinctus. In 3' autē fuit grā cumulata. In vltima autē vltimate consumata. C. Sed tūc est dubiū: si in 2' fuit plena grā q' tūc re- cepit in p'ma: q're indiguit 3' r 4'. Vbi est ddm q' in p'ma tāta de grā habuit q' tū sufficē potuit: r sufficē ad p'ventionē culpe originalis. In 2' q' tū ad cōceptio- nez filij dei: hoc qz maius est: ideo vñ plena grā. In 3' vdo recepit gloriā in sp'e. In 4' recepit gloriā in re: ideo fuit grā cōsumata: nō enim ante 4' sanctifica- ta fuit nisi in sp'e: in quarta autem fuit in re.

Decimus articulus est quantū sanctificata. Vbi est notādū q' qnqz sūt gradus sancti- ficationis. C. p'rimus in quo nec grā dat nec culpa di- luit: r tūc sanctificatio accipit p' dedicatione vel depu- tatione: sicut dicit in Exo. vbi dicit p'cepit sibi sanctificari p'mogenita filioz israel: vñ ibi dicit. sanctifica mihi omne p'mogenitū. C. Scdo gradus. in quo grā est collata sed nō cōfirmata: vt in Sansone q' postea p' validā ipsam perdidit. C. Tertius. in quo grā est collata r cōfirma- ta sed nō immaculata: vt aploz post spū sancti receptio- nem: potuerūt. n. postea peccare venialr sicut pauii de facto: sed non mortalr. C. Quartus gradus. in quo grā est collata cōfirmata r immaculata: vt in beata v'gine: q' nec mortalr nec venialr peccare potuit. C. Quint' gra- dus in quo oia p'dicta: r vtra ad redūdātia grā dat: vt sanctificatio c'bi que redūdant in nos abunde. C. Sz dubiū est. si beata virgo sola habuit tantā grām: quāta habuit tota ecclesia militans. C. Ddm: q' nō oportuit: sz de c'bis hoc pie credēdū est: qz gradus charitatis et' excess' r oēs gradus charitatis: quos vñq' habuerūt oēs persone ecclesie simul: qz caput ecclesie existens h'z in- mēbra sensus cognitionis r bonē operationis motum. C. Itē notādū: q' sanctificatio beate virginis nō fuit causa per se r necessaria sue confirmationis: sed conne- xive modo quodā r concomitante: multi. n. sanctifica- ti fuerunt qui non fuerunt in gratia confirmati: sed ab ea penitus postea ceciderunt. C. Questio. II. Secundo. Utrum beata virgo Maria fuerit concepta in peccato originali. Et sic ait p'sal. In iniquitatibus meis cōcepit sum. r loquit' propheta de ppagatis ab Adā: sed beata virgo fuit ab Adā nō solū quantū ad corpulentaz sūbam: sed et' fm rōnem seminalem. C. Contra: qz in p'sal. dicit. Nō da- bis sanctum tuuz videre corruptionē. de c'bis hoc dicit' caro c'bi fuit caro virginis. ergo rē.

Hic sunt duodecim articuli fm ordine declarā- di. C. p'rimus q' deus potuit matrem suā p'seruare: ne scilz d'beret peccatū originale. C. Se- cūdus: q' hoc ip'ius decuit. C. Tertius: q' de facto ipsaz ab originali p'seruauit. C. Quartus: q' hoc nō obstan- te pōt dici q' beata virgo p'pter dictū sanctorz peccatū originali contraxit aliquo mō. C. Quintus: q' vere fuit redemptra. C. Sextus: q' vere fuit a peccato originali purgata. C. Septimus: q' fuit de sanctificata. C. Octa- uus: q' habuit aliquā penā peccati originalis. C. Nonus: q' lz peccatū originale nō habuerit: tñ suū p'uillegium fuit citra p'uillegium c'bi. C. Decimus: q' beata v'ginē fuisse sine peccato originali conceptam non est contra auctoritates sacre scripture. C. Undecimus: q' nec cō- tra determinationem sancte matris ecclesie. C. Duode- cimus: q' nō est contra dicta sanctorum.

Est igitur primus articulus: q' deus potuit bea- tam v'ginē p'seruare ne contrade- ret peccatū originale: r hoc declarat' p'mo in nālūb' sic: quanto aliqd agens est p'fectius: tanto citius pōt suum effectum inducere in passum: deus autē est agens perfe- ctissimū: sed agens nāle effectum suum inducit in instan- ti: p' de luce solis. C. Scdo in moralibus: q' si aliqua po- tentia pōt in duos effectus sive in suas operationes op- positas: si in p'mo instanti pōt in illā ad quā minus incli- natur: tunc multo magis vel fortius in illā ad quā ma- gis inclinat: sed potentia volūtina potest in dilectionez r odium: r deus maxime inclinatur ad diligēdus: sed in p'mo instanti potuit v'ginem odire: igit' r diligere. C. Tertio. in politicis: quia legis lator qui potest leges

E 10' articulo. Gradus scifi- cationis 4' q' vald' notabis. 13. Iudici. 13. c. inde. Sala. 2. Iudeo. 3. d. 4. q. 4. p'nc. Dubium. F Est nō v'go: c'bis nō solus c'p' caput tā- ta potuit est grā: q' tota ecclesia militans. Hic s'nt neces- sario scificatō cōfirmationē. 50. G 15. H p'm articulo. Potētis p'p- terandis v'gi- nis a p'cto ori- ginali ostidit 4' v' bice. Et. i. p'co' mi- q' g'no tūcio fit in instāti. Et. l. ouaa. Boraliter. Politice.

I cōdere potest eam: cui vult etiam dimittere vel ipsam destruere. Sed deus instituit q̄ oēs nascentes ab Adā cōtrahāt illud peccatū originale: ergo pōt hoc respectu matris destruere. ¶ Itē 4. in theologicis: q̄ deus instituit circūcisionē faciendā: et habrae indixit: et postea eā sub Moysē in deserto suspēdit. Igit̄ rē. ¶ Sed modus istius possibilitatis declarat̄ per sille de irregularitate: vñ peccatū originale est quedā irregularitas: ne q̄s hñs ipm ascendat vel p̄moneat ad ordinē angeloz: vñ sic Papa: qui est sumus p̄nceps in hierarchia ecclesiastica: instituit q̄ quātūcūq̄ nobilissimis ortus natalib⁹ cōrruptā in coniūge acceperit: cōtrahat notā irregularitatis: ne ad sacros ordies p̄moneat: ita de⁹ sumus hierarcha in celesti hierarchia instituit: vt quēq̄ nasceret̄ de Adā per feminis ppagationē cōtrahat illud pctm originale: quo sit irregularis et illegitimus ad assumptionē ordinis angeloz. ¶ Sed quatuor modis pōt hāc legē institutā quantū ad aliqd̄ reuocare. Primo si legē talē destrueret oīno. Secūdo si eā suspēderet. Tertio si cum aliquo dispensaret. Quarto si p̄uilegiū daret. ¶ Sic deus diētis quatuor modis pōt reuocare quātū ad virgines legem quā instituit: scilicet ne virgo d̄beret originale pctm.

Theologic. Et l. in iur. Sen. r. 2. Soluc. 5. et ali bi quer. Hodus po sitionis ex em plari declarati one. Item origi nale irregulari tate esse.

R Et l. aliqua. R. vocatio le gi 4.

Secundus articulus est: q̄ deicit qd̄ chīs mīez suā ne pctm originale d̄beret p̄fer

uarer: q̄ agēs beniuolū circa effectū sibi granum nihil omittit de p̄tingētib⁹: sed deus est agens maxie beniuo lū: puritas v̄ginis m̄ris sue fuit sibi maxie grata: q̄ deicit q̄ nihil omittit de cōingētib⁹: q̄n ipsas ab origi nali p̄seruaret. ¶ Itē dicit Ansel. de conceptu v̄ginali: deicit vt mater dñi ea puritate niteret: qua sub deo nequit maior intelligi: si nō fuisset p̄seruata: sed p̄risset originale pctm: maior sub deo puritas fuisset: vñ puri tas puri angeli in gra: et puritas p̄mi hoīs Ade et Eue in originali iustitia: et chīs an̄ vnionē ad v̄bū: q̄ an̄ vnio: nē ad verbū fuit sub deo et nō deus. ¶ Lōfirmat p̄le: gē que dicit: lex q̄n ipsa a legistatoze p̄ficiat̄ illud plenissi me interpretandū est. Sed purgatio a legistatoze p̄ficiat̄ tur. ḡ rē. ¶ Itē Aug. loquēs de assumptione v̄ginis di cit q̄ nō deicit q̄ chīs corpus beate v̄ginis subiecit̄ in cōnecrationi vel corrupioni. Sed maior est aie corrup tio q̄ corporis. ḡ chīs multo magis non p̄missit q̄ aia v̄ginis subiaceret macule pcti originalis. ¶ Itē si chīs matrē suā p̄mississet incurrere pctm originale pctm sibi fecisset q̄ si eā p̄p̄tio pena sensus punisset: vñ brā v̄ go in puris nālib⁹ p̄stituta prius pena eterna elegisset q̄ pctm originale. p̄batio. q̄ magis q̄ d̄s fugere odiū dei q̄ pena eterna: s̄ pctm originale est deo odiosius magis q̄ pctm acinale. Igit̄ rē. ¶ Itē magis decet virginem manere incorruptā q̄ recuperare integritatē: q̄ solum p̄mi habuerunt aureolā. ¶ Sed oēs sancti resurgūt cū integritate carnis: q̄ deus non pōt facere q̄ corruptus nō fuerit corruptus. ḡ magis decuit virginem manere in integritate incorruptionis q̄ recuperari a culpa.

Et l. decētib⁹. Q̄ deicit vir ginē p̄seruari oīdū mīez.

Tertius articulus q̄ de facto deus mīez v̄gines ab originali p̄seruauit: q̄ agēs beniuo lus rē. sicut p̄us. ḡ vel deus de facto p̄seruauit: vel ali qd̄ qd̄ decens fuit p̄termissit de facto q̄ nō suppleret. ¶ Itē Aug. sic inq̄. Cū em̄ de peccatis agit de Ma ria nolo facere inētionē p̄pter chīs reuerentiā. ¶ Sed aliqui hoc exponunt de peccato veniali. cōtra. maior ir reuerētia est chīs hie matrē suā pctm originale v̄ veniale: ergo magis est de originali auctoritas exponēda: et hoc p̄ per dictū Jo. qd̄ ibidē subdit Aug. si dixerim⁹ q̄ peccatū nō habemus rē. Qd̄ nō pōt intelligi nisi de peccato originali: q̄ ipsa mater dei veniale nūq̄ habuit: et dicere potuit q̄ peccatū veniale nō habuit. ¶ Itē B

Et l. qd̄ dicit lex q̄ qn̄ ali quid.

Et l. p̄ser. Et l. lausime Et de cōstituti onib⁹ p̄n. l. b̄nificū. c. cūz dicit. s̄ don. r. c. p̄uile. de p. l. 6.

Et l. cōtra p̄nōi. Quān̄ s̄r de restabile pec cati. vide. 2. r. 4. v̄s. c. 10.

Et l. q̄ pctm originale q̄ mortale nō est sine odio ad. Igit̄ rē.

Quartus articulus q̄ nō obstat q̄ beata virgo fuerit p̄seruata a peccato originali: verū aliquādo cōtraxit: q̄n aliqd̄ de se: r̄ quantus est de se h̄ defectū: quātūcūq̄ per v̄ntē extrinsecas cripiat̄: tñ pōt dici illud istuz defectū habere. ¶ Itud p̄bat 4. ex testimonio scripture. primo per illud Isai. Ecce vos oēs ex n̄bilo estis et opus p̄strū ex eo qd̄ nō estis: nū la creatura: nec etiā illa que p̄mo virgo creata fuit simplr ex n̄bilo: nec modo aliquid creatus est simplr n̄bilo: est igit̄ intelligendū q̄ creatura quantū est de se esset n̄bilo: et opus eius oīno deficeret nisi a deo sustentaret. ¶ Itē ps. Des declinauerūt simul inutiles facti sunt rē. nō est v̄lq̄ ad v̄num: sed plures ex scripture testimonio boni erant: r̄ erunt. Igit̄ per propheta dicere vult spiritus san ctus q̄ quātū est ex se: r̄ erant ad malum nisi a deo p̄seruarent. ¶ Itē ps rē. d̄o mēdat. sed martyres fuerunt hoīes: et nō fuerunt mendaces s̄m Augulth. sed martyres q̄n̄ ex se fuit fuerūt mendaces: sic et brā virgo quantus ex se et erat fuit et fuisset peccatrix nisi a peccato p̄seruata fuisset. ¶ Itē Job. 4. Ecce qui ser uiunt ei nō sunt stabiles quātū ad bonos angelos s̄m Hiego. et in angelis suis reperit p̄rauitates: quantum ad malos: sed boni de facto steterunt inobediter in bono: et sic fuerunt dei gra cōfirmat: igit̄ instabiles fuerunt de se: sic beata virgo q̄n̄ fuit de se peccatum originale habuit: nē haberet a deo p̄uenaia fuerit: igit̄ potest dici q̄ de se: nō predicto et prolato ex scripture p̄rauit originali. ¶ Sed cōtra Aug. de fide ad Petrum: r̄ est indecētis firmissime tene et nullatenus dubites oēs q̄ ex feminis ppagatione generant̄ in peccato originali nasci. ¶ Ddm̄ q̄ hoc verū est quātū est ex se: qd̄ cōfir mat per illud qd̄ ibi dicit̄: firmissime tene rē. Omnes qui ab Adā sunt in die iudicij in corpore et aia resurre cturos. Sed beata virgo in corpore nō resurgēt: q̄ iam est: vt tenet sancta mater ecclesiam in corpore et aia assū p̄ta. Igit̄ cōcedis q̄ de facto beata virgo originale nō contraxit: sed cōtraxisset quātū est vel fuit de se: r̄ ex se: vel ergo dices ipsas in corpe assumptā nō fuisse: vel bis resurgere: qd̄ tamen indecens esset: vt iterum moriat̄. ¶ Itē cōfir mat hoc per legē: lex em̄ querit et p̄nceps: que sit lex melior que vnquā fuit facta. R̄sider legis cō sultus q̄ illa que dicit sic. leges (inquit) scire nō est v̄ba legis dicere: sed intentionē legis latōris habere et dilige ter inquirere. Sed deus instituit legis: vt p̄bat pie et rōnabilr matrē suā ab hoc iure esse exemptam voluit: igit̄ magis hoc est intelligendū q̄ verba legis et codicis.

Quintus articulus q̄ doc nō obstat mater dei fuit vere redempta: q̄ si pater et mater talis fetus pōt anteq̄ nascat̄ a dño suo per aliquē redi m̄bergo postq̄ natus fuerit erit liber: s̄ multo nobilius ante redimūt q̄ postq̄ seruitutē cōtraxit. ¶ Cōfirmat q̄ medicus p̄seruans aliquē ab infirmitate multo mel ius et nobili⁹ et perfectius d̄ curare q̄ ille qui curat in firmitatē iaz habitā. ¶ Itē glo. super illo v̄bo. O mors ero mors tua mortis tuus ero inferne: dicit sic. de mor

Et l. qd̄ dicit lex q̄ qn̄ ali quid.

Et l. p̄ser. Et l. lausime Et de cōstituti onib⁹ p̄n. l. b̄nificū. c. cūz dicit. s̄ don. r. c. p̄uile. de p. l. 6.

Et l. cōtra p̄nōi. Quān̄ s̄r de restabile pec cati. vide. 2. r. 4. v̄s. c. 10.

Et l. q̄ pctm originale q̄ mortale nō est sine odio ad. Igit̄ rē.

Et l. qd̄ dicit lex q̄ qn̄ ali quid.

Et l. p̄ser. Et l. lausime Et de cōstituti onib⁹ p̄n. l. b̄nificū. c. cūz dicit. s̄ don. r. c. p̄uile. de p. l. 6.

Et l. cōtra p̄nōi. Quān̄ s̄r de restabile pec cati. vide. 2. r. 4. v̄s. c. 10.

Et l. q̄ pctm originale q̄ mortale nō est sine odio ad. Igit̄ rē.

idē cōfirmat per legē: querit lex an p̄nceps subyciatur legi quā cōdidit: et respōdet q̄ nō: s̄ augustinus legi suby cit. S̄ vult tñ q̄ ex p̄uilegio nō subyciat̄ legi: r̄ tamē ista lex est de dictamine iustitie iuste legis nālis: que lex est p̄hoz: qui s̄m rōne p̄cesserunt. ¶ Sed chīs legem nālem iustitie nō minus seruauit erga matres suam: q̄ Augustinus erga matrē vel vxorē. igit̄ brā virgo de iure municipali nō fuit subdita legi cōtrahis aut legē condi dit de contractione peccati originali. ergo rē.

Quartus articulus q̄ nō obstat q̄ beata virgo fuerit p̄seruata a peccato originali: verū aliquādo cōtraxit: q̄n aliqd̄ de se: r̄ quantus est de se h̄ defectū: quātūcūq̄ per v̄ntē extrinsecas cripiat̄: tñ pōt dici illud istuz defectū habere. ¶ Itud p̄bat 4. ex testimonio scripture. primo per illud Isai. Ecce vos oēs ex n̄bilo estis et opus p̄strū ex eo qd̄ nō estis: nū la creatura: nec etiā illa que p̄mo virgo creata fuit simplr ex n̄bilo: nec modo aliquid creatus est simplr n̄bilo: est igit̄ intelligendū q̄ creatura quantū est de se esset n̄bilo: et opus eius oīno deficeret nisi a deo sustentaret. ¶ Itē ps. Des declinauerūt simul inutiles facti sunt rē. nō est v̄lq̄ ad v̄num: sed plures ex scripture testimonio boni erant: r̄ erunt. Igit̄ per propheta dicere vult spiritus san ctus q̄ quātū est ex se: r̄ erant ad malum nisi a deo p̄seruarent. ¶ Itē ps rē. d̄o mēdat. sed martyres fuerunt hoīes: et nō fuerunt mendaces s̄m Augulth. sed martyres q̄n̄ ex se fuit fuerūt mendaces: sic et brā virgo quantus ex se et erat fuit et fuisset peccatrix nisi a peccato p̄seruata fuisset. ¶ Itē Job. 4. Ecce qui ser uiunt ei nō sunt stabiles quātū ad bonos angelos s̄m Hiego. et in angelis suis reperit p̄rauitates: quantum ad malos: sed boni de facto steterunt inobediter in bono: et sic fuerunt dei gra cōfirmat: igit̄ instabiles fuerunt de se: sic beata virgo q̄n̄ fuit de se peccatum originale habuit: nē haberet a deo p̄uenaia fuerit: igit̄ potest dici q̄ de se: nō predicto et prolato ex scripture p̄rauit originali. ¶ Sed cōtra Aug. de fide ad Petrum: r̄ est indecētis firmissime tene et nullatenus dubites oēs q̄ ex feminis ppagatione generant̄ in peccato originali nasci. ¶ Ddm̄ q̄ hoc verū est quātū est ex se: qd̄ cōfir mat per illud qd̄ ibi dicit̄: firmissime tene rē. Omnes qui ab Adā sunt in die iudicij in corpore et aia resurre cturos. Sed beata virgo in corpore nō resurgēt: q̄ iam est: vt tenet sancta mater ecclesiam in corpore et aia assū p̄ta. Igit̄ cōcedis q̄ de facto beata virgo originale nō contraxit: sed cōtraxisset quātū est vel fuit de se: r̄ ex se: vel ergo dices ipsas in corpe assumptā nō fuisse: vel bis resurgere: qd̄ tamen indecens esset: vt iterum moriat̄. ¶ Itē cōfir mat hoc per legē: lex em̄ querit et p̄nceps: que sit lex melior que vnquā fuit facta. R̄sider legis cō sultus q̄ illa que dicit sic. leges (inquit) scire nō est v̄ba legis dicere: sed intentionē legis latōris habere et dilige ter inquirere. Sed deus instituit legis: vt p̄bat pie et rōnabilr matrē suā ab hoc iure esse exemptam voluit: igit̄ magis hoc est intelligendū q̄ verba legis et codicis.

Quintus articulus q̄ doc nō obstat mater dei fuit vere redempta: q̄ si pater et mater talis fetus pōt anteq̄ nascat̄ a dño suo per aliquē redi m̄bergo postq̄ natus fuerit erit liber: s̄ multo nobilius ante redimūt q̄ postq̄ seruitutē cōtraxit. ¶ Cōfirmat q̄ medicus p̄seruans aliquē ab infirmitate multo mel ius et nobili⁹ et perfectius d̄ curare q̄ ille qui curat in firmitatē iaz habitā. ¶ Itē glo. super illo v̄bo. O mors ero mors tua mortis tuus ero inferne: dicit sic. de mor

N Et de legib⁹. l. p̄nceps legi b⁹. c. p̄p̄tio. de cōcessionē p̄uende. a Et l. b̄nificat

4. articulus. Quān̄ beata virgo originale p̄seruata r̄ scio: si cōtraxit: offēdit notanter.

4. O

13.

115.

P

Et l. in vero.

Obijetur. c. 23. De cōtra. di. 4

c. 16. Nō sunt forā lta v̄ba r̄ctus

Q Et l. vel q̄ ne cesse est: vt iurā mortat̄ qd̄ abū.

Et de legib⁹. l. scire legis. v̄ de rōne b⁹. c. 2. requirit̄ de appellatiōib⁹ r. c.

Et d̄ archio. i. q. 1.

5. articulus. Q̄ ego ceteris excellēt̄ redēpta s̄i oī dū notanter.

Obij. 13.

N
f. de legib. l.
Quarta legi
b. c. p. p. p. p.
de coeptione
prebende.
a. 21. l. 1. b. 1. c. 1.

4. articulo.
Quali beata
virgo originale
peccatum scrip-
situr et scilicet sa-
tis ostendit
notanter.

41. O

13.

115.

P
l. in vero.

Obicitur.
23.
De coe. di. 4

16.
10 sunt foza
a vba textus

Q
l. vel q. ne
se est. v. t. r.
m. o. i. a. f. q. b.
f. r.

de legib. l.
c. legca. vi.
rone b. c. c.
equitio. de
rellatioib.

articulo. x.
ego ceter
excellen
pra sit ost
notanter.

13.

A te redimeda sed no potuit dici de morte pma: vel intel-
ligit: qz de ista euz no eripuit vel no redemit. Doc ergo
intelligit de morte scda inferni: sed ipse nunq fuerat in
inferno: ergo aliq pot redimi de hoc qd nunq habuit:
vbi tu qua: u. ex se est illud haberet. **Item** ps. verum
deus redimet animam meam de manu inferi. **Item** qd
multi dicerent qd manus inferi potest accipi pro lymbo
parum in quo fuit David: ideo dicit alibi. **Item** multi aiaz
meam de inferno inferiori: sed infernus inferior est da-
natio: quas tu nunq expertus fuerat. **Item** igitur 28.
Item psalmista. saluasti me a descendentibus in la-
cum. Sed lacus intelligit pro danatis. igitur 28. **Item**
corripe fratrem tuum et libera aiam eius de inferno nouis-
simo. **Item** Apostolus ad Gal. 3. Christus redemit nos
de maledicto legis: sed nunq fuit illis maledictio legis
qbus loquebat: de facto: sed essent quatuor est ex eis. Sic
et beata virgo Maria potuit dici debuit fuisse redem-
pta: qz peccatu originale no contraxerat: de facto: sed solu
quantu est ex se. **Sed** contra ista instatur: qz non est
idem privilegiu et precio redemptum. **Item** qd imo:
vbi dicit Hieronymus qd Dabraa fuerit redemptus de bur
chaldeorum: in quo Ara frater suus fuit combustus: qz
redemptus fuit nisi qz privilegiatus ne incenderetur qd
vere fuit in ignem proteccus: igitur idem est privilegiu
redimendi: fuit enim solus preseruatus ab incendio ignis:
sicut fuerit in medio fornacis colligari. Sic
beata Maria virgo fuit per privilegiu ab originali pre-
seruata: et nihilominus vo ab originali redempta.

Sextus articulus est qd hoc etiam no obstante fuit
vere purgata: qz Luce 2. dicitur: qd post
impleri sunt dies purgationis: sed fm legem nulla imu-
diatiz habebat qua posset vel debuisset purgari. Sed
solu habuisset: nisi de spiritu sancto concepisset: qz no in
scepto semine cocepit: et nihilominus dicit purgari 28.
Item Malachie 3. dicit qd purgabit filios leui: qd oz
de die iudicij: in quo omnia erunt per ignem purgata.
Item vbi dicit Dionysius 6. 7. 2. 8. de angelica hierarchia:
vbi oz qd angeli superiores dicunt purgare inferiores:
qui tu nullam habent maculam: a qua purgant: igitur
non obstante qd beata virgo Maria non contraxit ori-
ginale: tamen vere purgata fuit.

Septimus articulus est qd hoc non obstante: ve
fuit sanctificata: quia deus vere san-
ctificat. **Item** Mat. 6. sanctificet nomen tuu. **Item** iustus in
iustitia sua sanctificat. **Item** Jo. Quem pater sanctifi-
cavit misit in mundu. **Item** angeli sanctificant. vbi Hila-
rius: ego mandavi sanctificationis meis. igitur sanctificatio non
presupponit maculam: igitur no obstante qd beata virgo
originale no contraxit: tu vere sanctificata fuit: qui erat
septimus articulus pertractandus.

Octauus articulus qd beata virgo aliquam penam
peccati originalis vere habuit: qz in sa-
cra scriptura scimus qd filios pro peccatis parentu puni-
tos: et pena sustinuisse peccati: vbi dicit. Ego deo vilitas
iniquitate patru in filios in tertia et quarta generatione.
Item beatus Jo. baptista fuit sanctificatus: et tamen
multas penas sustinuit: qui tamen leuiter no peccauit.
Item chris vs penas habuit. Sed forte dices qd fue-
runt voluntarie assumptae. **Sed** cu hoc ena fuerunt
quantu ad humanitate sibi infligite. **Ubi** notandum
qd sunt multe cause quibus deus infligit bonis penas.
Primo ad ostendendum magnalia dei: vt ceco nato qui
nec ipse peccauit nec parentes eius: vt cecus nasceret.
Item scdo ad exercendum actus virtutis: vt Paulo sti-
mulus carnis: et Job fessione in sterquilino. **Item** 3.
ad ostendendum exempla sanctitatis: vt Jo. bap. et beate

48.
H. l. sed. quia
multi possunt
dicere qd 28.
ps. 85.

29.
Dicitur. 23.
sunt qre alibi

B
Obicitur.
A. l. de igne.
Eide qd. 2. 7.
expositores
vbi. vt. iose-
phum. et. rabi
mo. 7. Hier. l.
debraicay. q.
Daniels. 3.

6. articulo.
Virgine pur-
gatis non a
peccato qd co-
traxit vel iust
ostendit nonter.

7. articulo.
Virgine san-
ctificata fuisse
ostendit.
A. l. 2. 7. alibi
10.
13.

D
8. articulo.
Est a pco ori-
ginali no in a
pena ei? ego
inuenis fuit.
b. 2. l. i. q. d. m.
Ero. 20.

Ireneo. l. 2.
alibi
Deia istigif
et no peccant
dus 4.
30. 19.

2. cor. 12.
30b. 2.

Marie. **Item** 4. ad pficiendum opera perfectionis: et
sic chris habuit pena infligita humanitati. **Ubi** tu bea-
ta virgo no habuit concupiscentia vel passionem concu-
piscencie et fomicis que est pprie pena peccati originalis.
Item articulus qd privilegiu beate virginis fuit
citra privilegium chris: qz chris no indignus
aliquo privilegio: vt preseruetur ab originali: qz ex se
originale non contraxisset sicut beata virgo: qz no fuit
ab Adam fm rone seminali: sed fm corpulentia subam
ex puriss. mis sanguinibus virginis: et io lex illius irregu-
laritatis: et illius gnationis ad sacros ordines angeloz
no erat cõtra eu. **Item** excessit chris inter natos muliez
ad istam benedicta assumptione ad suppositu verbi diu-
ni. **Item** ab instanti sue conceptionis fuit beatus et glo-
rificatus in anima. **Item** notandũ qd oz a saluatore de
Jo. bap. et est ad ppositu nostru. vs. inter natos muliez
no surrexit maior Jo. bap. sed fm oes sanctos beata
virgo fuit maior. igitur ipsa no surrexit a peccato ori-
ginali: qz nullus resurgit qui no cecidit. Et si dicatur qd
hic no accipit resurgere p mundatione a peccato ori-
ginali post casu: sed accipitur pro nasci vel natiuitate.
Tunc verbu chris no videt habere veritatem: qz Jesus
chris natus fuit de muliere: et tu fuit maior Jo. bap. qd
no esset si contraxisset: et a peccato surrexisset.

Nonus articulus qd mater dñi fuit preserua-
ta ne contraheret originale: et tu B no
est cõtra auctoritates sacre scripture. **Prima** auctori-
tas qd vbi obuiare est apostoli Pauli. **Des** (ingr) pecca-
uerunt in Adã et egent gratia dei. **Dico** qd verum est
de lege cõi: vel quantum est ex hominibus: qz si hoc non
sufficit auctoritas est contra chris: qz ipse fm qd de
numero oium est. **Item** Aplos: per vnu hoiez pecca-
tu intravit in oes. **Item** deus coeludit oia sub peccato.
Item in Adã oes moriunt. **Item** sicut prius. **Ubi** no-
tandũ est: qd regula est: qd privilegia no cadit sub edi-
cto legis vel lege cõi. **probo** per sacra scriptura. oibus
ad vita filis introitus et exitus: sed Enoch et Delias no
sunt exierunt: qz no per morte sed per translatione. **Item**
vnius est interitus hoium et iumentoz: et equa vtriusqz
cõditio: et nihil bz amplius in iumento: b: ergo opz intelli-
gere vbi legislatoris. **Est** igit duplex ius: ius pncipa-
le: et ius municipale: et per ista distinctione solui possunt
omnes auctoritates dicte et dicende.

Decimus articulus est qd virgine fuisse pre-
uentam no est contra determina-
tionẽ sancte matris ecclesie: qz lz ecclesia romana de B
no soleniget: tu solenigare permittit et sustinet. qd autez
sustinet approbat vel saltẽ sue determinationi non ob-
uiat: qz vel ecclesia aliter faceret 28. **Nec** obstat qd susti-
net pñtula mulieru: qz hoc est a lege diuina pñbituz
et sufficienter cautu ne fiat. **Notandũ** aut qd pcepto
põr accipi qd duplr. pzo p feminis susceptione. Scdo
pro corporis formatione. Tertio pro anime infusione.
Quarto pro semine in vtero pseruatiõ. De pmo leuitici.
mulier si suscepto semine 28. De scdo Job. qre pceptus
in vtero no statiz perij. De 3. psalmista. Ecce in iniqui-
tate conceptus fuit. De 4. Piere dicebat. vterus mis
mee mihi fuisset conceptus eternus. Beata igit virgo
Maria non fuit sanctificata nec puenta in pma nec in
scda coeptione: qz non dñi erat: s in tertia et quarta: vñ
in pma et scda no fuit peccatus formalr: sed casualiter:
nisi puenta fuisset illud contraxisset: vnde in tertia
conceptione qñ debebat peccatu inesse formaliter fuit
sanctificata: et per sanctificationem puenta nec pecca-
tum originale contraheret. Unde habendo respectum
ad signum anime infusionis in corpore: de conceptione

Undecimus articulus est qd virgine fuisse pre-
uentam no est contra determina-
tionẽ sancte matris ecclesie: qz lz ecclesia romana de B
no soleniget: tu solenigare permittit et sustinet. qd autez
sustinet approbat vel saltẽ sue determinationi non ob-
uiat: qz vel ecclesia aliter faceret 28. **Nec** obstat qd susti-
net pñtula mulieru: qz hoc est a lege diuina pñbituz
et sufficienter cautu ne fiat. **Notandũ** aut qd pcepto
põr accipi qd duplr. pzo p feminis susceptione. Scdo
pro corporis formatione. Tertio pro anime infusione.
Quarto pro semine in vtero pseruatiõ. De pmo leuitici.
mulier si suscepto semine 28. De scdo Job. qre pceptus
in vtero no statiz perij. De 3. psalmista. Ecce in iniqui-
tate conceptus fuit. De 4. Piere dicebat. vterus mis
mee mihi fuisset conceptus eternus. Beata igit virgo
Maria non fuit sanctificata nec puenta in pma nec in
scda coeptione: qz non dñi erat: s in tertia et quarta: vñ
in pma et scda no fuit peccatus formalr: sed casualiter:
nisi puenta fuisset illud contraxisset: vnde in tertia
conceptione qñ debebat peccatu inesse formaliter fuit
sanctificata: et per sanctificationem puenta nec pecca-
tum originale contraheret. Unde habendo respectum
ad signum anime infusionis in corpore: de conceptione

E
A. l. sanctitas.
Pena pnci-
palis originalis
que?
9. articulo.
Privilegius
egis excedi a
chris ostendit.

218 gen. 14. 7
heb. 7. 7. ma. 5

Aide supra ar-
ticulo. 1.

28. m. 11.

F
Excludit ene-
fionem.

10. articulo.
Preseruatio
ne dñi sacre
scripture non
obuiare.
Ro. 5.

G
Ro. 5.
A. l. scriptura
Pala. 3.
1. cor. 15.
Regula nobil-
lia et antiq de
pñles.
A. l. sub inter-
dicto.

Sapientie. 7.
Gene. 5. 7. 4.
regum. 2.
Eccles. 3.
Ius duplex.
Aide in pñ
11. 7. de coe. p.
2. 15. di. 4. B
sco.

11. articulo.
H
Preseruatio
ne dñi no re-
pugnare eccle-
sie determina-
tioni.
Secus est ino
logõ tpe suo
no quoz sa-
stinet ecclesia
approbat no-
tante.
Ecclepio 4.
17.
3. 7. 10.
50.
20.

I festiuitas potest celebrari: no ppter susceptionem semi- nis: vel formatione corporis: cu nondum esset: sed quia dies infusions anime ignoratur ppter diuersos opinio- nes. Idcirco eius festiuitas celebrat pro signo: et die pri- me conceptionis vel sceler: aliqui asserant qd hoc fieri potest per respectum ad sequentia facta in beata virgine: sicut etiam venerantur ossa sanctorum ppter sola rela- tionem ad eorum merita vel ad eorum aiam: lz in ossi- bus nihil sit sanctitatis formaliter: sic nec in ma corpo- ris virginis in vtero matris existentis.

Et l. diuersi mode,

12 articulus. Preteruatio ne virgis au- croitantiu san- croz non ob- stare.

K Alde in coto- r alijs hic has aucto- ritate. Expō oim aucto- ritate in opposituz.

Quoddecimus articulus est qd virginez fuisse preuentam non est contra dicta sanctorum. Contra hoc autē vident esse specialiter di- cta sancti leonis pape. Ansel. et beati Augu. quere alibi: et responde qd verū dicunt de comuni lege: non de lege municipalē: sicut sunt declarate auctoritates sacre scri- pture. Vel distingue de quadruplici conceptione: sicut dictum est immediate in articulo vndecimo: accipiunt enim conceptionem pmo modo et scdo: sic dicunt ipsam in originali cōceptam: sed nō est nisi causaliter tū: non autē formalr: vt dictum est supra.

Uero incarnatio verbi etc.

Circa distin. 4^m querit. Utrū cō- ceptio virginis actiua respec- tu verbi fuerit supernalis. Videtur qd nō: qz illud qd ibi spiritus sanctus ope- ratus est: solum supernaturalē fuit: sed opatio actiua virginis fuit a beata vir- gine: nō a spiritu sancto. Contra: qz Diony. dicit qd cō- tra legem nature fuit cōceptus christus de sanguinib⁹ virginis: sed spūs naturales sanguinū se habuerunt acti- ue ad formationē corporis christi de virgine: igitur etc. Dicunt octo articuli per ordinē declarādi. Primo est de angelica salutatione. Secūdo de salutatio- nis susceptione. Tertius de diuine virtutis operatio- ne. Quartus de virginis cooperatione. Quintus de christi in virgine habitatione. Sextus de parturi- tione. Septimus de virginis ad christum filiū ma- trinitate. Octauus de christi ad matrem filiatione.

L

pmo articulo saluatio. Du^m multap^r

De gabriel est nomen psona- le seu ppiū et nō officiale: et sūt michael.

M

Gabrieles et seraphin fore pbabilliter. Corpore seu sibiit gabriele apparuisse et locuti fuisse. Et l. intellectua- lis. De tēte salu- tionis et silen- tii virginis no- tauer.

Est igitur primus articulus de angelica saluta- tione: de q^o Luc. 10. c. vi. Missus est angelus gabriel etc. Et seq^r ingressus angelus ad eā etc. Sed dubiū est de angeli personalitate: si gabriel est nomen officij vel persone. Dicunt aliqui qd officij: quia ipse fortitudo dei interpretat^r: et est missus ad opus for- tissimū et miraculosū a deo etc. Sed melius credit^r qd est nomen psonę: sic est Michael et Raphael. Sed dubiū est de quo ordine. Dicunt aliqui qd fuit de or- dine angeloz vel archangeloz: qz superiores ordines nō mitantur. Sed hoc nō valet: qz angelus missus ad Isaiā fuit de ordine seraphin. volauit (inqt) ad me vn⁹ de seraphin: et in manu eius calculus etc. Ideo non fuit de ordine archangeloz deputatus forte ad custodiam virginis: sed forte ordine seraphin ex privilegio speciali. Sed dubiū est qualiter angelus virgini apparuit. Dicit autē qd fuit apparitio corporalis mediāte corpore assumpto: locutio etiā angeli fuit sensibilis et nō intelli- gibilis: nō autē in loco comuni vel platea: sed in penetra- libus domus: vbi virgo abscondita laudabat deū et ado- rabat. Sed dubiū est de tempore: dicit Bonauentura qd hora completory: qua christus fuit in sepulchro. Alij dicunt qd in medio noctis silentio: ppter illud verbū sacre scripture: Dum medium silentij tenebant oia et nor etc. qd verbū ad litteram de incarnatione vbi dictū est. Sed vtrūqz fieri potuit qd angelus ad virgi-

nē forte hora cōpletory veniret: et circa noctis silentij virgo eius dictis assentiret: qz pie credit qd diu euz ipsa in diuinis colloquijs fuit: eam informando et docendo. Unde notandū qd decem vicibus idem angelus gabriel ppter istius incarnationis mysterij in scriptura apparuit. Primo quidē Danieli reuelando ei qd fla- pis absclusus sine manibus erat chris. Secūdo Zacha- rie pro beato Joanne vbi de conceptione christi aliqd tetigit. Tertio beate virginij. Quarto eidē virgi- ni itez. Quinto pastozibus. Sexto magis. Primo ipsi Joseph in somnis: vt fugeret in egyptum. Octauo eidem vt rediret in terras Juda. Nono apostolis in galileam. Decimo apostolis post christi resurrectionem.

N Gabriel de- cius apparuit scilicet alijs l. hinc octes. Danielis. 2. Luc. 1. 2. 2. Luc. 1. 2. 2. Luc. 1. 2. 2. Luc. 1. 2. 2. Luc. 1. 2. 2.

Secundus articulus est de salutationis susce- ptione: et quō ipsa virgo habuit se- ipsam in suscipiendo. Et pmo est dubiū qd ipsa cogi- tabat. Dicit qd mysterij incarnationis verbi: qd in salu- tatione sibi existit reuelatū. Sed tunc est dubiū quō turbata est. Dicunt quidā qd etiā sibi cum hoc fuit my- sterij passionis filij reuelatū: et propter hoc simul euz cogitatione fuit turbata. Alij dicunt et melius qd hz mysterij incarnationis fuerit sibi reuelatū: nō tamē modus quo virgo pareret: et ideo timebat ne hoc esset vel fieret cum nō integritate illibatissime virginitatis sue: malebat enim virgo cōcipere qd nō virgo. Idcir- co de hoc timebat: et forte plus appenit eē virgo qd ver- bum concipere sine virginitate: virginitas enim est de numero laudabilū: verbum autē concipere est de nu- mero honorabilū: circa que nō est virtus: sed pmiuz virtutis. premiuz vō honorabile: sed virtus laudabilis. Sed virtus magis est appeteda qd honor: igitur virtus est magis eligenda qd premiuz virtutis: qz homo circa virtute meret^r: non autē circa premiuz: non est in po- testate sua. Sed qd est de virginis obediētia: obe- diētia enim p m phos nihil aliud est qd legalis iustitia: qua quis bene se hz ad totam legem. Ille vō bene se hz ad totā legem qui est obediens circa precepta legis di- uine: et etiā interdū legis humane: in quantum bonus rex nō est aliud qd lex bona. Si ergo humana prece- pta sunt p m debita rōnem ordinata: aliquis bene se ha- bens erga ipsa: bene se hz ad legem: talis autē vere obe- diens dicitur. Sed quid de eius humilitate: qua se vocauit ancillā. Ddm qd potior fuit sua virginitate: qz perfectio virtutis attenditur circa excessum sui vitiij sibi oppositi circa eandem mām. Intemperantia vō qd est circa delectationes tactus: non est maius vitium: pp- qd castitas que ad temperatiā reducit est inferior vir- tus inter cardinales: sed superbia cōtra quā militat hu- militas est maius vitij. Ergo ex isto sumit^r qd plus pla- cuit deo Marie humilitas qd sua virginitas: qz illa vir- tus laudabilior est: cuius oppositū vitij peius est et de- testabilius. Sed quid de cōsensu virginis Marie: Ddm qd cōsensu eius fuit actus credendi diuino ora- culo per angelū reuelato: et etiā actus volendi obedire et subijci dispositioni et ordinationi diuine. Sed du- m est. si cōsensu eius fuit causa pceptionis vbi. Ddm qd sic ex ordinatione diuina: sicut effectus essentialiter ordinati dicunt eā nō per quā: sed sine qua: nō sicut sa- cramenta ex ordinatione diuina sunt causa gratie.

2° articulus. Saluatio nis suscepio. O Du^m multap^r. Quid virgo cogitabat di saluata est et cur turbata. Hora et cella tā vgiuatis. Quere in sco- vbi scis. Alde. 1. et sic. 2. alibi. P Obediē⁹ qd. Et l. ad pre- cepta. Quis de obe- diens. Luc. 1. Humilitates vgis pferri tphi⁹ vgiuatis. Q. Al. accipit. Perfectio et excellētia vir- tutis vū cogi- sci pō. Cōsensu vir- ginis duo de- notat. Cōsensu vir- ginis fore eāz incarnationis est vt sic: est vno. 3° articulus. Qd. f. f. in ta- carnatione.

Tertius articulus est de spiritus sancti operatio- ne de⁹ puidit pmo aliqua eius portione qd postea tras- fundere in virgine ad formādū corpus chris: hoc cō- gruebat: qd ex purissima mā formare. Ita autē iam di- cta portio māe pmo fuit sub ista pte elementi. terre: vñ

Et l. in ista.

A. I. r. postea. Imaginatio singularis de ma. co. p. o. n. s. i. b. i. r. e. s. c. o. r. a. l. i. o. s.

5. op. n. e. s. f. f. in incarnatione in eod. m. a. t. i. d. i. d. e. s. c. o. b.

Quo r. q. s. u. a. r. a. q. u. e. r. a. d. e. p. i. s. t. i. c. i. s. i. n. i. n. f. a. n. t. i. s.

Quartus articulus de virginitate. I. I. quom. L. c. o. l. o. 4. o.

Et in m. f. e. z. n. e. d. u. p. a. s. t. i. c. i. s. s. i. c. p. r. e. z. s. a. c. t. u. e. s. i. s. p. a. s. t. i. c. i. s. s. a. c. t. u. e. s. i. s. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. t. e. r. p. u. t. v. i. r. p. a. s. t. i. c. i. s. n. i. r. i. c. o. n. i. t. i. n. i. s. i. n. p. l. u. s. n. a. l. i. g. n. o. n. e. c. o. c. u. r. r. e. r. e. b. i. l. c. a. t. i. o. n. e. d. y. c. i. a. 4. o.

Et lacrimat. Et. I. virtus.

Omni in casu sic postea si dicitur. ubi non solummodo sed et plura pro r. s. Media femina viri in muliere sed et scilicet committunt agere.

homo primus debebat formari: et deinceps qui fuit eius formata de costa transfusa est ista portio in mulieres: quia prius ordinata fuerat in costam: et deinceps semper successione transfusa est illa portio vel aliquid eius in corpore virginitatis: et de ipsa virginitate: et de corpore in christum vel in corpus christi. Sed dubium est si ista transfusio illius mater fieri potuit naturaliter. Sed dominus quod non: sed per diuinum miraculum: quia per assumptionem huiusmodi radicalis infinites ponisset resolu si non fuisset a deo specialiter seruata. Primo igitur fuit in virginitate diuina virtute sanguinis collector: et hoc in virginitate utero. Secundo forme corporis introductio. Tertio forme sanguinis expulso. Quarto forme organice. Quinto anime christi infusio: et omnia predicta sunt facta in vno instanti. Sed tunc est dubium: quia si hoc deus fecit: huiusmodi in eodem instanti: que simul esse non possunt: quia vna videtur sanguinis collectio: et eorum expulsio. Sed dominus quod si deus idem corpus non posset mouere ad formas contrarias absolutas: potest in idem corpus mouere ad formas huiusmodi respectivas: vel ad contrarias vbi sic potest facere idem corpus in diuersis locis: huiusmodi: vel quod idem referat ad diuersa: vnde ille due actiones non sunt magis diuine vel impossibiles quam ipsorum termini. Si ergo deus potest facere idem corpus numero in diuersis locis contrariis vel distinctis: potest ipsius mouere ad illas: sic autem est in proposito: quia collectio sanguinis est motus localis. Ideo est compossibilis cum expulsiōne forme sanguinis: sed expulsiōne forme absolute. Sed inductio forme corporis organice non est simul cum illa expulsiōne: quia ambe sunt forme absolute.

Quartus articulus est de virginitate cooperatiōe. Circa quod introducuntur quatuor conclusiones. Prima est quod in generatione naturali plures patres non solum in ratione principij actiui: sed etiam passiu. De enim se pater actiue respectu plures: quia habet potentiam generatiuam: huiusmodi se etiam passiu: quia nulla plures habet substantiam: licet tunc patris: nisi in se et in sua substantia aliquid transiret de substantia materis in materia eius. Si enim esset solus pater: quia menstrua mulieris transmutaretur: tunc solus posset dici pater: eo quod actiue se habet solus in transmutando. Secundo conclusio: quod in generatione naturali plures mater se habet non solum passiu: sed etiam actiue: quia potentia vegetatiua: seu vis generatiua in viro et in muliere sunt eiusdem rationis: sed quicquid habet eandem potentiam possunt in eodem effectu illam potentiam: igitur. Tertio conclusio: quod pater in generatione se habet actiue principaliter: quia eius virtus est intellectus: et perfectio. Quarto conclusio: quod mater in administratione materis principaliter se habet: quia plus de materia administrat et minus sua vis actiua sufficit. Sed contra predicta per ordinem instatur. Primo: quia si hoc tamen posset intendi vis actiua materis: quia sola sine viro poterit concipere: ex quo habent potentias generatiuas eiusdem rationis. Sed dominus quod virtus generatiua mulieris: scilicet menstruum non est sufficienter digesta: vel sufficienter ad actualitatem: posset tamen intendi intendi quod sufficeret: ex quo est eiusdem rationis cum principio actiuo viri: quia si duo homines possunt trahere nauem: intendi posset virtus vnius intendi quod vnius sufficeret ad trahendum: sic dominus est de virtute passiuam. Sed tunc mater esset respectu plures patris: tanta esset germanitas et propinquitas eius ad illam quanta esset filii ad vtrumque patrem. Item scilicet: quia si hoc totum semen ageret in totum: quia semine viri in femine mulieris et e converso. Sed dominus quod quia facta est semini commixtio: tunc actiuus viri et mulieris agit in totum passiuum vtrumque. Item tertio: quia maior esset germanitas et propinquitas plures ad matrem quam ad patrem: quia plus de materia administrat: cum hoc actiue se habet. Sed dominus quod germanitas attendit per comparationem ad principia actiua seminum:

et quia pater principaliter se habet in hoc ut dictum est: ideo et. Unde quatuorquod abundaret semen mulieris non sufficeret eo quod est indigestum nisi intenderet virtus eius actiua: unde magis sunt digesti spiritus in semine viri ad generandum quam mulieris. Et iuxta hoc ad propositum introducantur alie due conclusiones. Prima est: quod beata virgo Maria non se habuit totaliter actiue in generatione sue benedictae: vel quod idem est: non causauit eam totaliter in genere cause efficientis: quia alius posset aliqua mater sufficere sine viro ad prolem. Secundo conclusio: quod beata virgo Maria suam benedictam plene causauit vel generauit totaliter in genere cause materis: quia ibi nulla alia materia concurrat nisi purissimi sanguines virginis Marie. Habuit autem beata virgo Maria verum semen: quod est proles et generationis verum principium actiuum: non tamen omnino digestum. Sed ipsa sanctus illud semen vel illum sanguinem vltimate digessit: ut sic haberet sufficientes spiritus actiuos ad digerendum. Sed tunc est dubium: si deus posset facere fetum vel prolem de patre tamen sine matre: sicut fecit eius in beata Maria virgine. Sed dominus quod sic suppledo quod deficeret ex parte mulieris: videlicet materiam in qua: seu subiectum receptiuum quod suppleret mediante aliqua creatura: vnde aere vel aliquo alio huiusmodi. Sed ad huc remanet dubium ad quod beata virgo Maria respectu plures cooperata est spiritui sancto agenti in principio actiuo. Sed dominus quod forma carnis solum non ad transubstantiationem sanguinis vel ad introductionem organizationis: quia illa tamen a deo fuerunt: ut dictum est. Sed hic est dubium: quia introductio forme carnis cum sit generatio presupponit alterationem que non precessit secundum predicta. Dicendum quod non oportet quod precedat: quia hoc solum verum est in actione pure naturali que dispositionibus preuenis indiget in agendo. Verum facta per agens naturale immediate in passum sibi propositum: natum potest inducere formam: sic fuit in proposito: igitur et. Est tamen notandum quod per diuinam potentiam et forte naturaliter aliquo modo posset virgo generare et mulier virgo concipere: si tamen esset semini commixtio sine vtrumque libidine: vel quolibet aliter dormiendo. Ut dicit Augustinus quod virgo potest in balneo concipere: et aliquid de facto accidit: non tamen virgo posset per naturam parere: quia ibi requiritur necessario aptio claustrorum violenta: que in seminis emissionem simplici vel receptione vel conceptione non necessario requiritur. Sed de communi lege non fit sine fractione integritatis.

Quintus articulus est de christi habitatione in virgine. Vbi duo vel tria privilegia fuerunt. Primo: quod christus in toto fuit de substantia matris. Secundo: quod decem mensibus fuit in utero matris: quod a medio martij usque ad finem decembris: et hoc est quod scriptura in persona christi dicit: decem mensibus in utero matris alius sum: quia duo tamen menses excludunt in quibus christus non habitauit in virgine corporaliter: scilicet Ianuarius et februius. Tertium est quod in utero matris vere potuit nutrire et augeri sine discretionem: scilicet vel generationem: quod videtur aliquibus multum difficile.

Sextus articulus est de virginis parturitione. Vbi notandum quod christus in matris utero tantam quantitatē habuit sicut alij pueri communiter: tunc est dubium quomodo ex utero exiens seruare potuit matris virginis integritatem. Sed dominus quod christi corpus in matris utero vere habuit ordinem partium in toto: et non ordinem partium in loco sicut ipse in hostia habet: ideo non erat ibi distinctio localis: sed solum distinctio: et tunc potuit egredi de utero virginis per claustrum sine ipsius aperitione. Nec oportet ibi ponere nouum miraculum quod duo corpora fuerunt in eodem loco localiter: sed vnius corpus fuit distinctiue in alio. Sed tunc est dubium

F. P. d. e. n. e. s. q. u. o. d. e. s. t. e. n. d. i. t. p. p. i. n. g. l. a. s. p. l. i. s. a. d. p. a. r. e. n. e. a. L. e. c. t. o. 2. o. a. d. p. p. o. d. e. v. g. i. n. e. E. t. n. o. t. o. t. a. l. i. t. e. r. t. i. m. a. l. i. r. e. p. a. s. s. i. u. e. v. g. i. n. e. s. e. b. u. i. s. e. i. n. b. e. n. e. d. i. c. t. a. c. h. i. s. t. i. c. i. s. r. a. t. i. o. n. e.

F. Du. multip. Et vice. p. m. n. a. l. i. t. e. r. e. m. a. t. r. i. s. p. o. s. s. i. t. d. e. s. u. p. p. l. e. r. e. i. n. p. l. u. s. g. n. o. n. e.

Et. I. r. a. s. t. a. t. i. o. n. e. m. Ad q. d. c. o. o. p. a. t. u. s. v. g. o. f. f. e. t. a. d. q. d. n. o. q. u. e. t. i. i. f. e. o. b. i. c.

G. Quare r. q. n. g. n. o. e. s. t. t. e. r. m. i. n. u. s. a. l. t. e. r. a. t. i. o. s. u. r. g. i. n. e. c. o. n. c. i. p. e. r. e. t. a. n. a. l. i. s. n. o. p. e. r. e. p. o. s. s. i. t. Et. I. a. u. e. r. r. o. s. Quare c. o. m. e. t. Et. I. h. p. o. t. u. i. s. q. u. a. n. t. u. s.

H. D. i. s. t. i. c. t. i. o. c. h. r. i. i. i. n. u. t. e. r. o. v. g. i. n. e. t. r. i. p. l. i. c. i. p. u. l. l. e. g. i. o. p. o. l. l. i. s. f. a. p. i. e. t. i. e. 7.

Et. I. d. i. s. t. i. c. t. i. o. n. e.

6. articulus. Parturitiō virginis.

Et. I. l. o. c. a. t. i. o.

N. Sabieles. d. s. c. i. a. a. p. p. a. r. u. i. t. f. e. s. t. e. t. a. l. i. j. l. i. b. r. i. t. o. c. t. i. e. s. Danielis. 7. Luc. 1.

Luc. 1. r. 2. Bar. 1. r. 2.

Bar. 28. Bar. 10.

2. articulus. Saluatiōnis susceptio.

D. n. multip. Quid virgo cogitabat dū saluata est: tunc turbata. Hora excelsus uā virginis.

Quere in sco. ubi scie.

Quartus articulus. Virginitate. I. I. quom. L. c. o. l. o. 4. o.

P. Dedicatio qd.

I. I. ad p. p. u. a.

Ubi de obe. ena. ac. i. u. m. i. l. i. t. a. t. e. s. i. s. p. r. e. f. e. r. r. i. s. i. o. v. g. i. n. i. t. a. t. i. s.

Q. l. a. c. c. i. p. i. t. e. r. f. e. c. i. o. t. e. l. l. e. n. t. i. a. v. i. r. i. s. v. i. c. o. g. i. t. p. o. t. e. n. t. i. a. v. i. r. i. s. o. u. o. d. e. t. i. t.

Ubi de v. i. r. i. t. a. t. e. n. a. t. i. o. n. i. s. f. i. c. i. t. e. s. t. i. c. u. l. u. s. f. f. i. n. i. t. a. m. o. n. e.

n. i. f. a.

Vertical text on the left margin, including the word 'Liber' and other marginalia.

Main text block on the left side of the page, containing dense Latin script.

Main text block on the right side of the page, containing dense Latin script.

Vertical text on the right margin, including the word 'Liber' and other marginalia.

N Illa vno re-
lanonia acci-
aliosalia su-
fundamentis
essentia cu
aduate.
Dubiū multū
aler nōbile.
Eām piaz
osse assumi a
do et p se si-
refoza de se
ti est forma.
foza s'vale
r'epaz pot
e assumi.
Eūs aia sū
o p'oz e cō-
ō t'erna cu
asabaz q
uo assumi p'

O Ingelum vel
az assumi: r
ō frui nō in
licat. Et 2.
f. bñtus.
assumi r ne-
re se vniū
nemū cūcū
r creaturā
onali: etiam
vū bñtūm
p'uris nāi
is: cuius m
xpo v. s.
1. q. 8. r vbi
i notauī.
icut infini-
s nō sic nā
r peccatū
assumē pot
vbi r de
abūmpsi.
P

P im peccat
es allūere
posset pō
olua: quā
dicit: r
apposita.

Q 4.
2
stare p
nec vna
no nām
i hypo-
i: assume
est.
q. r duc
co. d. i.
fieri pō
fco. d. i.
9.

R 1. vno
Dubiū 2.
Sic p'as nāc
ab vno suppo-
sūo assumptū
ēnt vna sup-
positū sic vna
nā a p'io: ar-
supia ēē p'ia:
q bñ p'oz.
Et l. q. indū
datur.

videt contradicō. **C** Dōm q' deus nō potest creatu-
re attribuerē: qd' sue nature repugnat: sicut q' luna a se
gignat r p'ducat radiū: suppositū aut' angeli nō est vlti-
mū independēs in gñe suppositationis: sō nō pot' nisi
dependentiā sue pprie nāe terminari: q' sua supposita-
lis est sue nāe totalr adeq'ta. **C** Un' notādū q' mā ali-
qñ excedit formā sūc in gnābilib' r corruptibilib'. Ali-
qñ e' forma excedit mām: vt p'z in formis sepabilib':
aia. n. pōt' separi a sua mā. Aliqñ aut' mā r forma sunt
adequata: ita q' neutruū excedit reliquū: vt in cozpozib'
celestib' vbi mā r forma nunq' separant'. **C** Sic est
dōm q' suppositū aliqñ excedit nāz: vt in diuinis: ideo
suppositū nō pōt' solū sustentare nām diuinā: sed etiam
creaturā. Aliqñ ēr nā excedit suppositū vt nā diuina q'
pp'ter suā illimitationē requit suppositoz pluralitatez.
Aliqñ aut' nā r suppositū sunt adequata vt in creaturis
vbi nā suppositat in pp'io supposito r illud suppositūz
suppositationez alterius nature nō terminat'. **C** Dic tñ
est notādū q' lz diuinū suppositū nām excedat: vt dictū
est: nō tñ intensiue sed extensiue solū: nā vō suppositūz
intensiue r extensiue excedit. **C** Questio. III.

Tertio **Q**uero. Utrū tres persone dine
possent assumē eadē nāz nūō.
opinio cōis q' nō: q' nā diuina
est illimitata. Idcirco eadem
numero est in tribus suppositis. Sed nulla
creatura pōt' esse illimitata. Igit' a trib' p'fonis nō pōt'
assumi. **C** Sz 3. q' idē respect' simultatis est in tribus
p'fonis. Sed respect' nō est infinitus. **C** Itē 2.
q' respectus fundamētālis causalitatis est idē in tribus
p'fonis diuisis: q' causalitās cōpetit trinitati. **C** Ideo di-
cunt aliq' r doctor noster etiā dicit: q' eadē nā nūō a tri-
bus p'fonis nō pōt' assumi: nō pp' cam iā dictā: sed soluz
pp'ter depēdētā nāe create ad suppositūz: que in vno
supposito totalr r p'fecte terminat: r tūc si eadē nā que
assumpta est posset ab alio supposito assumi: depēderet
ab aliqua cā: qua nō existente. nihilominus esset: qd' est
ipole. **C** Sed q' dictū est q' iste respectus vnionis nō
est respect' depēdētis: s' solū sustentationis. **C** Idē
d' q' eadē nā numero pōt' a trib' suppositis diuisis assu-
mi: q' qñ aliqua vno se hñt sicut p'us r posteri' pōt' mul-
tiplicari posteri' nō multiplicato p'iozi. Un' s' docto-
rē subtilē idē corpus pōt' esse in diuersis locis: q' pōt' ha-
bere diuersa vbi in eodē fundamētō: sed respect' vni-
onis nō respectus extrinsecus adueniens sicut respectus
vbi: igit' pōt' multiplicari respectu eiusdē nāe. nūō: que
pōt' illos fundare. **C** Item 2. sic. duo corpa pnt' esse in
eodē loco: igit' r respectus diuersi vnionis in eadēz nā.
Sed tria supposita suppositare eandē nām numero nō
est nisi tres respect' esse in eadē nā: qd' est possibile per
diuinā potentā. **C** Dic tñ notādū est q' aliq' suppo-
sitare aliud vel aliquid suppositari in. alio: pōt' intelligi
quatuz modis. **C** P'io q' persona suppositet p' nām:
r sic nō bz veritate: q' suppositū est vltimū incōdicabile
nā vō alteri cōdicabilis. **C** 2. q' nā suppositet nām: r B
nō: q' vno nāe ad naturā est cōpositio formalr. **C** 3.
q' suppositū p' suppositū: r hoc nō: q' vtrūq' incōdicabi-
le. **C** 4. q' suppositū assumat nām: r sic isto nō habet
veritatē. **C** Sz dubiū est: si p' assumeret decē hoies:
si tūc essent decē supposita vel vnu suppositū tñ. **C** Di-
cendū q' essent oīa vnu suppositū plurib' naturis: sicut
hō d' vnu qle r nō plura q'lia lz plures beat' qualitates.
Uex tñ essent plura singularia: q' singularitas ordinē
essentialr precedit suppositualitatem. Doc aut' nā bz a se
nō ab alio: nec ab alio pōt' habere: q' nā indimidat per
aliq' positūū sui generis. **C** Itē dubiū est: si tres p'fo-

ne assumeret eundē hoiem numero si iste hō esset vnu
suppositū vel plura. vs. tria. **C** Dōm q' tria in vna nā
signata: q' qd'libet suppositū cōicat sibi suppositualitē.
nec pp'ter hoc talis nā esset illimitata: q' hoc a se nō ha-
beret: nec sibi hoc nāliter cōpeteret. **C** Questio. III.

Quarto **Q**uero. Utrū vno incarnatio-
nis possit fieri ad essentiam.
C Dic sunt duo videnda. **C** P'imo si ime-
diate possit ad diuinā essentiam terminari.
C Secōdo. si ita esset de facto: an tres perso-
ne essent incarnate.

Quanto ad p' dicit doctor subtilis q' sic ga
essentia est subsistens. Sed omne ta
le pōt' substantificare r talē vnionē terminare. ergo r.
C Sed cōtra. q' ex sua nā essentia est cōdicabilis: s' illū
qd' terminat vnionē est incōdicabile. igit' r. **C** Itē illud
qd' terminat est vltimū r postremū. Sed essentia di-
uina nō pōt' bñe rōnē vltimū vel postremū. igit' r.

Quanto ad 2. dicit ē idē doctor q' si sic esset
de facto: q' tūc tres persone essent in-
carnate: q' in quocūqz supposito est rō formalis quo il-
lud est qd'. sed terminus formalis quo, talis vnionis eēt
in tribus p'fonis. Igit' qd' suppositū esset qd' hui' vnio-
nis: r sic si essentia terminaret tres p'fone essent incarna-
te. Dator rōnis pbat 4. **C** P'imo sic. In rōne agen-
tū vel in agētibus: q' illud est qd' alicuius actionis: qd'
bz in se quo, eiusdē: sicut ignis dī calefacere: q' in se
quo, calefactionis. i. calozē. **C** Itē 2. in passionib'. quia
illud est qd' alicuius passionis qd' bz in se quo, eiusdē:
sicut hō dī calefieri r illud quo calefit est quo, r etiā aq'
que in se bz vel in se recipit formalr calozē. **C** Itē 3.
q' ego sum illud qd' vidit te: q' potētia visiva quo, est in
me. **C** Itē 4. q' ego suz filis tibi: q' formale p' nū quo,
est in me formalr. i. filitudo: vel albedo: sum enim filis
tibi formalr filitudo: r albedie fundamētāl'. **C** Sz
cōtra: q' aliq' pōt' frui eēntia nō fruēdo persona. Sed
essentia est quo, fruitionis: p'fona aut' qd'. igit' r. **C** Itē
2. q' essentia v' quo, suppositū aut' qd'. v' sed v'ia eēn-
tia: per te. nō necessārio v' p'fona. **C** Itē 3. q' itel-
lectus noster intelligit cū nām humanaz: que est quo
verbi. Sed intellectus noster vbi suppo' intelligere nō
pōt'. ergo r. **C** Itē 4. q' angelus intuitiue videt aīam
cū nō tñ. pp'ter hoc videt intuitiue verbi. **C** Ad p'z
dicta dōm est q' regula est vā in actionibus trāseūtib':
nō aut' in permanētib' simplr. Sed in g'ub' dā: vñ v'iso
est actus imanēs: r tñ si video albedinē: video suppo'
r tñ albedo non est nisi tñ quo respectu tui: video. n. te
solū per albedinē: r tñ vere video suppositū tuū. **C** Idē
dōm q' quedā s'nt operationes permanentes māles r
cōcretiue sicut trāseūntes: que multū concretiue sunt
de suā nā. **C** Alie aut' sunt actiones pmanētes nō mā-
les. Sed magis sunt abstractiue: in actionib' igit' tran-
seūntibus r pmanētib' que nāles sunt r cōcretiue re-
gula vera est: r nunq' deficit: sed in actionibus pmanē-
tibus nō mālibus sed abstractiuis: non est vā. **C** Sed
cōtra: q' deus posset facere q' in videres albedinē que
est in me r nō videres me. sicut pōt' facere q' videatur
essentia diuina r non p'fona. igit' opatio sensitua est ita
abstractiua sicut intellectiua. **C** Itē 2. q' deus forte si
vellet influere pmitteret q' angelus videns intuitiue
humanā nām videret suppositū verbi. **C** Ad p' dōm
q' forte deus non potest facere q' videret albedo sepa-
rata a p'fensio. **C** Ad 2. diceretur q' forte dubiū
est q' assumitur: quia diuina natura nō est cognoscibi-
lis naturaliter: sed voluntarie se ostendit. **C** Ita notan-
dum q' dicta regula etiam tenet negatiue. Si aliquid

F A. I. Anglar.

A. I. Terliari.

p'mo articulo.
Et. fco. r. d. i. d. i.
huius: s' castē
declara.
Impugnā
fco. s' g'ru de se
de faciliē vt
nōst.

2. articulo.
Et. fco. r. d. i. d. i.
hui' r. s. quā
sequitur.

G
Dicit 4.

Hō singl'itū
me: q're itel'
pōt' vidē eēn-
tā r nō p'fona
r volūtas s'nt
frui. Hō autē
posset nā vni-
ri eēntie: vt q'
fozalr s'minatē
nūc vniētri
bus p'fonis vt
q. d. i. d. q. i.
plo. hanc.

H
Reiōes ima-
nentes sunt in
dupl'ci d'ia: e
est vbiqz notā
dum.
Replica 2.
Supplet ige
nōsua lectoz
er alijs scrip't
b' singularib' s'
frequentū. d. i.
qōza. q' h' fal-
tant: ad māz
pncipaliozes:
vt vides.
Et. d. r. d. d. 4.
q. 2. in fco. nō
tāter ad pec.

A

actus. ubi autem potentia nihil active facit habitus non est necessarius. Item est dubium: quia beatitudo secundum Aristotelem est operatio secundum virtutem perfectam: sed beatitudo non est virtus cum sit actus. Igitur alium ab actu oportet ponere habitum. Hic autem voco lumen. Dico quod Aristoteles non accipit hic virtutem per habitum: sed forte magis pro potentia. Unde accipit hic operari pro operatione recipere. Sicut dicitur quod intelligere est pati. Sed aliquid potest esse perfectus sine habitu. Unde deus est perfectissimus: et tamen nullum habet habitum perfectientem aut sibi inherente. Item est dubium ad quid ponitur lumen creati. Dico quod valet ad ornatum anime et decorem ex ordinatione divina: ut in periculis gratia et virtutes creantur: et sic in ipsis ordinatis character impunitur. Questio III.

Secundo, et sic

Primo potest

Et illud in

B

Terio querit. Utrum anima christi notitia intuitiva cognoscat et videat omnia illa que videt verbus. Hic ponitur duplex distinctio. Prima est quod quodammodo est notitia visionis qua cognoscunt omnia presentia preterita et futura. Alia est notitia simplicis intelligentie: qua cognoscuntur omnia cognoscibilia possibiliter etiam que nunquam erunt. Secunda distinctio est quod quodammodo est notitia habitualis: qua aliquis potest multa successively cognoscere. Alia autem est notitia actualis: qua quodammodo actu multa cognoscit. De notitia simplicis intelligentie et de notitia actuali est distinctio quarta. Est igitur opinio quod anima christi non videt omnia: que videt verbus ista duplici notitia: quod sequitur quod anima christi verbus cognosceat quantum esset de se cognoscibile: sed verbum non sic cognoscit nisi ab intellectu divino. Igitur non cognoscit omnia per dicto modo. Sed arguitur sic doctor subtilis 4. Primo quod aliquis potest aliquid totum cognoscere non tamen totaliter. Igitur si aliquid cognoscit: non oportet quod hoc sit quantum cognoscibile est. Igitur etc. Item 2. quod quilibet fidelis christi: nus notitia fidei cognoscit tres personas: non tamen omnes eque perfecte. Igitur non quantum sunt cognoscibiles. Item 3. quod scilicet in propria cognoscit tres personas et attributa et notionalia et ideas: et omnia que habet de extensio. Sed non intellexit igitur non quantum cognoscibilia sunt. Item 4. quod possit de inferiori angelo vel beato intellectus aliqua regulare quod superioris vel superioris. Et 3. doctor quod omnia que videt verbum videat anima christi habet minus perfecte et minus clare quod verbum. Sed 3. quod perfectior est cognitio: que duo habet quod que vult tamen et perfectior que quorundam que duo tamen: sic deiceps. Sic igitur ista cognitio que cognoscit infinita est perfectissima. Ergo eque perfecte cognoscit anima sicut verbum. Dominus quod ubi operatio respicit duo obiecta prima perfectior est que potest in duo quod que potest in vnum tamen: sicut est perfectior visio: que videt albedinem et nigredinem sive fil sive succesive quod que nigredinem tamen: quia utriusque est obiectum primum per visum. Sed si perfectior respiciat duo obiecta non prima: sed vnum primum et alio secundum: quod scilicet secundum non cognoscit nisi in primo: vel saltem potest in primo cognoscit: non oportet quod per se operatio perfectione recipiat a secundario obiecto: sed tamen a primo. Item 2. ista: quia omnia potentia limitata perfectius se habet ad vnum obiectum quam ad plura. Sed anima christi est potentia limitata. Igitur si potentia diminuat de perfectione sua per plura obiecta non videt anima: que videt verbum. Dico quod potentia limitata non minus fert in primum obiectum cum secundario quam in primum solum: sicut si mater diligit nutritricem et puerum non magis diligit nutritricem sine puero quam cum puero: quia nutritrix est obiectum secundarium dilectionis. Item 3. quia omnia virtus virtus fortior est seipsa dispersa vel diuisa. Igitur virtus anime christi fortior et perfectior est circa vnum obiectum quam circa plura. Dominus quod illud assumptum est verum respectu plurium obiectorum non subordinato: sed quod obiecta sunt subordinata non impedit virtus a primo per se: quia talis ordo obiectorum est necessarius. Item 4. quia maior

est colligata plurium actuum ad diuersas potentias quam ad vnam. Sed vna potentia a suo actu impedit alias si omnes sunt in actu. Igitur magis plura obiecta impediunt animam christi: que est vna potentia. Dico quod actus vel obiecta diuersarum potentiarum sunt disperata: sed obiecta eiusdem potentie aliqui sunt subordinata: sicut est in proposito: nec est ibi pluralitas actuum: sed sunt plura obiecta: quia primum tamen variat actum: non autem secundum: eo quod operatio potentie illa respicit per accidens: obiectum autem primum respicit per se. Sed dubium est: si deus posset anime christi occulta re aliquid eorum: que videt in essentia diuina. Dominus quod sic. sed reuelatio et occultatio non mutant actum beatificum: sed possunt actum intendere vel extendere vel remittere: actus enim beatificus per se resonat habet ad obiectum primum: quod est essentia diuina: resonat vero per accidens habet ad obiecta secundaria. Sed mutatio quod rei venit per actus: et ex ipso non mutat illud: quod sibi cooperit per se. vnum anima christi per infinitas resonances potest cogitare infinita obiecta secundaria: et vno actu non variato secundum substantiam: sed solum secundum respectus: infinitas autem relationum non repugnat creature: quia respectus non dicit perfectionem. Questio III.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Episto allorum

Impugnatio 4

C

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Episto allorum. Impugnatio 4. Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Quarto quero. Utrum anima christi cognoscat omnia que cognoscit verbus et hoc notitia vel per se: que est naturalis.

Hic introducuntur 4. ques.

Prima. Utrum anima christi cognoscat omnia intuitiue. Sed anima christi multa cognoscit que non sunt: sicut sunt futura: igitur non intuitiue. Secunda. Quodammodo est quod anima christi non cognoscit omnia abstractiue: quia immoderata esset multitudo actuum christi anime. Sed nihil in anima christi est immoderatum ponendum etc. Tercia. Quodammodo anima christi notitia vespertina: que est rerum in proprio genere: cognoscit omnia argutiue: quia cognitio vno perfecte cognoscit eius conexio ad omnia: sed omnia que sunt habent conexione aliquid cuius ordinis et perfectionis admittit: igitur ex ipsa conexione potest argui cognitio omnium. Quarta. Quodammodo est quod anima christi cognoscit omnia terminatiue: quia cognitio extremis cognoscit relatio inter extrema terminatiue: quia actus intelligendi terminat bene ad resonantem: sed non ab ipsa moueat. Sed quod res habet regulas ad omnia: et relos: sed a posteriori: dicitur in cognitione terminatiue. Igitur cognitio vno cognoscunt omnia terminatiue. Sed contra prima dicitur instat: quia oculus meus videndo sole videt totum sole. Igitur anima christi intelligendo omnia cognoscit omnia. Contra secundam: quia compositio bilis specierum in intellectu non maior est quam actus. Igitur cum anima christi abstractiue cognoscit species multas vices: per illas poterit omnia cognoscere. Ad primum dico quod illa potentia videt totum: quia est sui actus cum obiecto productiua. Ad 2. dico quod cum actus specificant per obiecta presentata: ideo si obiecta plura et actus plures. vbi non est subordinatio obiectorum. Sed est dubium: quia secundum primum dicitur: videtur quod anima christi seipsa cognoscit intuitiue omnia cognoscit: et per se diuinas essentia et trinitate personarum: quia potentia intuitiue cognoscens quod dicitur alicuius rei cognoscit illa: que illi rei insunt per actus: et multo magis que insunt per se: sicut videtur sole videt vbi est sol. Igitur anima christi videt vniuersitatem sui ad verbum: et per se virtutes. Sed cognita persona verbi cognoscit essentia diuina que essentialiter includit: et per se virtutes aptitudo diuine essentie: que est demodestabilis de ipsa: sicut quod sit comunicabilis tribus. Sed istas aptitudines nalem anima christi cognoscit: igitur tres personas quibus coicatur. Item naturalis aptitudo diuine essentie est ideari futura contingentia. Igitur anima christi intuitiue cognoscit futura contingentia etc.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Et lumen est colligata plurium actuum ad eadem potentiam quod ad plures vel sic. maior est colligata vni actus ad eadem potentiam quam plurimum. Sed 2. actus 2. Dubium. Et lumen. Et sic videtur actus beatificus per se intendere ad obiectum secundum variari finem vel finem extendere: quod igitur per se am pleatur. Tollit. q.

Espe d po lecti e est urrit na si ctra icus ue a i est utio ata: t ta: o q 2 sp fare late no ida II. atum so: pzi rif tin pe git u q/ so di e/ m a: 2/ 1/ e a: Obiectur. Et vbi bui regit co curro cu po? Q. Et virtus e habitus ponit aliquid ad rectitudinem et de se ro lumen glie: 3 no necessio notantur. pa" malup? regula gual necessitate bicquam.

Post predicta considerari oportet.

Arca distione 17° Quero. Utrum...

Et. I. habuit.

Coelatio 4°

Quis nec p... nec post...

Dignitas 4°

Et. I. gignit.

Quasi na ga...

Et. I. dicitio.

Et. I. potuit.

Et. I. dicitio.

Et. I. dicitio.

Et. I. dicitio.

Et. I. dicitio.

gloriam actus fuerit prior et intensior...

N. Et. I. Langma... Et. I. precellu...

Secundo quero. Utrum fuerit necium...

hic sancti et doctores eorum tenent...

Rom. 5. Et. I. dicitio... Et. I. dicitio...

N p 21.1. augmen- tu coname.

21.1. precetti. Cum merito xpi e p digne regit nqz de pgrno: qd in bñ examiatis

Rom. 8. Ex p nobilita dia sub me ritis cadit. 21.1. 7. pualr. v ficut: nō fo lu pualr mo do dicto.

Alde Anst. l. cur de hō r Aug. 13. m. t alibi rē. dō cōis quā equitur. Aug. 16. bis. ut dōctores lectitas mōdū pū p redē- tōr. gūis hā am pbat. 21.1. illic in rōne rificū. 1. oblatas. paccij. diacali.

licij. capit.

sec. nūptē mundi. p p moz passionē dāri pō sed sic decus enit. du' z olendō

ste pal nobia. du' z

A Est no sic accedētiū plus in morte q in p istanti meruit cōis. 21.1. 2. du' z Est sic d' fros p oib' meruit chāst' z reat scōis. 21.1. 5. du' z Chm' oibno suis acū' me reri. ergo. nul lus acū' nēu ter in cōis. 21.1. 6. du' z

B Aug. 14. c. cap. 15.

De dolore z tristitia cōis subire z obire fin' varias op. Alde sco. d. 15. hui' z ubi ubi nouit

Quere Aug. sup gen. 2. sco.

C Cōis 4.

Secūdo duo rē enit z cōis: s' ē duas s' s' h' rēas s' vni- c' p se talē ēē in cōis adit' m' sed rēas p' lones bene examina. 21.1. allqua.

D 21.1. exstētia. 21.1. p dicitas.

babini charitatis: que est potior virtus q̄ paciētia: attē dendo tñ paciētiā in illatis sibi iniurijs plus in morte meruit extensius: ga ibi pcurrebāt actus plurū vīuū. C Tres est dubiū: si equalr pro oibis meruit. C Dico q̄ non: ga p̄uidit passiōē suā plus valere vni q̄ alte rī: verūtamē quantū in se fuit: sufficiēter meruit p oib' sed efficaciter tñ p bonis. C Itē dubiū est: si oēs ac' cōi fuerūt meritoz. C Dico q̄ sic: ga oēs ac' fuerūt vel a charitate imperatū vel elicitū: sed non ex eo q̄ elu- cū a supposito diuino: sicut quidā dicit: ga hoc nō ob- stāte fuerūt vere humani z finiti: vnde sicut radius ex eo q̄ est a supposito solis non bz perfectionē sic nec ex hoc qd est a deo sine sole. C Itē dubiū est: si dolor q̄ fuit in morte cōi fuit in parte intellectuā vel sensitīua. C Dicit quidā q̄ in parte sensitīua tñ: ga fm aliā par tem pati nō poterat z errari. C Alij dicit q̄ in pre intellectuā: ga dolor est de rebz que nobis nolentib' accidūt. Sed chis fm volūtātē nolebat pctm Ade. igit' nolebat penā pntem. C Alij dicunt q̄ nullo mō potuit esse dolor in parte intellectuā: ga delectatio z tristitia sunt dīa. Sed dīa etiā p diuinā potentiā nō pnt poni in eode. g rē. C Sed dicunt aliqui q̄ delectatio z tristi- tia de eode obiecto bñ sunt dīa: nō tñ de diuersis obie- ctis v' disperat. C Sed hoc nihil est: ga si delectatio z tristitia repugnāt formalr idēitas v' diuersitas obie- cti nihil facit vel mutat circa hoc. C Ideo dōm q̄ de- lectatio z tristitia circa idē nō sunt dīa si vni causetur ab actu supnālī: z aliud ab actu nālī. Sed sic est in p- positio. delectatio enī in aia cōi causat ab actu supnālī scilz beatifico: tristitia vō z dolor causat in eodez actu naturalī. C Sed ratio huius dicit infrā: sic enīz com- possibiles sunt notitia matutina z vesperina de eodez obiecto.

Tertio quero Utrum in christo sint plura esse. Hic introducunt 4. nes. C Quarū pma est q̄ in cōis fuerūt duo esse essentia: ga ireo fuerūt due nature. s. diuina z humana. Sed nā z essentia sunt idem. ergo rē. C Itē in cōis fuerūt cor- pus z aia que sūt due nāe. ergo rē. C Scda p' lō: q̄ in cōis fuerūt due exstētie: ga due gñationes z due distin- ctio pductiones. v. z. eterna z tēporalis. Sed gñatio z p- ductio terminant ad exstētiā. ergo rē. C Itē in cōis fuit vera mors z corruptio: que fuit destructio aliquis exstētie: ga corruptio terminat ad non exstētiā: sed in cōis remāsit alia exstētia eterna. g rē. C 3. p' q̄ in cōis fuerūt due subsistētie: z h' videt' difficilīus. z rō est: ga fm Augu. Ois res ad seipsam subsistit: g ois res subsistit absolute ad se: sed subsistētia suppositi in cōis nō est absoluta: sed respectiua: ergo pter istā opz pone- re in cōis duas subsistētiās absolutas. C 4. p' dō est q̄ in cōis est tñ vna p se subsistētia: ga ibi est tñ vnus suppositū: sed illō exstēt per se. s. solitarie vel subsistit. ergo rē. C Sed cōtra illas p' lones per ordinē instat quadrupl'r. C p'imo. ga ista p dicitio est essentialis. hō est deus. sicut ista. hoc vbi est deus. s. de' z vbi hñt tñ vni esse essentia. igit' rē. C Item scōo. ga homo exi- stit deus. ista est vera ppter cōmunitatez idiomatum. Sed cōicatio idiomatū facit exstētie vniatē. igit' rē. C Item 3. ga nā humana subsistit in verbo. igit' non bz aliā subsistētiā nisi vbi: sed subsistētia vbi est vna. igit' rē. C Itē 4. ga vbi nō est exstētia: vbi nō est vna exstētia: z vbi nō est vna nō est exstētia. per locū a to- to in modo: dicit' dicit' est: q̄ in cōis nō est tñ vna exi- stētia: sed due. igit' rē. C Ad p'mū dico q̄ in ista ppo-

sitione. hic homo est deus. homo supponit pro supposi- to z nō pro nā tñ. C Ad 2. eodez mō cōm est. C Ad tertiu dico q̄ humana nā subsistit in vbo suppositāl'r tñ nō formalr: sed ad seipsas subsistit formalr. C Ad quartū dicit q̄ per se exstētia accipit in quarta. s. ne p rōne suppositi que est perfectas tery modū: id est. so- litarie. C Item notandū q̄ in diuinis sunt tñ tres exi- stētie incoicabiles: que sunt triū suppositoz: z vna ista- rū tñ est in cōis: z illa cōis per se exstēt: z alia est exi- stētia cōicabilis in diuinis que est ipsius essentia que est in tribus: sicut z essentia vna tñ: z nō numerata nec multiplicata: sicut nec essentia. de hoc aut vide in pmo libro. C Sed dubiū est. vnde oit' cōicatio idiomatus iplaz nārū. C Dicunt aliqui q̄ ex vniōne. C Alteri alij. quere de hoc vbi potes. C Dico tamē q̄ cōmunicatio idiomatū oit' ex vera identitate: ex eo enī q̄ huma- na natura z diuina sunt vnus suppositū realiter est ista ppositio vera z essentialis per identitatē. deus est hō. z homo est deus.

Quarto quero Utrum si Adam non peccasset. Chri- stus incarnatus fuisset. Licet hic aliqui sancti videant vi- cere q̄ non. vt Hegeroz.

Nihil inquit nasci profuit nisi redimi profuisset. Et vi- cūt idēz alij sancti. C Verūtamē doctoz nī Scotus z: q̄ si Adam nō peccasset chis nihilomin' fuisset icarna- tus. C p'ima rō ad hoc est ista: maximū bonū qd est in vniuerso nō est bonū occasionatū: sed est bonū per se z simpl'r. Sed icarnatio vbi est maximū bonū. g rē. C Itē 2. si christus nō fuisset icarnatus nisi ppter pec- catū Adēntic inocentia fuisset detrimentū tantū boni. Sed hoc est absurdū: ga status inocentie fuit maxime desiderabilis z perfectus. C Itē 3. ga ois volūtas or- dinata vult magis ea que fuit immediatior fini q̄ remo- tiōra: s. vbi oia illa sint ad finē: sicut si ad vitā est calefa- ctiō: abus: pomz z sanitas: magis est appetēda sanitas q̄ abus: ga est immediatior ipsi vite. S. immediatior fuit ipsi vltimo fini vbi icarnatio q̄ eius mors: z volūtas diuina est ordinatissima. ergo rē. C Cōfirmat. ga ma- gis sunt necessaria que sunt vltimo fini cōiuncta: sed vniō beata fuit cōiuncta cū vltimo fine. g rē. C Item 4. ga qñ aliquid est magis volūtū q̄ aliud illō cir- cūscripto adhuc est magis volūtū: s. vniō beata magis fuit a deo volūta q̄ mors cōi. igit' sine morte cōi ad- huc fuit volūta. C Itē 5. cessante causa cessat etiaz effe- ctus. igit' si mors cōi fuit causa vniōis: ergo post mor- tē cōi debuit cessare. Sed chis remanet z remanebit icarnatus ppetuo. ergo cōi mors nō fuit cā icarnatio- nis p'cisa. C Itē 6. p'ius fuit p'cisa cōi p dēstinatio q̄ reprobatio maloz vel peccatoz: casus. igit' p'us fuit p'cisa cōi icarnatio q̄ Ade puaricatio vel mors cōi.

Notandū aut' ppter dicta sanctorū q̄ vnus z idem effectus pōt hñe ples cās finales totales: s. nō efficien- tes: ga tunc aliqd depēderet totalr ab aliqua cā finali: qua nō exstente nihil minus esset. Qz in causa efficiēte est impo: eo q̄ causa efficiens totalis alteri nō subor- dinata ponit effectū suū in exstētia actuali: cā vō finalis nō: sed effectus solū hz ordinē ad finē nō est aut icōue- niēs q̄ aliqd ordinē ad duos vel plures fines totales: qd credo esse intelligendū de finib' nō subordinatis z immediatis: ga forte oēm effectū opz reducere ad aliquē vltimū finē. Qz aut idē effectus possit hñe plures cau- sas finales totales sic ps. Nā aliquis faber facit aliquo- tiens duos cultellos vni ad scindendū panēz z aliū ad scindēdū carnes: z tñ ad istos duos fines possit sufficē

B Humens ma- rā i cōis z' s' h' f' s' z' s'.

Iber se cristē pūngit duplr Exstētia 4. in diuis: s. meli' dō vnica du- pl'r p dicitas. 21.1. 2. z. 3. z alibi sepe.

Alde Sco. 7. d. 1. h' z alibi. Cōicatio idio- matū in diuis vbi oit' exstē- ficatur.

In bñ dicitōe cerei paschal. Quere alios.

D. 7. huius. 2. 4. 1. p. in re- p'ortans z vbi ibi notat.

Podera illō dēsi s'ymbolē 21.1. pp nos rē. d. sic p' q' ueter. 21.1. s' p' v' v' v' hui' oim' n' bilomin' icar- nat: dato q' cū dā nō pec- casset offendit lex rationis? opūmis.

G 5. p' h' z mar. p. posterior: z alibi.

H Exponit scōs notatur. 21.1. ga aliqd depēderet. 21.1. dēnt esse c' rē ples cās finales cū rō tales: s. nō sic de efficiētib' z ed bene exa- minabilis. 21.1. d. redue. 21.1. qz aliqz.

Ex p' h' i me- cpanctis.

I
Et. l. q. fi.
Exe. in alib.
Lingua finis
duplex.
Et. l. num. q.

Incarnatio
chri finis 2.

vnus intellus. Et possit fieri ad illos duos fines. Sed si vnus finis istoz no haberet locu non minus esset cau-
rellus pro alio. Item natura ordinauit linguam ad duos fines. scilicet ad gustum et ad loquelam: qd si aliquis no vteret lingua ad loquendum non minus esset vnus eius ad gustum: sicut ad finem sibi debitum. Sic est in proposito: qd h mox chrisi fuerit quodammodo finis incarnationis chri: fuit alia causa vel alius finis qui locus h nunc dato qd mox chri trasserit: sic intelligunt sancti.

Cum no supra habitum sit 7c.

Circa distinctiones 23as vsqz ad distinctione 33^{am}. Querit vtrum in anima chri simul fuerint oes virtutes theologicę. Et videt qd non ga virtutes sunt dois viatoris. Sed chris vere fuit comprehensor. Contra. ga chris potuit mereri. Sed virtutes theologicę sunt habitus: per quos viatores merent. ergo 7c.

Sermo nobil
de virtutibus
theologicis.
K

Hic sunt decem articuli per ordines declarandi. **Quor** primus est quid est vnus theologia. **Sec**undus quor sunt virtutes theologicę. **Ter**tius que sint proprietates virtutu theologicę. **Quar**tus si virtutes theologicę sunt connexę. **Quintus** si sunt essentialit ordinatę. **Sextus** est si fides est possibilis notitie euidenti. **Septimus** est si fides est in intellectu vel in voluntate. **Octauus** si spes differt a fide et charitate. **Nonus** si est idē habitus charitatis quo diligit deus et proximus. **Decimus** si idē est actus charitatis elicitiu et imperatiu.

Ad primum

Ad theologicu. Sed contra. nam theologicę considerat de iustitia legali. Sed iustitia legalis est virtus moralis fm phos: igit no est theologia. Item theologicę considerat de mia: de virginitate: de castitate: paupertate et huius: de quibus etiā phi considerauerunt: et tñ phi non fuerunt theologi. ergo nec virtutes theologicę sunt: quarū consideratio pertinet ad theologu simpliciter: sed inquantu theologus est. Est aut theologus cuius consideratio est de deo tanq de obiecto. Idcirco virtutes theologicę sunt: que sunt de deo tanq de obiecto: que scilz deum respiciunt tanq eorum obiectum. Sed contra: quia fides non semper est de deo: sed aliquādo etiā de creaturis: opz etiā nos credere resurrectionem hominum et penam inferni. Item 2^a: quia spes est respectu creabilium: habemus enī spem de felicitate creature. Item 3^a: ga spes nunq est de deo in sequia est de futuro. Sed deus nunq pot esse deus futurus. igitur semper spes est respectu creature. Item 4^a: ga charitas est dilectio etiā respectu proximi: igit no semper respicit deū. igitur vel predicte non sunt virtutes theologicę: vel vnus theologia est aliquid aliud qd dictū sit. Ad primum dōm qd fides semper est de deo tanq de obiecto pprio qd per se respicit: etiā pot esse de creature: de obiecto scđario qd respicit magis per accūs. Ad 2^m eodē modo qd spes est de felicitate increata tanq de obiecto pmario: sed de creatura: tanq de obiecto scđario. Et eodē modo ad alia duo vdm est. Sed occurrunt hic aliqua dubia. Primum est: ga fm hoc theologia vel habitus theologicus est vnus theologia: ga est de deo vt de pmario obiecto. Dico qd duplex est theologia: vna que est habitus virtutu et duor oium infusoz et credendoz: et sic theologia bñ pot esse vnus theologia. Alia est theologia que est habitus deductiuus oium pclonū theologicę: ex primo

Primo arti.
Opinio alioz
Et. l. theologi
L
5ª articuloz.

Theologus 2
vt theologi
ca 9 et de qd
Obicit 4^a.

M
Dm fidei 2
et per hnt atqz
charitatis.

Dubia tripl
Theologia 2.

habitu: et sic no est virtus theologia: ga no est pncipiū merendi. Item scđm dubiū est: ga meta^a Arist. est de deo: vt de obiecto: igit est virtus theologia. Dicitur tñ qd meta^a no est de deo sub rōne dei: sed sub ratione entis. Unde respicit ens vt obiectum pmarium. Item 3^m dubiū est: ga videt qd lumē glorie sit virtus theologia. Dico qd forte verū est large accipiēdo virtutē theologicę: sed deficit a ratione formali virtutis theologicę: que debet esse pncipiū merendi vel actū meritorij. Lumē aut no est huius: vt supra dictū est.

Secundus

Articulus est quot sit virtutes theologicę. Dm fm Apim 8° ad Loz. 13° sunt tñ tres: ga nunc aut manēt fides/spes/et charitas tria bec. Sed pma. ga obia habet deū pro obiecto. Sed ois talis virtus est theologia. igit 7c. Item 3° ga virtus heroica est pfectissima virtus: sed nulla virtus est pfectior vntibus theologicis. igit plures sunt qd tres. Item 3°: ga latría respicit deū immediate. Est enim: cultus reuerētie soli deo exhibitus: sed latría no est aliqua predicarū. Item 4°: ga sapientia fm Aug. hnt actū summū exercet circa diuina contemplāda et meditanda. Sed cōtemplatio deū immediate respicit. Ad primum dico qd obia non est de deo sub rōne dei: sed eius actus est circa precepta diuina adimplenda: et etiā humana: vnde volūtās per obiam fert in deū no immediate: sed in executione preceptoz. Ad scđm dico qd virtus heroica non est aliqua specialis virtus cōdiuina alyz virtutibus: sed est gradus qdaz excessiuus oium virtutū sicut excessus temperantie: ga nihil sustinet passionis in illa mā: et excessus fortitudinis: ga nihil timet de morte: et sic de alyz. Ad 3^m dico qd latría non est circa deū immediate. Sed circa cultū sensibiliū vt orationū oblationū sacrificioz et siluz: virtus aut que imediā respicit deū in talibz sacrificijs sine reuerētijs respicit: est charitas et no latría: vnde et phi vntē moralē latría posuerūt. s. cultus reuerētie debite deo. Ad 4^m dico qd sapientia cuius actus est puris elicis nālibus: non est theologia sed intellectualis: quā etiā phi posuerūt: illa vō sapia de qua loquit Aug. cui⁹ actus elicis a pncipio supernaturali est virtus que est charitas.

Tertius

Articulus quot et quales sint proprietates virtutu theologicę. Dico qd 4° sunt earū proprietates per quas etiā a virtutibus moralibus distinguunt. Prima est qd sunt supernaturali infuse non naturali acquisite: ga dona spūscī sunt supernaturali infusa: nec pnt per nām acquiri. Secda proprietates est qd sunt in superiori potione aie no in inferiori: que no sunt due potētie aie: sed duo eiusdē potētie officia fm Aug. Nam sicut per virtutes morales homo inclinā ad inferiora: ita p virtutes theologicę homo inclinā ad superiora: ideo dicunt esse in potione aie superiori. Tertia est qd virtutes theologicę no sūt in medietate duaz: maius pot nimis deū diligere nec ei credere: nec in euz nimis sperare. Quarta proprietates est qd idēz est finis et obiectū vntū theologicę: qd no pot ee in moralibus: ga deus sicut est obiectū charitatis: ita est ei⁹ finis: sed temperatiō obm est tacens vel mā venerioz: sed eius finis no est idipsum: sed felicitas: deus aut est beatitudo: ideo et finis vntū supnāliū. Sed contra istas proprietates instatur per ordinē. Primo. ga habitus gñat ex actibus. igit ex actibus fidei spei et charitatis: possunt idē habitus gñari. Item scđo. ga per fidē aliquis inclinā ad inferiora. scđo. ad infernū et eius penas credēdas. Item 3°: ga quis pot nimis credere: et etiā minus: vt si quis crederet quatuor personas in diuinitate vel trā

N
Quali meo
pbyfica est de
deco et q rōne

Et. l. scđm est
theologia
duplex
sumit: qual
lumen gñat
vt theologi
ca et q sic sola
he rōne vntū
Secda artic.
virtutes the
logicę quot.
Obiectio 2.
7ª articulo.

Obie Aug.
10. ca. 2. ma
et. hui⁹ terz
alioz. 13. et. 14
temit.

Obia qd de
um respicit.
No igit nobil
lissima vntū
theologicę
medietate
Et. l. excessus
cuiuslibz vntū
Et. l. latría
Obm latría
medietate
hui⁹ scđo. qd
hui⁹ et vntū
sunt de latría
triplici b.
6. arti. vntū
mea. et vntū
sepe.
Sapia duplex
scđm car.

P
Et. l. que.
Tertius arti.
Proprietates
vntū theo
logicę quot
et quot.

Primo arti.
duplex et qd
dicitur notant
12. arti. 4.

O
No dat excel
sus in theologi
cis vntū. Is
an defect⁹ p
dara bene.

Obio 4^a.
2ª articulo.

in dicitur... N... Qualiter mens... A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... Aa... Bb... Cc... Dd... Ee... Ff... Gg... Hh... Ii... Jj... Kk... Ll... Mm... Nn... Oo... Pp... Qq... Rr... Ss... Tt... Uu... Vv... Ww... Xx... Yy... Zz... Aa... Bb... Cc... Dd... Ee... Ff... Gg... Hh... Ii... Jj... Kk... Ll... Mm... Nn... Oo... Pp... Qq... Rr... Ss... Tt... Uu... Vv... Ww... Xx... Yy... Zz...

vel nisi duas. igitur consistit in medio. Item 4° ga ois habitus ordinat ad ppruū actū: sicut ad finē. Sed actus charitatis nō est idem cū obiecto. igitur nec obz charitatis est idem cum fine: qui est actus. Ad primum dico qd fides que ex actibus est vī acquirī nō est infusa: nec per consequēs est theologica: sed est nālis & acquisita. Ad scōm dico qd fides quantū ad obiectū pmariz inclināt ad superiora: & hoc sufficit: quantū autē ad alia obiecta scōaria pōt inclinare ad inferiora. Ad tertius dico qd circa theologicas vīutes bene pōt esse defectus: sed nō respectu mediū: & hoc est qd credidit falsus. Sed nō habet idē obiectū maius & min⁹ credere: ga ista nō variāt credulitatē. Ad 4^m dico qd actus virtutis bñ pōt esse finis quos: sed nō pōt esse finis cuius gratia aliquid fit: sicut est obiectum in theologis.

Quartus

articulus est: si virtutes theologice sūt cōnexe. Dicunt cōmuniter doctores qd nō: s; virtutes morales sūt cōnexe. Prima ratio est: ga tres vīutes ille tñ infundunt in baptismo: sed in nullo alio sacro infundit nisi charitas: igitur nō p̄necumē necessario: ga due p̄me remanēt post baptismū: remota charitate. Itē 2° ga desperatio pōt stare cūz fide: aliquis enī de salute desperās: pōt habere habitū fidei & actū enā. Sed desperatio remouet spem: igitur fides & spes non sūt cōnexe. Item 3° fm Aplm. in patria tñ remanebit charitas: igitur charitas nō exigit fides & spem. Sed dubiū est quare virtutes morales dicuntur cōnexe: nō theologice. Dicunt quidā cūz p̄ho qd cōnecunt cū prudentia: que oēs vīutes dirigit: eo qd ipsa est recta ratio agibilū. Sed 3° p̄mo sic. fides dirigit hoies circa vīutes theologicas: ga sine fide & fidei directione impote est deo placere: ergo &c. Itē scō. sicut prudentia est practica: ita fides respicit & in opus trāsit: ga fm Aplm. fides sine operibus mortua est. Item tertio dicitur virtutes vident magis cōnexe que habēt idem obiectū q̄ que habēt obiecta diuersa & desperata. Sed vīutes theologice habēt idē obiectū scilz deum. Ex istis igitur quatuor sequit qd sicut per cōparationē ad prudentiā: p̄ter dictas causas: vīutes morales sūt cōnexe: ita & theologice per cōparationē ad fidem: que de necessitate requirit ad oēm virtutes theologice. Sed ga teneo qd virtutes morales non sūt cōnexe per habitudinē ad prudentiā: sed per habitudinē ad iustitiā legalē: vt infra ostēdā. Idcirco nō video quare virtutes theologice nō p̄necumēt: sed als de hoc videbit. Sed cōtra predicta. ga charitas est forma oīum virtutum: ergo cōnecio virtutū attendit per habitudinē ad charitatē. Dōz qd charitas dicitur forma virtutū solum quantū ad meam: ga facit qd actus elicit ab alijs vīutibus sūt meritorij: sed habitus omnīū aliaz virtutū vere possunt manere sine charitate.

Quintus

articulus est: si virtutes theologice sūt essentialr ordinate. Dicunt aliqui qd sic fm Aplm: nunc autē manent fides spes & charitas. Sed cōtra. ga aliquis pōt habere spem de re opina: sed opinio pōt esse sine fide: igitur & spes. Itē scō. ga actus charitatis p̄cedit actus aliaz virtutū: ga est actus volūtatis: qui est prior iter actus aliaz potentiarum: ergo & habitus charitatis alios habitus p̄cedit. Item tertio. in chō sūt charitas: sed in eo non sūt fides & spes: igitur &c. Itē 4° ga fm Aplm. Charitas nūc̄ excedit in p̄ia: sed alie vīutes enacuiabunt & cessabūt. ergo &c. Ideo dico qd vīutes theologice de se & de natura sua non sūt habitus essentialr ordinatī s; solum ex ordinatione diuina. Sed hic occurrūt dubia: p̄mū si fides corrūpit p̄ccatū. Dōm qd nullū

peccatū corrūpit fidem: nisi solum heresis: ga fides nō est in voluntate: sed in intellectu: sicut in subiecto: sed nihil sibi dicit nisi heresis. Sed 3° dubiū est si spes corrūpit per peccatū. Dōm qd nō nisi per desperatiōnē que est cōtraria spei circa idē. Itē 3° dubiū est: si charitas corrūpit per peccatū. Dico qd sic de facto: & hoc tñ demeritoie. Sed 4° dubiū est: qre charitas non stat cū aliquo peccō mortali: alie autēz virtutes theologice possunt stare. Dicendū qd hoc non est ex natura habitus charitatis vel actus: sed solum demeritorie ex ordinatione diuina: ita enī charitas de sua nā pōt esse cū peccato: sicut fides & spes: sed ideo demeritorie non stat cū peccato ex ordinatione diuina: quia ipsa sola diuidit iter filios regni & filios perditionis.

Sextus

articulus est: si fides est cōpossibilis cū notitiā euidēt. Dicunt quidā qd non. ga notitiā est euidēs: fides autē nō est euidēs: sed aliqd esse euidēs & nō euidēs respectu euidētis intelligit implicat cōtradictionē. Sed contra qd dicitur. Et p̄mo. ga ipse est qd in rōne formali alicui pōt sūt includat p̄natio. Sed fides est habitus positius: ergo illud qd est euidēs: quod dicit p̄natiōnē nō est de sua rōne formalī. Item scō. ga si scia & fides sūt incōpōles: ga scia est euidēs fides non: scia & sapia sūt incōpōles: ga sapia est per altissimas causas. scia autē nō est per altissimas causas. Item 3° ga notitiā matutina & vespertina sūt simul cōpossibiles. S; notitiā matutina est supernaturalis: ga est rerū in verbo: vespertina autē non est sup̄nālis: quia est rerū in p̄p̄o gñe. Item 4° ga notitiā intuitiua & abstractiua sūt simul cōpossibiles de sole: sed intuitiua est de sole presente: abstractiua de sole absente: sicut quādo cognoscit eclipsis solis. Dicendū ergo qd eodē modo scia & fides sūt habitus cōpossibiles: ga fides est de deo per auctem: sed scientia per demōstrationē euidētē: sed qd idem obiectum sit cognitus per auctem & scitū per demōstrationē nō est cōtradictio: igitur &c. Confirmat. quia mos fuit p̄hoz aliquos suos discipulos instruere p̄ auctem & dicere aliō: rī ad que postmodū addiderūt rōnes demōstratiuas. Nunqd igitur per auctoritates voluerūt facere euidēs qd docebant: nequāq; sed solum creditū: & postea illō creditū arctius imp̄merent per demōstrationē vel per rationē demōstratiuā. Sed nūquid demōstrationes quas adduxerūt destruxerūt auctoritates & opiniones quas discipuli habebāt p̄ auctoritatē: Nequāq; ga tunc frustra & in vacuū ad sūt p̄ponit illas adduxerūt: sic etiā sancti plurimū in sacra scriptura auctoritatibus vī sūt magis eis innitentes: & aliquādo rationibus ad euidētius persuadendū: sed cōstat qd per rationes nolēbāt excludere fidem ch̄i quā facit auctoritas sacra. Igitur de facto & nō solum de possibili simul sūt fides & scientia. Est igitur p̄ma cōclusio qd actus si dei est cōpossibilis actui scientie: ga formales ipsoz rationes sūt cōpossibiles: scilz euidēs certitudō & firma adheō. Scōda conclusio qd habitus fidei est cōpossibilis cum habitu scie: quia non plus distinguit habitus qd actus. Tertia conclusio est: qd actus fidei est cōpossibilis cū habitu scie: quia actus habitus oppositi stare potest cū habitu opposito sicut actus temperatīe cū habitu intemperatīe: quādo scilz aliquis de nouo fit de intēperato temperatus: ga non statim recedunt habitus acquisiti. Sed cōtra predicta: ga opinio est incōpossibilis scientie: sed fides est quedā opinio: ergo incōpossibilis scientie. Dōm qd assumptū est falsus: quia de aliquo pōt haberi opinio per s̄llm probabilē: & de eodē scientia per demōstrationē: sed vnus istoz non destruit

B... A. In dicitur... C. In dicitur... D. In dicitur... E. In dicitur... F. In dicitur... G. In dicitur... H. In dicitur... I. In dicitur... J. In dicitur... K. In dicitur... L. In dicitur... M. In dicitur... N. In dicitur... O. In dicitur... P. In dicitur... Q. In dicitur... R. In dicitur... S. In dicitur... T. In dicitur... U. In dicitur... V. In dicitur... W. In dicitur... X. In dicitur... Y. In dicitur... Z. In dicitur... Aa. In dicitur... Bb. In dicitur... Cc. In dicitur... Dd. In dicitur... Ee. In dicitur... Ff. In dicitur... Gg. In dicitur... Hh. In dicitur... Ii. In dicitur... Jj. In dicitur... Kk. In dicitur... Ll. In dicitur... Mm. In dicitur... Nn. In dicitur... Oo. In dicitur... Pp. In dicitur... Qq. In dicitur... Rr. In dicitur... Ss. In dicitur... Tt. In dicitur... Uu. In dicitur... Vv. In dicitur... Ww. In dicitur... Xx. In dicitur... Yy. In dicitur... Zz. In dicitur... Aa. In dicitur... Bb. In dicitur... Cc. In dicitur... Dd. In dicitur... Ee. In dicitur... Ff. In dicitur... Gg. In dicitur... Hh. In dicitur... Ii. In dicitur... Jj. In dicitur... Kk. In dicitur... Ll. In dicitur... Mm. In dicitur... Nn. In dicitur... Oo. In dicitur... Pp. In dicitur... Qq. In dicitur... Rr. In dicitur... Ss. In dicitur... Tt. In dicitur... Uu. In dicitur... Vv. In dicitur... Ww. In dicitur... Xx. In dicitur... Yy. In dicitur... Zz.

I reliquum. igitur. Sed contra. ga videtur qd formi do est de ratione formali opinionis. Dicendum qd non est de ratione formali opinionis vere: sed false so lum: sicut nec suspitio.

Septimus articulus si fides est in intellectu vel in voluntate. Dicunt aliqui qd est in voluntate: ga quando volo credo: et quando nolo no credo: igitur actus credendi est a voluntate. Sed habie est in illa potētia a qua elicitur actus. igitur. Sed ptra. ga velle est actus charitatis: sed sola charitas iter virtutes theologicas ponit in voluntate. ergo. Itē fides potest esse sine operib: sed charitas no: ga amor dei no est ociosus: operat eni magna si est: vt dicit Hie. ergo. Item Augusti. fides succedit contemplatio: sed contemplatio est in intellectu. ergo et fides. Itē visio est tota merces fidei: sicut fructio charitatis: sed visio est in intellectu. ergo. Ideo dicendum est qd fides est perfectio intellectus. Unde quatuor sunt ternarii: qui cōsequēter et ordinate se habent. Primus potentiarū vel virium anime. Scds est habituum vel virtutum: vt sunt fides/spes/charitas. Tertius est actuum hierarchicorū qui sunt illuminare/purgare/fru ficere. Quartus potū anime. s. visio/firma tentio/fructio. Unde in intellectu est habitus fidei in quo etiā pur gatio recipit et visio ponit: et de alijs sic deinceps. Itē notandum qd credere non est actum credendi causare. Sed credere est formalr ipsius intellectus: est eni cre dere in intellectu formalr sed a voluntate effectiuē no tamē elicitur: sed imperatiue. Item notandū qd cre dere est de re neutra: non eni posses mibi iniungere qd cre derem qd sol esset quadratus: ga video contrarium. Nec qd celū sit minus terra. Sed possis credere qd ro ma est in Italia: ga ipsaz esse citra montes vel vitramō est necessarium simplr sed contingens. ergo.

Impugnatio 4a

Aug. 1. 1. r. penult.

Epilo ppta. fides est for mair in fella Ternari 4a. Idolentia. Habitus. Actus. Verba.

Crederet ad a voluntate fir mair in fella Ternari 4a. Idolentia. Habitus. Actus. Verba.

Crederet ad a voluntate fir mair in fella Ternari 4a. Idolentia. Habitus. Actus. Verba.

Decimus articulus est: si spes est distincta a fide et charitate. Dicit cōmunit opinio qd sic. ga Apłs dicit. Nūc manēt fides/spes/charitas: tria hec. vbi enumerat virtutes theologicas. Sed cōtra pmo. ga memoria non est potentia distincta ab intelle ctu et voluntate: igitur nec spes que ponit in memoria a fide et charitate. Itē scdo. ga illuminare reducitur ad purgare et perficere: vnde vtrūqz presupponit illu minationē. Item tertio. tentio firma nihil aliud est qd visio et fructio. Item 4a. quia anime tñ duas ha bebimus operationes. s. velle et intelligere. igit tñ duos habitus virtutum fm quos operamur: igit oīs alia vir tus theologica reducitur ad fidem et charitates qui sunt sequenter dicit doctor qd spes dicit fidem et charitates simul sumpta. Sed cōtra. ga omne totus est maius sua parte: sed maior horum est charitas fm Apłm. igit spes non est totum respectu charitatis. Item chari tas in via est posterior omnibus alijs: sed spes si differ ret a fide et charitate: esset posterior eis: ga omne totus presupponit partes. igitur. Dicunt alij igit qd spes est desiderium supernorū. Sed ptra. quia spes stare potest cū opposito desiderij supernorū: ga cum maximo desiderio et affectu etiā terrenorū. Idcirco est dōm qd doctor dicit qd spes est quedā species fidei: vnde si des se habet sicut genus et superius quoddam respectu spei: et hoc declarat: ga spes habet quatuor cōditiones: quibus differet a fide partialr: sed non totaliter: sicut nec species a genere. Prima cōditio ga spes est de futuris tñ: sed fides etiā est de preteritis: s. sit etiā de futuris. Secda cōditio qd spes est de particularibus: sed fides

Secda opio. Sco. 26. dñ. diuisio: s. gra mina bene. Impugnatio 2a. 2. 2. 2. 2. 2. 2.

Tertia opio. Impugnatio

Quarta opio. Vide sco. vbi supra: s. ponit videt species charitatis. A. l. l. c. 3. Cōditiones spei i quibus differet a fide sunt quatuor.

de vniter salubis. est eni spes respectu proprie salutis tñ. Sed fides de multis alijs que etiam de sui ratione non pertinent ad salutem propriam: sed etiam alterius. Tertia cōditio qd spes se habet per modum concupi scentie: sed fides per modum amicitie. Quarta condi tio et vltima qd spes proprie est de bonis: fides autem de bonis et malis.

Nonus articulus si charitas qua diligimus deus et proximum. est idem habitus. Una opinio dicit qd sunt duo habitus: quia sunt duoz obie ctorum: sed habitus distinguunt ex obiectis sicut act. igitur. Sed contra. quia eodem actu in patria vi detur deus et creatura. ergo et eodem habitu multo for tius potest diligi: quia magis sunt in cōpossibiles actus qd habitus. Item scdo. ga deus eodem actu se frui et vitari creatura. ergo eodez habitu potest diligi deus et proximus. Item tertio. ga eodez actu diligitur si nis: et ea que sunt ad finem. Sed per creaturā reducun tur in deum et ordinant sicut in fines. ergo. Ideo obiectum primarium: creaturaz vo sicut obiectum se cundarium: veritatem possumus deū isto habitu dili gere: absqz hoc qd diligamus proximum: ga habitus cha ritatis habet ordinē per se ad deū et primarie: ad proxi mum autē hz ordinē scdarie: et quasi per accidēs: s. isto habitu charitatis nō possumus diligere proximum qd diligamus deum: ga in essentialr ordinatis scdm sup: ponit primum de necessitate: et illud qd est per accidēs presupponit illud qd est per se.

Decimus articulus si actus charitatis impera tus distinguit ab actu charitatis elici to. Dicendum qd charitas vel habitus charitatis ha bet duplicem actum. vnum elicivum: qui dicitur velle. alium imperatum qui dicitur potentias mouere vel mē bra. Actus autē charitatis elicivus est formalr in volun tate: sed in alijs potētijs a quibus elicitur. Est igitur vna opinio: que dicit qd sunt vnus et idē actus: ga actus imperatus fm eos nihil aliud est qd actus elicivus con iunctus potētijs inferiori a voluntate. Sed contra. quia voluntas fm Arist. dominaat corporei vel mēbris principati despotico: quia eius im perium exequitur velit noluit: sicut dñs principatur ser uo. Sed iste actus quo voluntas imperat mēbris nō est a voluntate elicivus. ergo. Item scdo. ga voluntas pncipat siue dñat appetitui sensitiuo pncipatu politico: sicut principibus rex: quia quantūcūqz voluntas imperat appetitus allectus delectatione nisi velit nihil faciet. Sed iste actus quo voluntas sic imperat nō est formalr in voluntate. igit nō est a voluntate elicivus. igit erit ali ab actu elicivato. Sed dubium est si voluntas est cā acti i perati. Dico qd sic: ga ad eius actum sequitur aliud v. s. aliquis effectus: vel actus potētijs inferioris: vel mo tio in membris. Unde sciendū qd voluntas est cau sa vniter salis actus imperati: et potētijs eius est actus iste formaliter vel mēbrū est causa particularis. Sed tunc est dubium: ga tunc videt qd voluntas feratur in obiectum non precognitū: qd est falsum: quia voluntas non fertur in obiectū nisi prēvio actu intellectus. Dicendū est qd aliud est voluntatem velle: aliud ipsaz cau sare. Velle enim est actus elicivus voluntatis: et tali actu elicivato voluntas non fertur in obiectum nisi precogni tum: sed voluntas actu imperato: quia illo actu aliud est se causari: potest ferri in obiectū non precognitū: ga nō dum talis effectus est: et de hoc dicitur supra. Itēz dubium est si actus voluntatis imperatus addit aliquid bonitatis

N. Dicit in hoc artic. velle q spes reducitur ad fidem: vt for case ad genus et sic ab ea ty singulatur.

Nonus artic. Opio aliorū.

2. 2. 2. 2. 2. 2. Impugnatio 3a.

O.

A. l. redue mur. Opio ppta. Eadez charitas te diligat: et primus: s. dñs simoder sepa bilitate pabilis teras.

Decimus artic.

Actus charitatis duplex et dñs cor s. s. velle.

Opio aliorū.

Impugnatio 2a.

A. l. quoniam.

P politico. c. 3.

Ex vbi. s.

A. l. quoniam.

Dubium 3a.

O.

Quasi volun tas sit cā nēca acti elicivati imperati.

2. 2. voluntas i volendo non ferat nisi in p cognitū: cas sando in fact qd notabit.

N
Et dicitur in hoc
ar. velle q
spee reducitur
ad fidem: vt ipse
dicit ad genit
et sic ab ea di
stinguitur.

Nonne artig.
Opio alioru,
2. r. 3. de cais.
Impugn 3.

O
Et l. reducitur.
Opio ppria.
Eadem charitas
et diliget e
primus: s. dicit
simodex cepa
biti ipeabili
teris.

Decimus arti.
Et charitas
duplex et dicitur
et dicitur.

P
Opio alioru,

Impugn 2.

I. quem,

politico, c. 3

v. vbi. q.

I. quem,

sum 3.

Et volunt
et ea necesse
licet: sed
raus.

olitas i
do non
in p
in casu
in sic
tabis.

A
Non impati
no addere bo
nitate vt mali
na ad elicitu.
sed vide sco.
18. q. quolib.
ad hoc.

18. r. 12. c.
Lucc. 21.

B
Sermo pda
rui d. v. m. b.
intellectualib.
1. Lucc. 13.

Et l. puer vsq;

C
Dimittit i alt
quid origina
lis: h. enera
no articuloz
et bene.
Sunt in foza
in. q. ista: s. re
decane in se
quenti.
Primus arti.

Et l. phant
mate.
In ala sit q
tuoz quo ad i
tels: sed pbs
posuit. tra. 2.
c. bico. et alia
tra. 6. abico.
Et ino intel
cualia qd sit
no.

Obicitur 4.

Et l. hinc q
po. et p. m.
dicitur: sed
differen.
Et do acc. ad
p. et h. d. d.
p. mo qualio.
Dubium.

Bonitatis moralis super actum vel ad actum elicivum.
Dicendum q non: ga nullus actus mere naturalr eli
civus potest esse meritorius: ga talis actus non est liber
sed necessarius: sed ois potetia inferior nali necessitate
exequitur quicquid ei voluntas imperat. Igitur actus
imperatus: cuz sit mere naturalis ex parte potetie exe
quentis nullam pot habere bonitatem ex parte potetie exe
quentis. Item confirmat scdo. ga chris discipulis suis
dixit. Et vidua plus meruit imitudo duo minuta: q di
uites qui multo plus mittebant: sed non potuit plus me
reri nisi actu elicitu iterioz: ga alij exterior plus facie
bant et exequabant plures actus imperatos q vidua.
igitur et. Item dicitur de sco Martino: et de multis
alijs sanctis dicitur potest. O beatu viru. O felix aia: quaz
est gladius persecutoris non abstulit: palma tñ marty
ry non amisit. Igitur actus exterior nihil addit interiori
quantum ad meritum. igitur et.

Post predicta de quatuor virtutibus et.

Irena distinctione 33 vsq; ad 37.
Dic queritur. pmo vtrum in
anima chulsi fuerint virtutes intelle
ctuales. Et videt q non. ga Apl. vide
mus nunc per speculu in enigmate et.
Idcirco enim virtutibus intellectu
alibus indigemus ad illustrandū intellm
nostrum obscurum: sed chris verus fuit comprehensor.
igitur talibus virtutibus non indiguit. Sed contra.
ga chris crescebat et portabat plen sapia: vt dicit Lucc. 2.
Sapia aut est vna intellectualis: vt patebit. igit et.

hic sunt
tredecim articuli per ordine declaran
di. Quoru primus est. Quid est virtus i
ntellectualis. Scds quot sunt virtutes intellectu
ales. Tertius in quo sunt virtutes intellectu
ales. Quartus si sunt forma
liter in deo. Quintus si sunt in
brutis. Sextus si sunt eiusdem rationis formalis in
deo et in creaturis. Septimus si intellectus est habitus.
Nonus si intellectus est nobilior scia. Decimus si sapia
est nobilior sciencia. Undecimus Duodecimus et Deci
mus tertius sunt de sequente questione.

Est igitur primus articulus: quid est virtus intel
lectualis. Ubi notandus q in aia
nostra sunt quatuor per ordine. primum est species in
intellectu causata ab obiecto et pbata: scdm est acc
causata ab obiecto cōcurrente intellectu agente. Ter
tium est dispositio quedam derelicta ex actu frequē
tia. Quartum est habitus. Virtus autē intellectualis
non est species: quia perficit potetiam. nec actus: ga non
est transiens: sed permanet in intellectu. Nec est dispo
sitiō: ga dispositio habet rationem imperfecti: virtus vō
perfecti. est igitur virtus intellectualis habitus in potē
tia intellectiva existens: et se tenes ex parte pncipij agē
tis: vel principij actiui. Sed cōtra. quia potetia est
principij productiui sicut et habitus. ergo potetia est
virtus intellectualis. Item species est principij pro
ductiui actus. Item actus est virtus: ga generat ha
bitum. Item perfectum et imperfectum non variat
speciem. Sed dispositio est imperfecta respectu ha
bitus. ergo et. Ad primū et scdm dicendus q habitus
est principij pductiui non vt causa ylis: sed vt causa
particularis: sicut est ipsa potetia specie informata.
Ad tertium dicendū q actus est prior habitu ordi
ne essentiali: sic etiaz dispositio ga habet rōne imperfe
cti non pot esse virtus: ga virtus de sua ratione forma
li est habitus perfectus. Sed dubiū est de fide et de
opione: si sunt virtutes intellectuales: ga pnt acquiri nali.

ter ex actibus. Dicendū q sunt bene habitus natu
rales: non tamen virtutes intellectuales: quia sunt ha
bitus enigmatica et obscuri.

Secundus articulus quot sunt virtutes intellectu
ales. Dicendū q quinque sunt fm
p. m. i. intellectus/scia/sapia/prudentia/ars. Quarū
sufficiencia pot sic accipi: ga habitus sui diuisione pma
diuidit in practicu et speculatiu. Si aut sit speculatiu:
hoc erit dupl: ga vel est de per se notis vel non de per
se notis. Si pmo modo: sic est intellectus. Si scdo mō
vel est de causis inferioribus: sic est scia. vel de supio
ribus: sic est sapia. Si aut sit habitus practicus: aut est
de agibilibus: sic est prudentia. aut factibiliu: sic est
ars. Sed cōtra ista sufficiencia igs assignata: ga scia
diuidit in practica et speculatiua. igit vtrūq; scia pnter:
et sic scia coincidit cū intellectu: et cū prudentia. Item
scdo. ga itells snt diuidit in speculatiu et practicu: igit
intellectus coincidit cū scia et prudentia. Item tertio. ga
scia moralis est practica: igitur erit prudentia vel ars.
Item 4. theologia est scia practica. igit ipsa est vir
tus intellectualis. Ad primū dicendū q quādo scia
diuidit in practica et speculatiua: tūc accipit scia large:
et sic dicendū est ad oia alia. Idcirco aliter et magis pro
prie accipit sufficiencia virtutis intellectualis: quia ois
habitus aut est de ylibus: aut de particularibus. Si de
ylibus vel de per se notis: sic est intellectus. vel nō de
per se notis: et hoc vel de inferioribus vel superioribus: et
sicut prius. Sed dubiū est cuz sint tres actus rōnis
scilz apprehensio simpliciu: cōpositio: et diuisio: siue cō
plexio terminoz et discursus de vno ad aliud: qre circa
apprehensio simpliciu terminoz non ponit habitus
virtutis: sicut circa cōplexio terminoz ponit itells:
et circa discursum ponit scia que dicuntur habitus pnci
pioz et habitus cōclusionū. Dicendū est q forte na
turalr pot iste habitus acqri per sequete apprehensio
terminoz: et reducitur ad habitū itells: ga pma sunt.

Tertius articulus est in quo sunt virtutes intel
ctuales sicut in subiecto. Dicunt qdā
q in imaginatiōe nō in potetia intellectiva: ga videm
hōies imaginatiuos maxime vigere in talibus habi
tus vñ imaginatio est dispositio ad recipiēdū. Sed
cōtra 4. pmo ga scia vere acquiri per demonstratio
nem: vnde cōclusio demonstrationis est vere scita: sed
demonstratio nō est actus imaginatiōis: s; actus rōnis
et itells. igit et. Item itells est pncipioz per se no
toz: sed nihil per se est notū in imaginatiōe. igit et.

Et scia est de spūalib: sed nihil spūale est in ima
ginatione. ergo et. Item prudentia et ars sunt recta
ratio: sed recta ratio non est in imaginatiōe. ergo et.
Ideo dicendū q virtutes intellectuales sunt in itel
lectu possibili sicut in subiecto: ga de facto sunt in deo
et in angelis et in anima sepata: sed nihil tale est in ima
ginatione. igit et. Notandū est m q in imaginati
one opz ponere habitus cōrūderes istis virtutibus itel
lectualib: que sunt in intellectu. Imaginatio/scia/sapia
prudentia et ars que sunt tamē alteri species ab istis: sic
videmus q non solum in mente est ars: sed etia in mē
bro exequente. igit et.

Quartus articulus est: si virtutes intellectuales
sunt formalr in deo. Dic intro
cunt aliquē pones. Prima q in deo est formalr scia:
iuxta illud. Tu dñe qui habes sciaz et. Scda q in deo
formalr est sapietia: ga dñs sapia fundauit terrā et sta
bilitit celos prudentia. Item oium artifex docuit me
sapiam. Sed cōtra. ga scia generat per discursum:
sed in deo nō est discursus. igit et. Item scdo. sapia
3^m Franc. 10. Y 4

E
Vlex fidem:
neq; opiones
habitu itelle
ctuale esse.
Scds arica.
6. ab. c. 4.

Admo itelle
ctuales snt gn
que et hoz suf
ficiencia nobil
2^m assignatur.

Et l. de fact
bilibus.
Obicitur 4.

F

Posteque
subdiuidēdo
vt scio.

Du^m nobilr.

G
Et de cōple
xis sic de sco
plexis sōz pos
se habitum.
Tertius artic.
Opio alioru
Et l. imagina
tione vñ ima
ginatione.
Impugn 4.

p posse. r. 6.
c. bico.

Opio ppria.

H
Intellectus snt
intellectuales
habitu.
Ibid. 5. cori
dere i imagi
natiua habi
5. intellectu
libus qd bene
examina.
Quartus arti.
Et l. quatuor.
Doctio 2.
2. L. baco. 3.
Prover. 13.
Cap. 7.
Et l. alie celo
nes patet snt
per scripturā.
Obicitur 4.

I est de altissimis causis vel per altissimas causas: sapie autē dei nulla est cā. g. rē. ¶ Itē 3° qd prudentia dirigit voluntatē in agendis: sed in diuinis voluntas est p^{ri}ma regula agendorū. igit rē. ¶ Itē 4° qd ars dirigit artificē circa sui artificii: sed diuina voluntas a nullo potē dirigi. igit rē. ¶ Ad p^{ri}mū dico qd in deo non est discursus ordine durationis: sed ordine nāe tū: vnde sicut deus ordine nāe p^{ri}mo cognoscit suā essentia qd creaturas: ita ordine nāe p^{ri}mo cognoscit p^{ri}ncipia qd hōes: sed simul dū ratione cognoscit qd hō est ratiōabilis: r qd est aīal rōnale mortale rē. ¶ Ad scōm dico qd p^{ri}mū abstrahit a cā: vñ deus hō sapias per altissima p^{ri}mū: sed non per altissimas cās. ¶ Ad 3° qd in diuinis itells nulla hō prudentia an actū voluntatis: pcedit tū prudentia potētia executiuam. ¶ Eodē modo ad 4° de arte est dōm. ¶ Sed dubiū est si in deo est itells qui dicitur habitus intellectualis. ¶ Dico qd sic vt est in esse perfectio.

H. l. ordinis. In dō cō dō discursum ordinis nāe: s; nō dū ratiōis: s; p^{ri}mo dū dūa sapie dūe r create nominat.

R **Quintus** articulus est si virtutes intellectuales sūt in angelis. ¶ Dic introductum quoz hōes sicut p^{ri}mo: p^{ri}ma est qd in angelis est scia: ga p^{ri}mū scōs angeli vident acuminē scie. Scōa s; p^{ri}mū per Aug^o. Tertia p^{ri}mū Dionysii. Quarta per Aug^o. ¶ Notandū tū qd in angelis nō est discursus t^{ri}ps: sed nāe tū: ga in p^{ri}ncipis cognoscit hōes. ¶ Itē notandū qd in eis ponit prudentia: ga idigēt regulatē: eo qd hōit suā p^{ri}ma polūtia sicut hōies: sed prudentia quā hōit respectū n^{ri} dō p^{ri}ncipiatū: que est prudentia regis vel dñi: r circa actū subditō: p^{ri}mū cōter prudentia regulat hōies circa actus p^{ri}ncipis. ¶ Itē notandū qd etiā habitus quos hōit non sunt acq^{ri}siti: sed a deo infusi: sunt enī ita p^{ri}fecti circa actū: qd ex percent qd nihil p^{ri}nt acq^{ri}ere quo idigeat p^{ri}mū coaz: ad exequendū facilius actus in quos ordinantur.

H. l. perfectio intellectualis. Octauo 4°. H. l. Augusti. H. l. vigent. Quere Aug^o. 4. sup. Scō. r alibi. Et dō. de vi. no. r angel. hierar^o. In angelis virtutes intellectuales oēs esse coaz discurre naturā. Prudentia angeloz r. Scō hōis angeloz in quos coaz tū bene examinabile. Scō hōis angeloz in quos coaz tū bene examinabile. Scō hōis angeloz in quos coaz tū bene examinabile. Scō hōis angeloz in quos coaz tū bene examinabile.

Sextus articulus est si virtutes intellectuales sunt in brutis. ¶ Dico qd nō: ga vñs intellectualis est p^{ri}fectio intellectus. Sed bruta nō hōit intellm. igit rē. ¶ Contra: ga qd ponit in sensitiua hōis inquantū talis debet poni in sensitiua bruti: ga sūt eiusdē rōnis. S; in imaginatiua hōis potē esse scia: ga in dormiēte est syllogisatio que est discursus a p^{ri}ncipis ad hōes. igit rē. ¶ Itē scō. ga hōies rōne capti hōit sapiam: ga clamāt ad deū per sapiam: sed sapia est per altissimas causas. igit rē. ¶ Itē 3° qd ad prudentia p^{ri}ner fouere liberos: r educare: sed bruta pullos suos fouent nutriunt r educant: rē. ¶ Itē ars est recta rō factibilis: sed arāne p^{ri} arte suā telā texunt: r apes etiā mellificāt. S; in eis est ars. ¶ Rō ad p^{ri}mū qd in dormiēte nō est vera syllogisatio: sed solū s; imaginatiua potētia: ga impressio remanet in imaginatiōe aliquoz actū rōnis que p^{ri}cesserunt: r redit tūc homini dormiēti ista impressio in imaginatiōe: p^{ri}mo potē est sibi illud formare. ¶ Ad scōs eodē mō de hōie rōne capto: vñ illa syllogisatio r ille clamor ad deū sunt solū actus imaginatiōis r p^{ri}nta sic. ¶ Ad 3° dico qd nō est hec prudentia: sed nālis istinctus r vñs estimatiua. ¶ Ad 4° dico qd bruta hōit ali qua exēplaria a nā: nō aut hōit p^{ri}ncipie artes: nec hōit a rōne. ¶ Notandū qd in brutis p^{ri}nt aggrari habitus correspondentes illis habitibus: quos hōit hōies in parte sensitiua vel imaginatiua: vt supra dicitur est: sicut vt in brutis locutō: r in aibus loquētibz r cōsilibz.

De syllogisacione arguē discursu dormiēti: r cur potē sit nōnt.

De memez prop discursu r sapientia.

M **Septimus** articulus est si virtutes intellectuales sunt in creatura. ¶ Dico qd sic: ga ostēditur est in p^{ri}mo: scilz in prologo: r alibi sepe. O^o omne quod dicitur perfectiones simpliciter est melius ipsum qd non ipsum est eiusdē ratiōis in deo r creatura: sed virtutes huiusmodi dicuntur perfectionem simpliciter. ergo rē.

Septim^o art. Virtutes intellectuales eiusdē rōnis i deo r creatura est.

Octauus articulus est: si intellectus p^{ri}ncipiorū est habitus. ¶ Dicunt aliqui qd non: quia difficultatē habeat ad actū. S; inclinatio potētie respectu p^{ri}ncipiorū nulla hō difficultatē: ga tū hō difficultatē respectu hōie: eo qd sunt incognite. igit rē. ¶ Sed p^{ri}ncipia intellectus r donū: sed omne tale est habitus. igit rē. ¶ Itē ex delectatione r facilitate potētie circa actū arguimus habitū in ipsa potētia. Sed intellectiva potētia maxime delectat circa p^{ri}mū per se nota: nō autē per accūs. igit rē. ¶ Ideo dōm est qd intellectus vere est habitus. ¶ Sed cōtra: ga p^{ri}mū que naturā inclināt ad actū nō idiget habitū inclinātē: sic nec calidū ad calefaciendū. ¶ Dōm qd potētia nō solū indiget habitū p^{ri}ncipiorū: sed p^{ri}ncipiorū p^{ri}ncipiorū: aīa enī naturā inclināt ad diligendū deus: nec p^{ri}ncipiorū difficultatē quā habet ad actū diligendū deum: nec in ipsa charitas: sed solū p^{ri}ncipiorū p^{ri}ncipiorū. ¶ Sed notandū: ga videt qd opz ponere intellm correspondētēz p^{ri}ncipiorū: r etiā artz: quia sicut p^{ri}ncipia correspondēt hōibz: ita r habitus p^{ri}ncipiorū: debet correspondēt habitibus p^{ri}ncipiorū: s; in istū modū nō erūt quinqz virtutes intellectuales: sed tūc quoz si itells r scia p^{ri}ncipiorū ad eūdē habitū: vel sex si itells est alius a scia: r quibet habitus p^{ri}ncipiorū ab habitū conclusionum rē.

N Octau^o art. Op. alior. Impugnatio 6° abico r. Fla. xl. Et largand. tamur. 2° abico. c. 3. Opio. ppua. Obiectio. Intellectu p^{ri}ncipiorū est huius p^{ri}ncipiorū: r 2° abico. c. 1.

Nonus articulus est: si intellectus est nobilior habitus scia. ¶ Dicit doctor qd sic: tum qd intellectus est de vñs: scia vō de p^{ri}ncipiaribus. Tum qd intellectus est habitus magis euidēs: ga de per se nonis: scia vō non de per se nonis: sed de eductis et eis. ¶ Sed 3° qd dupl^o. p^{ri}mo ga finis nobilior est his que sunt ad finem. ¶ Sed scia est finis itells: ga p^{ri}ncipia ordinant in p^{ri}ncipiorū. ergo rē. ¶ Scō. ga intellectus procedit a minus perfectis ad magis perfectas: sed intellectus p^{ri}mo cognoscit p^{ri}ncipia qd conclusiones. ergo habitus p^{ri}ncipiorū est imperfectior habitū cōclusionū. ¶ Itē tertio. ga si habitus scie esset imperfectior r ignobilior: ga est de particularibus: diuinus intellectus esset ignobilior actū sit de particularibus: ga est de obiecto singularissimo intellectu nostro: cū sit de ente qd est obiectū cōmuniū. ¶ 4° ga ille actus est nobilior qd est de nobiliori obiecto: sicut sit vñ: sicut sit particularē: sed scia est huius: ga de quocūqz obiecto potē esse itells: r scia: r vñr quia habitus itells nō attingit ad hōie adductā ex p^{ri}ncipis: ad quā attingit scia: igit scia est habitū nobilior scia: ga attingit obm nobilior r sub rōne finis. ¶ Si dicat. i. obiectendo qd p^{ri}mū vñalr cōtinent hōie. ¶ Dico qd non est verū: nisi ga sunt p^{ri}mo ordine essentiali. ¶ Quā autē causalitatē hōit p^{ri}ncipia respectu hōis vel p^{ri}ncipiorū non est p^{ri}ncipiorū speculationis: Nec obstat qd itells est habitus magis euidēs: ga magis euidēs nō est magis perfectior: cū magis nobile nisi ceteris paribz: ga habitū theologicus nō est euidēs: r tū est nobilior scia: sumit igit nobilitas habitus ex nobilitate obiecti ceteris paribz.

O Po^o indiget huius rōne dū p^{ri}ncipiorū: r 2° abico. c. 3. Polonee p^{ri}ncipiorū: r huius itelluales aff. gnari posse. ¶ Nonus art. Op. seo. q^{ri} in. i. r. 3. r in q. mca. Impugn^o 4°. Sustinet dōi rāe scōia de facili hōie dca arguimā.

Decimus articulus est: si sapia est nobilior sciētia. ¶ Dico qd scia potē accipi dupl^o. scilz lar ge r stricte. p^{ri}mo mō sapia est quēdas spēs scie: sicut spes est quēdas species fidei: vt dicitur est supra: si autem scia accipiat scō modo sic sapiētia est quēdas habitus cōdiūsus scie: r sic sapiētia nobilior est: ga est de altissimis causis. ¶ Itē notandū qd duplex est m^o. ga qd dam est de ente in rōne entis: r sic metaphysica nō est sapia. Alia est metaphysica que est de substantiis separatis r de deo: ista est sapia. ¶ Itē notandū qd theologia est vera

Sciāz excedē itells sustinet: sed aīa alia p^{ri}ncipia volunt. Aīa in p^{ri}ncipia logicalibz: rē sco. q. i. plo. ¶ Hō nobilitas hōi sumi dō. ¶ Decim^o art. Scia dupl^o accipim^o. Si pcedentē. Sapientia scie pcedit. Metaphysica duplex: r alr sapia qd opit notabilis bene ponderando.

li est N... quia... illas... spe... rate... itra... nne... cilii... ten... pn... est... que... sic... in... in... 10... ez... p... tu... et... i... 3... s... Monus arti... Impugn... Suffinendo... hi nobilitas... ecim'arti... piam scie... detaphica... fcedente... piam scie... detaphica... fcedente...

A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z...

est vera sapientia. Item notandum q; sapientia no est nobilior habitus ena nalis simplr: ga attingimus natu...

Undecimus articulus si ars differt a scientia practica. Dicitur comunitur q; sic: ga quado aliqua differut fm genus quodlibet eoz differt a qualibet specie alterius: sed scientia practica est quedam species scientie: et ars et scia sunt habitus fm gen...

Duodecimus articulus est: si prudentia est scientia practica. Et dicitur comunitur q; no sicut superius probatum fuit de arte et scientia. Sed contra: ga homo prudens per sylm pra...

Tredecimus articulus est: si est tui vna prudentia oium agibilium vel plurium. Dicitur oes coiter q; est vna prudentia tui: ga ista sufficit ad dirigendum oes actus hu...

Secundo quero: Utrius virtutes morales sint conepe. Uidetur q; non: ga non sunt oes in deo: ga ibi no est temperantia. Contra: ga doctores sancti et magister hic dicunt q; sic: ergo...

B... Impugn... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z... A... B... C... D... E... F... G... H... I... J... K... L... M... N... O... P... Q... R... S... T... U... V... W... X... Y... Z...

N Esti i appet... neral hie: ve... in ielluoms... ni ppe moza... lis hie dbea... appellari. Quarr artic. Virtutes mo... rales et pass... ones esse non... obiective sed... moderantur. Passiones ap... peccatus quoz... qra due i oca... piscibili: alie... so due in ira... scibili fabrica... uc sunt. Du m mltiplex

Hec habimo nec oparides esse pass sea. Obia passio... ni r virtus ca... dem.

Virtutes ad... refrenandi: r... no ad sciden... di vl remue... di ac rari: qd... ni di sunt... tabis pp dicit... i. q. r. sequen... tis distm. Virtutes arti... Virtutes mo... rales et ope... rationes dupli... ces effectus in... uerfimo de in... causando.

El. i. quaten... Secus artic. Sp. alioz. Impugnatio Dsal. r. r. al... sepe. dolo 4. 55.

si iustitia r... ia sim foza... r i deo: no... formidat... r teparata: e... bti pside... vide Sco. d. 4. 1. q. 4.

A superior: tuc si in deo ponit inferior: multo magis superior debet poni. Sed fortitudo est superior: quia est circa magis arduum. Item quarto. quia patientia est circa malas et tristes passiones: sicut temperantia: sed patientia est in deo. ergo et temperantia. Ad primum dicitur: quod deus habet virtutem irascibilem quantum ad positum perfectionis quod dicitur: sed non habet passionem consequentem actus. Ad secundum dicitur: quod misericordia est virtus et est in deo non secundum quod dicitur habitus: sed secundum quod est perfectio. Ad tertium dico quod fortitudo per se non est virtus superior: misericordia: sed per accidens tamen in comparatione ad nos: quia tale obiectum respicit quod nobis magis est arduum: non autem simpliciter: sed obiectum tamen. Ad quartum dico quod in deo sit magnificencia: dicitur quod non per comparationem ad extra: sed ad intra: quia creatura magnorum donorum non est capax. Sed contra videtur. quia est capax donorum gratie et glorie que sunt maxima dona: unde secundum hoc posset dici quod in deo esset liberalitas respectu creature quantum ad dona fortune et nature. Sed magnificencia quantum ad dona gratie et glorie. Tertium dicitur. si deus est magnanimus: dico quod sic. quia in scripturis precipit se honorari quantum potest et diligere: et hoc dignum est.

B Quasi deus liberalis. Quasi magnificencia. Quasi magnanimus. Quasi magnanimus. Prover. 3. Dent. 6. 2. Mach. 22. Septim. artic. De pio alioz. Locutio 4. In angelis videtur in deo et r. no et virtus moralis. Luc. 15. C Obiectum 4. Etymologia vocabuli. videtur. vbi supra. Di. 5. q. 4. Virtus pfecta non limitata. Obia duplex D. El. i. quibus. Casus in quo angelus idigitur et virtus formidat. Luxuria et temperantia 2. Obiectio. Di. 1. q. 4.

Septimus articulus si virtutes morales sunt in angelis. Dicitur eodem quod non: quia nec virtutes passiones. Dicuntur introductum 4. In angelis est formalis iustitia: tunc quia sunt ministri iusticie legalis: tunc quia boni distribuunt bene operantibus dispensant meritorum: peccatoribus autem mali penam vitioz. Sed contra videtur quod in angelis est misericordia: gaudium est eis super uno peccatore penitentem agente: et sic de aliis similibus supra positus de deo. Tunc quia non habet timorem mortis. Tunc quia non habet passiones tactus vel gustus. Sed 5. predicta per ordinem. Primum quia non est ponendum habitus: vbi nullus recitatio sufficit: sed in angelis sufficit nullis recitatio ad exequendum quacumque operationem. Item tertio. quia misericordia includit cordis misericordiam: sed in angelis nulla est misericordia. Item tertio. quia angelus in comparatione ad potentiam divinam sunt annihilabiles. ergo possunt peccare circa fugam huius: et per penitentiam meritum acquirere virtutis impauide persistendo. Item quarto. quia dicitur fuit superbia in seculo secundum doctores: quod peccatum primi angeli fuit luxuria spiritualis: sed ista est intemperantia. Item dicitur: quod nullus recitatio non sufficit: quin sit natura magis perfecta cum virtute: unde virtutes sunt ad maiorem perfectionem nature. Ad secundum dico quod misericordia est passio laudabilis includit misericordiam cordis: non autem misericordia pro condonatione accepta: et sic est virtus non primo modo. Ad tertium dicendum quod non sunt annihilabiles nisi in comparatione ad deum. Sed si deus ordinaret quod quicumque angelus moueret ab alio ipso facto esset annihilatus: tunc posset virtus lucifer ad angelos inferioris ordinis quos natura licet posset mouere et dicere sibi nisi presentis mecum ego mouebo vos et eritis nihil: dico quod tunc angelus deberet sibi resistere: et tunc vere haberet virtutem fortitudinis. Ad quartum dico quod luxuria et temperantia sunt peccata circa concupiscentias et passiones sensuum et non intellectus. Sed contra. quia dicitur fuit in 2. libro quod angeli et anime differunt specie. veritatem voluntas et intellectiva potentia in eis sunt eiusdem rationis: sed appetitus eiusdem ra-

tionis habent passiones eiusdem rationis. igitur potentie angeli sunt apte nate recipere formas eiusdem rationis. Sed virtutes morales sunt in appetitu bonis intellectivo. ergo potest esse in appetitu intellectivo angelus. Ideo dicitur quod habitus eiusdem rationis omnes possent de causare in angelo: et postea posset homini eundem actus imprimere et esse virtuosus secundum istum habitum.

Octauus articulus si virtutes morales fuerunt in aia christi. Dicitur eodem quod sic. quia aia christi fuit perfectissima: sed non fuisset si virtus aliqua sibi defuisset. ergo etc. Sed contra dicitur. primo quod in primo instanti omnes virtutes fuerunt infuse aie christi: sed infuse non sunt eiusdem rationis cum acquisitis. ergo etc. Item tertio. quod in aia christi non habuit virtutes morales aliquando fuit imperfecta: sed antequam ipsas habuit. Item tertio. quod in aia christi non fuerunt passiones irascibilis. ergo nec iustitia: nec fortitudo. Item quarto. quod in christo non fuerunt passiones concupisibilis. igitur nec temperantia. Ad primum dico quod in christo fuerunt duo genera virtutum infusarum in primo instanti. v. virtutes infuse que accipi non possunt: virtutes que alias accipi possent: et que nate sunt accipi: sed virtutes ipsas non acquisierunt: que utique in primo instanti creatio: nis aie christi fuerunt sibi infuse. Et per ad secundum: quod anima nunquam aliqua perfectione virtutum caruit sed in corpore continue profecit secundum quod corpus fuit magis aptum nature ad virtutem: et secundum quantitatem augmenti de continue virtutes nate acquiri infundebat: secundum quod corpus christi capax erat quantum ad habitum anime in primo instanti fuit virtutibus perfectus. Ad tertium dicendum quod christus vere habuit virtutem irascibilem et actus consequentem et passionem: non tamen inordinata sed iustam. Eodem modo de concupisibili est dicendum. Sicut enim christus vere mobilis a passione concupisibilis et irascibilis: sed ipsas moderavit per virtutem. Sed dubium est si christus fuit liberalis. Dicendum quod liberalitatem habuit quantum ad actum elicivum: non inoperatum: vel quantum ad actum primum: non scilicet: quia facultates non habuit. Item dubium est si christus fuit magnanimus. Dicendum quod secundum humanitatem honorari voluit: et hoc est humilitatis: unde noluit esse rex. volebat tamen honorem sibi debitum exhiberi: et hoc est esse magnanimum. unde vos inquit vos vocatis me magister et dicitur bene dicitur. Item est dubium si anime separata portat secum virtutes. Dico quod sic. illas que in appetitu intellectivo sunt subiective: non autem illas que sunt in sensitivo.

Nonus articulus si virtutes morales sunt in brutis. Dico quod non. quia virtus moralis est perfectio hominis in quantum homo. sed brutum nihil participat rationis. ergo etc. Ad cuius evidentiam sciendum est quod rationale dicitur quatuor modis. Uno modo quidditative vel quidditate: et sic sola potentia intellectiva est rationale: et non volitiva. Secundo modo dicitur rationale per essentialitatem: et sic omnes intellective potentie sunt rationales tam memoria quam voluntas et intellectus. Tertio modo rationale dicitur per participationem: et sic omne regulabile a ratione dicitur rationale: sicut appetitus sensitivus in homine. Quarto modo dicitur rationale per coniunctionem: quia est rationi coniunctus in supposito: sicut potentia vegetativa in homine: virtutes vero proprie dicuntur: que pertinent primo et secundum modo ad rationem. Tertio etiam modo dicitur aliquo modo sunt regulabiles a ratione: sed non sunt in brutis: sed solum quarto modo. Sed contra. quod aliquid quibus ex-

tionis habent passiones eiusdem rationis. igitur potentie angeli sunt apte nate recipere formas eiusdem rationis. Sed virtutes morales sunt in appetitu bonis intellectivo. ergo potest esse in appetitu intellectivo angelus. Ideo dicitur quod habitus eiusdem rationis omnes possent de causare in angelo: et postea posset homini eundem actus imprimere et esse virtuosus secundum istum habitum.

E Octauus artic. Virtutes morales oia in christo fuisset. Obiect. 4. F Virtus ista rum christo dicitur per genus. El. i. increta

El. i. creta In virtutibus expositis hie si aie christi pfecte. G Virtus irascibilis eiusque actus et passione in ista in christo. Dub. mltiplex. Tunc actus elicitus christi liberalis fuisse: quod si dicitur. El. i. h. est humilitas. Magnanimus erat christus. El. i. h. est magnanimitas. Bo. 15. Virtutes morales aieb temperantia in eis secum ferre. H Nonus artic. Virtus virtutibus carere. Rationale 4. h. cogita an sup flue ponat.

El. i. h. est humilitas. Magnanimus erat christus. El. i. h. est magnanimitas. Bo. 15. Virtutes morales aieb temperantia in eis secum ferre. H Nonus artic. Virtus virtutibus carere. Rationale 4. h. cogita an sup flue ponat.

I assuefactione laudat deus, alia autem deum blasphemat: sed talia sunt actus virtutum, ergo etc. **Item** secundo quia in nobis et in brutis sunt potentie eiusdem rationis, etc. **Item** 3° quia liberalitas attribuit leoni et castitas virtuti. **Ad primum** dico quod in potentia expressiva potest aliquid generari habitus, sed iste habitus non est virtuosus, quia non est in eum regulabilis a ratione sicut in nobis. **Ad secundum** eodem modo. **Ad tertium** dicitur quod leo est liberalis ex instinctu nature, non autem ex virtute. **Ad circos** notandum quod in nobis sunt quatuor genera potentiarum, quedam enim sunt mere naturales vel gravitas ad motum deorsum et albedo ad visum imitandum et calor ad imitandum tactus: et in illis nulla est assuefactio. Unde Aristoteles dicit quod quedam sunt potentie vitales vel vegetativa/generativa/nutritiva et augmentativa, nec in illis est assuefactio, quedam sunt potentie animales, sed istarum quedam sunt exteriores vel videre audire etc. Unde Aristoteles dicit quod sensus non deseruit nobis eo quod audiamus et videamus multonibus. Ideo nec in istis est assuefactio. **Aliæ** autem sunt potentie animales interiores vel imaginatio/phantasiam: et in istis est assuefactio: in tantum quod aliquando redundat habitus in membra exteriora: vel per in cibaredo: cuius manus movetur/oratio quod actu non imaginatur de cibarijando. Quedam autem alie potentie sunt rationales: et iste etiam potest assuefieri: et ideo in illis et in tertius potentibus habitus existentes sunt ratione virtutis, in alijs autem non possunt habitus generari.

Decimus articulus est de virtutibus moralium generatione. Quod virtutes morales generantur. **Ubi** introducuntur quatuor conclusiones. **Prima** conclusio est quod habitus virtutum ex actibus generantur: quia experimur in nobis habitum et inclinationem ad temperantiam: quando circa passiones tactus vel gustus frequenter nos temperamus. **Secunda** conclusio est quod habitus virtutum generat actus: quia homo per habitum quem habet se experit ad actum amplius inclinari. **Tertia** conclusio est quod actus posteriores sunt perfectiores: quia quando causa est perfectior: ratio et effectus: sed potentia cum habitu est ad causandum actum perfectior quam sine habitu, ergo etc. **Quarta** conclusio est quod actus potest esse perfectior posterioribus: quia potentia sine habitu potest in actu eiusdem rationis: sed potentia cum maiori conatu interiori actu causat et potest conatus potentie gradum causalitatis habere excedere, ergo etc. **Ad predictorum** autem declarationem notandum est quod quatuor sunt signa ex quibus arguuntur habitus virtutis in nobis: quia habitus non possunt ostendi nisi ex actibus. **Primum** igitur signum est prompte operari, secundum faciliter, tertium delectabiliter, quartum perfecte: sicut actus vel opus exigitur: quia videmus quod nunquam habitus artis in arte sua deficit.

Undecimus articulus est de virtutibus corruptivis: nequaquam scilicet virtutes morales corrumpantur. **Ubi** est notandum quod habitus possunt corrumpi quadrupliciter. Uno modo per habitus oppositos aggeneratos vel temperantia per intemperantiam: sicut per de illo: qui prius sobrius existens: postea se inebriat frequenter: et sic fit ebriosus. **Secundo** per actus contrarios: vel actuum contrariorum frequentationem: sicut non ex illis actibus statim aggeneret habitus contrarius: sicut sepe fugiens de bello amittit fortitudinem: licet non fiat pusillanimis. **Tertio** per actuum cessationem: sicut iuriste amittit habitum iuris quando cessant ab officio legendi et conferendi. **Quarto** ex subiecti indispositione: sicut patet in freneticis et mentecapitis. **Sed** contra instatur per ordinem: quia dilectio ultimi finis est quidam habitus: que est amicitia: sed iste habitus non habet contrarium: quia nullus potest naturaliter odire ultimum finem. **Item** secundo quod

actus habitus contrarius copossibilis est cum habitu contrario: sicut multi actus intemperantie cum temperantia vel e converso. **Pater** de noviter converso de incontinentia ad castitatem. **Item** 3° quod forma que est permanens non corrumpit nisi per sui contrarium: sed habitus est permanens et cessatio actuum non contrariatur habitui, igitur etc. **Item** 4° quod voluntas cum sit potentia spiritalis: non potest indisponere quod est potentia infatigabilis. **Ad primum** dico quod non potest bene videri quod amicitia sit habitus corruptibilis: nisi dicatur quod voluntas finis naturaliter potest odire. **Ad secundum** dico quod difficile est videre quod per actus contrarios corrumpatur habitus operis: potest tamen dici quod ideo est quod actus relinquit in potentia dispositionem incopossibilem alicui gradui potentis habitus: et per prius totaliter corrumpitur habitus. **Sed** forte diceret aliquis quod hoc esset ultimum per habitum contrarium. **Ad tertium** dicitur quod nullus habitus existens in appetitu intellectivo corrumpitur per actuum cessationem: sed solum in appetitu sensitivo propter alterationes: et transmutationes circa potestas sensitivas et vires et membra exteriora. **Ad quartum** dico eodem modo. **Sed** dubium est si virtutes intellectuales possunt corrumpi. **Dico** quod non: cum sint in subiecto in corruptibile: contrarium non habeant. **Sed** opinio et fides possunt corrumpi. **Opinio** quidem: si falsa sit per opinionem veram: fides vero solum per infidelitatem.

Duodecimus articulus est de virtutibus moralium copossibilitate si sint copossibiles. **Et** dicitur quod sic: quod bonum non contrariatur bono: sed virtus est quoddam bonum moris, ergo etc. **Sed** contra quadrupliciter. **Primo** de iustitia et misericordia: earum rationes formales sunt incopossibiles: quia iustitia est qua quis punit secundum quantitatem delicti: et misericordiam: ideo lex Moyse dicitur lex iustitie. **Misericordia** vero: quia non punit secundum quantitatem et mensuram delicti: sed circa idcirco lex Dei dicitur lex misericordie. **Unde** dicitur: *vide de iustitia et misericordia non peccare.* **Item** secundo de liberalitate et paupertate: quia liberalis exigit suppetentiam facultatum: pauper vero privatur se facultate exequendi actus liberalitatis. **Item** tertio de magnanimitate et humilitate: quod magnanimitas appetit honorem sicut opus humilis vero vult honore carere. **Item** quarto de temperantia et abstinentia: quia temperatus exercet actum sicut opus temperans abstinens aut minus quam debet vel omnino nihil. **Ad primum** dicitur quod difficile est videre quod dicte virtutes sunt copossibiles nisi forte diceret quod iustitia in gradu remisso et misericordia in gradu iteso sunt copossibiles sicut forte caliditas et frigiditas/albedo et nigredo. **Sed** hoc nihil est: quia habitus quilibet virtuosus in gradu intensissimo magis habet rationem virtutis. **Ideo** dicitur quod virtutes habent obiecta disperata. **Unde** ille virtutes que idem obiectum respiciunt sub alia et alia ratione respiciunt illud: unde iustitia respicit obiectum secundum se: et sic fertur in ipsum: misericordia autem idem respicit: sed non secundum se: sed in habitudine ad benignitatem condonantem. **Ad secundum** dicitur quod pauper est liberalis quantum ad actum primum et elicitum: non quantum ad actum secundum et imperatum. **In** primo vero actu consistit tota libertas et bonitas et perfectio virtutis. **Ad** tertium sicut ad primum: hoc addit quod humilis in quantum ad nullum vult honorem a se: sed simpliciter vult honorari. **Si** dignus est: ideo est magnanimitas. **Ad** quartum eodem modo. **Sed** hic occurrunt dubia. **Primum** quare bonum non est contrarium bono sicut malum malo. **Secundo** quod bonum contingit fieri uno modo: malum vero contingit fieri multiplex: sicut patet in arabibus: bonum enim non potest fieri bene nisi tamen uno modo:

Lies in bng possit aggrari habitus non in de. Ex in finctu e nãe hãt ista virtutibus. Et l. p. talia sunt illis et l. finctu. Põe aie triplico in gñe. Et l. ad d. gregandam. Et l. alie sãt potentie. Et 2° de aia. Et sibi sepe hoc habet.

K c. 2° abic. c. 1. et alibi. Et l. Lex militonem audire etc. In q^o potentie sunt ponende virtutes. 10° articulus

Decimo 4°. Et l. inclinãt. Habit^o ex actibus: et e contra generari. Lies de facto cõter act^o posterioribus hãt pond^o sunt perfectiores: e contra tãt nã repugnãt eis. Et l. effectus.

Signa hãntia sunt quor. Et abic. c. 3. et inde.

11° articulus. Habit^o et virtutes corrumpi pũngit 4°.

M Obviam 4°

N In de^o potest odiri. Quere Sco. et nominale.

In p. act^o 3°. rios corrumpat habitus.

Habit^o appetitus sensitivi dicitur corripuntur. O Dubium.

Virutes intellectuales si potest corrumpi. Sec^o de fide: et op. s. instantia potest dera. 12° articulus.

Virutes contrarias esse. Obviam 4°. Iustitia quid. Et ista quid.

P Joã. 3.

Et l. honorari

Et l. iustitia et misericordia remisso sunt copossibiles: gradu vero iteso sunt incopossibiles.

Rõ copossitas virtutis nobil.

Q Et l. condonant. Pãmp libera lie et p. s. nã potest alteri. Idem ille quõ magnanimitas. Dubium in sap. Quis bonus non opponat bono: malum nã nedã bono s. malo et magis in gñe nãe s. min^o in gñe moris pũat.

ed: N vel iad no ma re. no ad An de potest odiri. Quere Sco. r nominales. An p act? rios corrupas habuina. Dabit appetitio sensuum dicitur corru pnt nobile. O Dabium. Virtutes uelle cuales n poss se corrupt. ke de fide: r op. s; inuina pot dera. 12 articulus. Virtutes com potesse. Obicit 4. Iustitia quid. Quid quid. P Joa. S. H. l. honori H. l. iustitia r mia i gradu re misso sint co potesse i gradu vo uero sint i opoibiles. Qd copositas rna nobil. Q I. l. donans dant libera se r p r n d est alteri. duntis quo agnanti us ubi m sup ruis donat no opponat no: malum neda bono nalo r ma in gne nre in an gne nis pna.

A sed multis modis potest male fieri. Sedm dubium. si malum est magis oppositum malo qm bono. Dicendum qd oppositio pot accipi duplr: vl in genere nre: r sic malum magis malo opponit qm bono: ga eiusdem nre sunt. vel in genere moris: r sic magis opponit malum bono qm malo: ga sunt contraria moris. Itē querit. qre plures sunt boies mali qm boni. Dicendum qd ideo est: ga bonū cōtingit facere vno mō r recte agere: sed errare cōtingit multiplr. Item qre facilius est hoibus facere malū qm bonum. Ddm qd duplex est causa. Una fm Aristo. ga difficilis est iuenire mediū virtutis: sicut centri celi. Et si querat hoc ab hoibus: vtr aliquis tibi assigabit nisi per artem. extrema aut virtutis plura sunt. Scda ca est ex parte voluntatis: que si esset separata eque facilius posset elugere bonū sicut r malū r e. S; quia cōmuna est cū corpore: ideo eā ad suos actus scilicet nat r ad motus: r sic homo ppter corpus r sensus pnus est ad malum r ad ista terrena r sensibilia.

H. l. sunt enis magis ptoza morum. Mali plures bonis quare. r. abi. c. 5. H. l. circuli. Facili' est ma tr agere qm bn er ca duplici: sed cōsidera. H. l. c. 8. r.

B Tredecimus articulus est de virtutū nexio ne. s. virtū virtutes morales sunt cōnexe. Et dicunt quidā qd nō: ga quis pot hie vna r hz sine alia vt fortitudine sine teperantia r e. Sed h. nullus pot ee simul r semel laudabilis r vituperabilis: sed hns solū vni vitū est vituperabilis. Igitur pro nula alia vute est laudabilis. Itē scdo. ga nullus potest simul diligi r odiri moralit: sed per vni solū vitū quis reddit odibilis. Igit per nullā vūte solas potest diligi. Item 3° fm Aug^o r Aristo. bonus cōstat ex integra causa: sicut sonus citare: ex oibus chordis: ga si vna. sola chorda delirator: melodia destruit: sic etiaz est in nālib^o. hō enī nō est perfecte pulcher: si deficit sibi aliqō mēbrū vt si esset lipus vel ymnus: sic etiā in artificialibus: ga domus ad sui pulchritudinē requirit partū integritatē seu partū integrā dispōnē. Igit sic etiaz erit in moralib^o qd nullus erit pfectus in vute nisi oēs beat virtutes. Itē 4^a ga Jacobus in canonica vna dicit. Qui peccauerit in vno factus est oium reus. Igitur defectus vnius virtutis oēs vutes abijcit. Ideo alij dicit qd vutes morales sunt cōnexe: sed hoc est per habitudinē ad charitatē: ga charitas est forma virtutum. Sed h. virtutes ille que pnt acquiri ex puris nālib^o nō necio cōnectunt in charitate: que est vus supnālis: sed vutes morales acquirunt ex puris nālib^o. ergo rē. Item scdo. ga post decē annos hō virtuosus potest amittere charitatē: sed nō amittit ex hoc vutes morales: cū sint habitus de nā sua pmanfui. Ideo dicunt alij qd virtutes sunt cōnexe per habitudinē ad prudentiā fm Aristo. ga per prudentiā homo dirigit circa oia agibilia. ergo rē. Sed cōtra. ga prudentia hz distinctas species: sicut r distincta obiecta circa que ipsa dirigit: sed pot dirigere circa vni r nō circa aliud. ergo rē. Itē scdo. ga prudentia pot cessare a directione r recta opatione circa sua obiecta. Igit in prudentia vutes non sunt cōnexe. Ideo dicendū qd vutes morales sunt cōnexe in habitudine ad iustitiā legalē: ga per iustitiā legalē homo bene se habet ad totā legem iustā: r per cōsequēs habet actus imperatos oium vutum.

r. articulus. 3° op. alioz. Impugn^o 4° H. l. p nullas virtutes. 3° abi. c. 3. vi de Dio. 4. de di. no.

C Bonitas regit legitimitatem in nālibus artificialibus r moralibus. Cap. 2. H. l. tollit. 2° op. alioz. Impugn^o 2° 3° op. alioz. 6° abi. c. vlti. Impugn^o 2°

D Sed dubium est: qre aliquis homo nō ita bene se hz per prudentiā ad actus oium virtutū sicut per iustitiā. Dicendū qd hoc ideo est: ga hns prudentia pot vel le nō recte operari: r cessare a directione qd non rectas rationē cognoscat: nec operationē rectas: sed qui habet iustitiā legalē non pot legem non dilgere: quia hoc est legem dilgere iustitiā legalē habere. Sed ptra. quia multi boies fortes sunt imtemperati r econuerti. multi teperati pauidi. ergo vutes in iustitiā non necio

Op. ppria. Virtutes oieras ee in huius dme ad iustitiā legalē. Dubia duplr. Dna pudente r legal iustitiā in cōnectio vutes. Obiectio. Perfecte r virtuosus quis.

cōnectunt. Ddm qd nullas vō perfecte virtuosus: ni si respectu vltimi finis: sicut fortis dicitur virtuosus ppter bonū reipublice. Si autē est fortis ppter inanē gloriā: nō est virtuosus. qui igit est pauidus: ppter bonū reipublice r imtemperatus: qd esse imtemperatus est hō bonum rei publice. Sed h. qd sicut prudentia hz partes plures: ita r lex. igit alijs bene pot se habere ad vna legē r nō ad aliā: sicut prudens ad vna prudentiā nō necio habet aliā. Dicendū qd qui hz iustitiā legalē diligit necio totā legē: r per vns bene se hz ad totā legē iustā: qd vō habet vna prudentiā nō necessario habet aliā. Sed ptra: qd plures sunt legales iustitię. s. diuina r humana. Dicendū qd ppositio intelligit de lege nōali moralē: qd vltis est. Sed occurrit dubium magnū: qd maior pars hoium est vitiosa r pauci boies sunt virtuosī: cur esse virtuosum sit humane speciei pfectio/absurdū vtr r ridiculū: qd sit aliqua spēs in nā que pro maiori parte careat sua debita pfectione. Dic duplr est dicendū: vel qd humana species expectat alius statū in quo perfectiamr. Vel qd maior pars hominum siue multitudo sit vitiosa. vnde nō propter quēcumqz actum contrarium virtuti tollit virtus vel habitus virtutis. Sed qd quis enormiter fm mores delinquit: vel nimis in vitus se nutrit: sicut dicimus suo modo qd peccatus moralē tollit gratiā: r per vns totū bonū spirituale: sed sic gra stat cū pctō venialit: ita cū leuibus vitis stat etiam virtus: nō aut cum enormibus. Questio. I.

Replica. H. l. p vna.

F

Major pars hoium vitiosa est qd vt repugnare predicta sed dicit de pnt. An tollit v. mo. r p que.

Sed iā distributio decalogi rē.

C Irca dist. 37. r vsqz ad fines libri. quero pmo. Utrum virtutes morales pstant in medio. Et videt qd nō: qd illa q sunt in deo formalit: in medio: qd talia sunt infinita formalit: hz virtutes morales sunt in deo formalit: vt supra dictū est. g rē. Cōtra. qd virtutes morales q sunt in deo sunt de obto limitato r finitō: hz tales virtutes r habitus sunt in medio. igitur rē.

G a. pceden. ar. 6.

Hic primo est insillendū circa verborū significationē. 2° circa rerum inuestigationē. Quātum ad pmi sunt quatuor articuli declarandi. primus qd est medietas. Scds quid est medium. Tertius quot sunt genera mediorū. Quartus qd est mediū virtutis: de quo queritur.

p^o arti. pnd. palio.

Hic est igitur primus articulus: quid est medietas. Dicit cōter qd est altera partū integrā: tū aliqō totū: vt medietas circuli ē semicirculus: r medietas qternarij est dualitas: qd qternarij cōstitit ex duab^o dualitatib^o. Sed h. qd virtus est qda medietas: vt nūc supponit: sed vus nō est altera pars: qd qlibet pars extrema vutis est vitū: r sic vutes essent vitū: qd falsū est. igit rē. Itē medietas saluat fortitudinē: hz fortitudo nō intelligit saluari per extremū: qd esset tūc supbia vel pusillanimitas. Itē 3° qd medietas humoꝝ in medicina saluat sanitatē: sed extremum sanitatē corrūpit. Ddm ergo. qd medietas est qdā refo. que fundat in medio p cōparationē ad extrema: qd mediū refert ad extrema: sed medietas est rō referendi. g rē. Sed h. qd si dimidat circulus: medietas eius est altera pars: Item medietas mūdi est altera ps totius mūdi. Ddm qd h medietas accipit nō p medio de quo querimus: sed sepe accipit vni pro alio: sic qd concretū accipit pro abstracto: dicitō albedo est alba vel candor est candidus fm Augu. sed ipsa medietas pprie est relatio: hz accipit aliquādo pro fundamentō relationis. Sed est dubium. si medietas. que est

p^o artic. pnd. pncipalio. Op. alioz.

Impugn^o 3° H

Op. ppropia. Medietas quid.

Obiectio.

H. l. b. c. de abstracto. Medietas accipitur 2°. Dubium.

I
Dist. 29. et se
quētib' gre.
h' varietas lfe
sed ista satis
bona.
Medietas est
reforma: h' pō
nitas fit p'li
res et quare.

R. l. remane
bit.

K
Secō articu.
p'mi pun.

Mediu qd.
fm alios.

Impagnatio

Opio ppua.

Tertius art.
p'mi pnci.
Secus medij
qd duplex.
R. l. variatō
extremi.

L
Laste hoc de
clara.

Mediu vng
quale.

Quartus art.
p'mi pnci.
R. l. vng me
dium est 22.
2. c. 6. h' s
est d'ffōne d'
rui: quod nō
oblat.
D'ffō medij
rui et notabil
delectio eius.
Alig d' 16.
ulo p'igi 4.

M

Die instantia
ad hoim de
scōia l'cōtib'
Quē i ency.
et alibi.
Mediu vng
tis q' r' est mē
dij: ratiōis.
Alig d' 16.
ppōnōne cō

ratio referendi medius ad extremū. fit vna relatio in
vel plures. Cōm sicut in pmo dicitur est: q' quando fe/
latio existens in fundamēto referē ad plura vel habet
plura extrema: quoz vnu pōt corrumpi alio manente:
illa relatio non est vna sed plures: sicut paternitas cor/
rūpitur ad vnu filiu et remanet ad alium: sed corrupto
altero extremoz iam mediu non remanet: et per con/
sequens nec medietas fundata in ipso medio. Cōd
cōtra. q' medietas alicuius totius habet duo extrema.
quoz vnum pōt corrumpi alio manente: sed relatio est
effectiue a termino: h' sit material' a fundamēto. ergo
corrupto vno extremoz relatio remanet ad aliud. Cōd
dicendum est q' non causat totaliter a quolibet extremo
rū: sed partialiter a quolibet: et total' a duob' extremis
simul: ideo medietas dependet a duob' extremis. Sed
pinitas causat total' a quolibet filio. ideo nō est file

Secundus

articulus est: quid est mediu. Cōd
dicendū q' mediu est relatiuū cōsti/
tutum per medietatē: sicut pater per paternitatē et file
per similitudinē. Cōd Aliqui tamē dicunt q' medius est
qd distat equaliter ab extremis. Cōd contra. quia li
nea est mediu inter duo puncta: sed a neutro distat.
Cōd ideo dicendū q' ratio g'ialis medij est ista: qd me/
diū est qd ieripit extremis: vel qd existit inter extrema.

Tertius

articulus est: quot sunt genera medioz.
Cōd dicendū q' quatuor: quia quoddam
est medius quod dicit' per cuiuslibet extremoz perfe/
ctam inclusionē: et sic accipit' hoc. de trinitate. triplex
inquit est substantia materia forma et cōpositus: sed me/
diū prosequamur inquit cōpositū qd includit ma/
teriā et formā. Cōd Item quoddam est mediu p' vtriusqz
extremi cōiunctionē vt in mathematicis linea est me/
diū inter duo puncta que cōiungit. Cōd Item quoddā
est mediu per vtriusqz extremi participationē: sicut te/
pidum est mediu inter calidū et frigidū: q' accipit' de
viroz: et pallidum inter albus et nigrū. Cōd Item aliquid
est mediu per vtriusqz extremi abnegationē: vt quāti/
tas est mediu inter substantiā et qualitātē siue alia acci/
dentia que insunt substantie mediātē quāntitate: vel acci/
dens absolutū est mediu inter substantiā et relonē: q' neu/
trū extremoz est. Mediu autē virtutis nō est mediu
primo nō: q' non includit vitia. Nec scōo modo: q' in/
cōpossibile est cuiuslibz extremoz. Nec tertio modo: q' a
nihil participat de vitio: h' est mediu quarto modo: q' a
abnegat vtrumqz suozum extremoz.

Quartus

articulus: qd est mediu virtutis. Cōd
dicendū fm Aristo. q' virtus est medius
rationis fm p'portionē: quo ad nos vt vir sapiēs deter/
minabit. In ista d'ffōnitione medij virtutis sunt quatuor
particulē. Prima q' mediu virtutis est mediu rōnis.
Secōda est q' p'portionis. Tertia q' quo ad nos. Quarta
q' determinabile a sapiente. Cōd Est igit' p'ma particula
q' mediu virtutis est mediu ratiōis. Cōd Ubi est notā/
dū q' aliquid dicit' esse ratiōis quatuor modis: vel q' a
ratione informatū: vt homo est creatura rōnis vel ra/
tionalis: quia informatus aia rōnali. Cōd Item q' a rōne
causātū: vt acus rōnis siue intelligere simplicē q' d' d' d'
tem est actus primus rōnis: et cōponere et diuidere 22.
Cōd Item q' a ratione p'fectū: vt intentiones scōe et rela/
tiones ratiōis. Cōd Item 4. q' a rōne regulatū: sicut Aug.
dicit' beneficii que sunt fm diuinā rōnē. i. quādo regu/
lant a diuina voluntate. Et Job. nūmgd nostri rōnē pone/
re. mediu autē virtutis non dicit' rōnis nec p'mo modo
nec scōo nec tertio: sed q'rto modo: q' a ratione regula/
tū. Cōd Secōda particula est fm p'portionē. Cōd Ubi no/
tandū q' alig d' fm p'portionē 4. modis: vel in ha/
bitudine ad subiectus vt tēperātia: q' nō oēs sunt eius/
dem cōplexionis: et qd vni est parius alteri est magnū.
Ideo tēperātia accipit' fm p'portionē ad subm. Item
scōo in habitudine ad obiectus: vt est sobrietas potus:
nō enī ēēt sobrius qui tātu biberet de vino multū for/
ti quāntum de debili: h' biberet multū vel parū respiciat
idem obiectū. i. vinū. Cōd Item tertio modo in habitu/
dine ad circumstātiās: vt liberalitas: nō enim liberalis
equaliter expēdere debet in solēntate et i simplici die:
nec tātu in calciamēto sicut in vestimēto: et hoc accipit'
fm p'portionē circumstantie diei et necessitatis. Cōd Item
quarto modo in habitudine ad fines: vt fortitudo: que
mediū p'portionis debite seruat. si sit propter finē:
vt puta p'pter bonū publicum: deficit autem a virtute/
si quis exponit se morti propter manē gloriā: vel pro/
pter aliqd aliud leue: sed sic esset audax et p'presumptio/
sus. Cōd Omnibus autē d'ctis modis accipitur mediu
virtutis fm p'portionē. vt in habitudine ad subiectū
ad obiectum: ad circumstātiās et ad finem. Cōd Tertia
particula est. quo ad nos: hoc 4. Uel in habitudine
quo ad nos h' bona anime vt magnanimitas: que vult
magis honorari magis honore dignum: q' si e' faceret
deficeret a virtute: vnde dignificans se honoribus vir/
tiosus existens dicit' magnanimus: qui carens virtute
esset supbus. Cōd 2. in habitudine ad bona corporis vt
tēperātia: nō enī ēēt quis tātu comedere sifimus q' vng
santus: et si facere veller deficeret a medio virtutis et eēt
intēperatus. Cōd Item 3. fm bona extrinseca: vt liberali/
tas: nā liberalis nō debet tātu expēdere pauper quātu
diues: q' bona extrinseca nō sibi suppetūt. vnde aliqua
expēdens diues dicit' liberalis: que expēdens paup' di/
ceret' pdignus. Cōd Item 4. in habitudine quo ad nos:
fm politia: vt magnanimitas: vnde deficeret virtute/
qui magis veller p'eesse in politia et plus honoris reci/
pere q' sit dignus: vel qui veller videri magis virtu/
sus fm alioz iudiciū: aut respiciēdo ad bonū dignita/
tis: sicut in magnificētia aliqua dans rex diceretur ma/
gnificus: que si daret miles diceret' bānaufus quasi cō/
sumptor. Cōd Item quarta particula est. prout sapiens de/
terminabit. i. prudens fm rectam rōnem. hoc autē p'ro/
tando est: q' solius prudentis est inuenire mediu: sicut
inuenire mediu circuli solius geometre est.

Secundo

principaliter est insistenti circa reus
iustigationem. i. si virtutes morales
sunt in medio. Cōd Ad qd dōm q' sic q' cuiusqz cōpe/
tit d'ffōnitiō et d'ffōnitiō. sed in d'ffōne virtutis moralis
in genere ponit mediu. igit' virtus moralis consistit in
medio. Cōd Sed 3 4. p'mo de vate heroica: q' vir/
tus ista est in extremo cū sit diuina. g non est in medio.
Cōd Item 2. de fortitudine: q' fortitudo nō est circa quof/
cūqz terrores vt sit in medio. Sed est circa vltimū ter/
ribiliū. igit' est in extremo. Cōd Item 3. de v'ginitate: q' vir/
ginitas est circa extremū: q' a se excludit oēm tactus il/
licitū. Cōd Item 4. de latia: q' latia nō est in medio: sed
in extremo: est enī latia bonoz soli deo exhibit'. Sed
nullus pōt nimis deū honorare. g rē. Cōd Ad solutionē
oium p'dictoz est notādū q' virtutes esse in medio pōt
accipi 4. Cōd Quedā enī virtutes in medio cōsistūt: tam
ex pre obiecti q' ex parte circumstantiā: vt tēperātia.
Tum q' q' possit nimis comedere. Tum q' q' nō vel vbi
nō opz: sic pnceps q' mane comederet vel in absōdōto
deuoraret. Cōd Quedā sunt q' ex pre obit' b'it supabūda/
tiā: h' ex pre circumstātie sunt i medio vt fortitudo. Tum
q' vltimū terribiliū respicit pro obiecto. Tum q' d'z
circumstantionari de vltimo fine. vñ si pro inani gloriā:
non diceret' fortis sed audax. Cōd Quedā sunt virtutes

N
tingit 4.
R. l. mulem
Eid. 2. c. 6.
ca. 5.

R. l. b'ibem

O
Mediu vng
est mē' 4. p'io
portione 4.

Mediu vng
est mediu quo
ad nos 4. p'io
rē notabile.

P

2. ar. pncipal.
Eiusmodi mo/
rales i medio
consistunt. 2.
c. 6. c. 6.
R. l. i. medio.
Obijct 4.

Q

Virgines et in
medio pōt uel
lgi 4. et totū
nobis singula
rilline.

A que sunt in defectu ex parte obiecti: in medio tamen ex parte circumstantie: vt virginitas. Tum quia negat oēs actum circa tactus. Tum quia seruat bonū reipublice. ¶ Quedam autē sunt virtutes que nec ex parte obiecti nec ex parte circumstantie sunt in medio: vt latria. Tum quia ipsa habet vltimum bonum pro obiecto vt deum. Tum quia non pot nimitis in ipsius fieri. ¶ Sed contra istud dicitur immediate obicit. ga cuiusqz competit superius vt genus: r diffinitio illius generis competit ei: sed latrie competit esse virtutē morale fm Arist. ergo in medio consistit. ¶ Dicendum q Arist. loquebatur de virtutibus respicientibus bonū creaturū: sed latria respicit bonū increaturū. ¶ Uel dōm q latria consistit in medio: quia non habet immediate deum pro obiecto: sed aliquid creatū. vt cultū reuerentiē in ordine ad deum vt sunt oblationes genuflexiones. g r. ¶ Et istud est aliquid creatū: r in talibus homo potest excedere fm Aristotelē saltē in actu exteriori: vt si semper ex viqz vcllet offerre deo r genuflectere r similia face re. Habent enī ista tempus suū r locū r modū: r actu interiori temp teneat esse paratus ad talia quātū in se est. ¶ Unde notandū q quedā sunt virtutes: que habent superabundantiā r nō defectū: vt fortitudo. quedam econuerso: que habēt defectum r non superabundantiā: vt virginitas. quedam que plus habent de superabundantiā: vt latria. quedam que plus habent de defectu: vt est temperantia. ¶ Questio. II.

B **Secundo** quero. Utrū virtutes morales consistant in medio reali. Et hoc queritur pro iustitia. ¶ **Dicendum** ergo q duplex est in ista scz distributiua r cōmutatiua. Iustitia distributiua consistit in medio rationis: ga nō tātū debet distribui de honore vni militi tū qui militauit vno anno: sicut alteri qui viginti annis se strenue habuit: nec simplici pncipi sicut regi. ergo de bono distribui fm proportionem meriti: sed oīs pportio que non est medium reale equalitatis: est medium rationis. igitur r. ¶ De iustitia vō cōmutatiua distinguitur: quia quedā est de lege talionis: vel de p̄traspaso. de quibus ad p̄sens non intelligitur: quia cuiuslibet potest esse iniusta: non enim est iustus q si manus pro manu ponat inter simplices hoies q debeat poni iter rusticū r regem: ga rex ex eo q est persona cōmunis non debet manu sua pro manu rustici p̄uari: nec rusticus pro manu regis debet p̄uari tū manu sua sed occidi. ¶ De contrapasso autē pz: ga tuculator ex intentione sua non cantat vt sibi cantet: sed vt per cantum suū acquirat sibi aliud q cantū. ¶ Est igit questio de iustitia cōmutatiua pp̄ie dicta: per quā iustitiā res in rem commutat: si talis iustitia consistit in medio reali. ¶ Dicit cōiter q sic: ga iustū est q tantū p̄ciuz rei cōmutare accipiat: tā a virtuoso q a nō virtuoso: r a rege tantū quantū a rustico. ergo iustitia cōmutatiua nō respicit proportionē quo ad nos: sicut alie virtutes. igitur nō hz mediū rōnis: sed reale. ¶ Sed cōtra. ga si iustitia hēat mediū reale: tū cessabit oīs cōmutatio r oīs mercatio iusta: nec in perpetuū poterit vn⁹ equus emi iuste vel cōparari: ga fm mediū rei totū aurū de mundo non valet vnū equū: sicut tota lana de mundo non valet vnā ouem nec omnes panni valent vnū p̄nem. igit frustra portabunt p̄nos r lanas hoies ad alienas partes pro alimentis emendis vel pro vino: ga cū toto labore suo: r cum toto auro solum vnū bouē fm mediū rei: nō poterunt comparare. ¶ Et si dicas q ista sunt fm iustitiam in habitudine ad necessitatē humana

na habeo p̄positū. ¶ Ideo dico q iustitia cōmutatiua nō consistit in medio rōnis: sic r alie virtutes r. ¶ **Q. III.** **Tertio** quero. Utrū virtutes intellectuales consistant in medio. Et videt q sic. qz Ap̄tus dicit: non plus sapere q̄ opz sapere r. ¶ Contra. ga virtutes intellectuales nō hnt malitias inter quas medient. igitur non sunt in medio.

Dicunt quidā q virtutes intellectuales non sunt in medio. Quere rōne. ¶ Dico autē q sapiētia nō que est de deo s̄ que est de intelligētijs est in medio: qz abundat circa earum speculationem: qui eas dicit necesse ē: sed deficient qui eas mortales dicūt: qui vō dicūt eas ēē ab alio effectiue et incorruptibiles a se tenēt mediū. ¶ Sed dubiū est: si intellect⁹ pncipioz consistit in medio. ¶ R̄spondeo q sic. nā gdam de veritate p̄mi pncipij complexi nimis sentiunt dicētes q tenet vbiqz r in oī mā r in terminis quibz terciūqz modificatis. Alij vō circa ipm p̄m minus sentiunt dicētes q nō tenet in diuinis. vbi 3^a sunt vnum. vel vbi tres res sunt vna res. Alij tenēt mediū q dicūt q primū p̄m cōplexū tenet vbiqz: tū cū debitis circumstantijs. vnde cum aliquā circumstantiā perdit perdit rōnem p̄mi pncipij. vbi vō habet suam rōne: tenet vni-formiter in omnibus. ¶ Questio. III.

Quarto quero. Utrū virtutes theologice consistant in medio.

Dicunt cōiter doctores q non qz hnt bonū infinitū p obiecto: sed circa tale obiectū nō pot ēē excessus: r per p̄ns nec mediū. Circa bonū limitatū r finitū attendit mediū eo q tale obiectū nimis pot diligi. ¶ Sed 3^a videt q fides r spes habeat mediū: eo q hnt defectū r superabundantiā: qui enī quoz personarū crederet in diuinis: ille excederet: qui vō tū duas: ille deficeret. ¶ Sic eodē mō de spe posset enī qz de mīa dei p̄fide nimis r vltra exigentiā suoz meritorū: r itez posset qz nimis deficere. ¶ Sed dicit ad oīa ista q excessus r talis error sonat in defectū solum ppter obiecti ignorantiā. sed habita cognitōe obiecti: que sufficit nullus posset circa obiectū deficere vel excedere in credēdo vel in sperādo: nec ex pte obiecti: q obiectus amplius credibile est. nec ex parte actus: qz nullus act⁹ ad hoc in vltimo sui sufficit. ¶ His visis introducunt quoz p̄clusiōes. ¶ Prima est. q virtus amicitie que formalr est in deo nō consistit in medio. Maior enī amicitia est inter duas personas diuinas que possit ēē: qz quelibet est diligibilis in infinitum: sed pater nō pot nimis diligere filium: nec econuerso. g r. ¶ Secūda cōclusio. q virtus magnanimitatis que est formalr in deo nō consistit in medio: pz. qz persone diuine in infinitū sunt honorande. ergo quelibet pot velle honorari q̄tus possibile est creature. ¶ Tercia p̄clusio. q virtus mīe que formalr est in deo consistit in medio: qz illa est in deo p cōparationē ad creaturas: ad intra enī nō est necessaria misericordia: sed de⁹ posset nimis misereri: sicut si dimitteret nō penitētī v̄lacu resistēt. ¶ 3^a p̄ma p̄nem: qz deus hz amicitia ad extra. diligit enī creaturas: sed hō est magis diligibilis qz vermis. ergo si de⁹ diligit oz dinare: amicitia ei⁹ ad creaturas est i medio. ¶ Cōtra scōdam: qz de rōne formali virtutis moralis est qz consistit in medio: sed magnanimitas ē hō. ergo in deo. crit in medio: si ponat talis virtus in deo. ¶ Ad primū dicendum q in deo est duplex amicitia. vna ad intra de qua est prima conclusio. Alia ad extra: de qua currit

F **Sp. p̄p̄ta.** Iustitiam cōmutatiuam in medio rōnis consistere. Ro. 12.

Sp. aliorū. **Sp. p̄p̄ta.** Sapiētias dōbo creato cōsistē i medio. Et. l. a deo Dubium. Intellect⁹ pncipioz i medio consistere. F. Et. l. i. s̄ctōm

Sp. cōis quā sustinet. **Obicitur.** G

Et. l. r. dicit. **Euasio r̄duū**

Cōtra 4^a.

H **Et si amicitia vel magnanimitas i diuinis nō consistit in medio, miser cordia tū sic qd vni pōdera**

Obicit 2^a.

Amicitia diuina 2^a p̄fide tari pot.

N **tingit 4^a.** **Et. l. i. m̄lūm.** **Uide. r. c. 1. ca. 5.**

Et. l. i. dicitur.

O **Mediū v̄tū est mē 3^a pro pomōne 4^a.**

Mediū v̄tū est mediū quo ad nos 4^a 10^a cōnotabile.

P

Ar. p̄ncipal. **Ar. mō ales i medio consistere. r. c. 6.** **Et. l. i. medio.** **Obicit 4^a.**

Q

irruce ēē in edio pot uel i 4^a r totū bis singula sine.

A. l. ferri. **Replica.**

Quē 5^a cō. **r alibi vt scio** **Obiectū m̄lū** **me quid.** **Uide. Scō. 9.** **distin. 3.**

Excessus pot est in latria.

Variant virtutes i ordine ad superabundantiā r defectū quadrupl.

Et. l. p̄p̄ta. **Iustitia 2^a.**

Iustitia distributiua in medio rōnis consistere.

Iustitia cōmutatiua ē 2^a

Et. l. i. quēlibet. **De lege talionis r p̄traspaso: s̄ examina dū omnia theologice r cōsul.** **Uide 5^a cō.** **copiosad B.**

Ep̄o alior. **D**

Impugn. 3^a b̄ pōdera qz licet currit.

I
Habitudo solo
Eritatesi do
e creatura se
bit in d'ia q
duplicet no
na totum.

Instantia: et ista est in medio. Ad secundum dico quod opus alteri de duobus dicere vel quod virtutes morales non sunt eiusdem rationis in deo et in creatura: vel quod virtus non habet medium nisi respectu obiecti creati vel limitati. Idcirco notandum est quod virtutes in deo et creatura se habent in quadam duplici dicitur: quia quedam sunt virtutes que in deo et in creatura possunt in medio: ut iustitia et misericordia: quedam que nec in deo nec in creatura sunt in medio: ut amicitia: quedam que non in deo sed tantum in creatura sunt in medio: ut magnanimitas: quia omnis creatura potest nimis honorari. Deus autem non. Quidam autem que non in creatura: sed in deo tantum sunt in medio: ut iustitia distributiva. Questio V.

K

Quinto quero. Utrum medium virtutis moralium consistat in indivisibili. Videtur quod sic. Deuro. 5. Non declinabis ad dexteram nec ad sinistram: sed declinare est ab indivisibili recedere. igitur etc. Contra. Numerorum. 12. Di. q. Moyses erat misericors super oves boves qui erant in terra: sed comparatio secundum virtutem arguit intentionem et remissionem virtutis: sic et alterius forme. igitur etc.

Medium consistit in indivisibili potest recipi quatuor modis: vel comparando medium ad rationem formalem et quidditatem: vel quantum ad circumstantias: vel comparando illud ad extrema vitiosa vel in habitu ad extrema virtuosam: et secundum hoc introducuntur quatuor species. Prima est quod medium virtutis in habitu dicitur ad rationem formalem et quidditatem: consistit in indivisibili: quia hoc est generale omni forme: quia in qualibet parte sui saluat tota ratio quidditativa et specifica ipsius: igitur in qualibet parte cuiuslibet virtutis saluat tota ratio differentiva et specifica virtutis: sed illa ratio consistit in indivisibili: quia secundum auctorem sex principiorum: forma est invariabilis essentialis: sicut terminus. Secunda est quod medium virtutis in comparatione ad circumstantias consistit in indivisibili: quia sublata sola circumstantia mutatur medium virtutis moralis: eo quod bonum virtutis consistit ex integra causa. Tercia est quod medium virtutis in habitu ad extrema vitiosa non consistit in indivisibili: quia sicut facultates terminos suos a se pugnatur: sic et virtutes. Unde et liberales liberaliter reputantur: quia hoc non esset nisi liberalitas sui medium a se extenderet. Quarta est quod medium virtutis in habitu ad extrema virtuosam non consistit in indivisibili: quia aliter nunquam fieret accessus ad alterum extremum quod magis habet rationem virtutis: et plus accedendo magis ab altero recedit. igitur etc. Contra predicta per ordinem. Primo. quia quicquid aliquid competat alicui secundum rationem formalem non potest sibi competere quocumque oppositum: sed medium virtutis secundum rationem formalem consistit in indivisibili: ut dicitur prima conclusio. igitur etc. Item secundo. quia circumstantia ista quantum non facit esse in indivisibili: quia variatur secundum complexiones bonorum: quia quod uni esset multum alteri est parum. Item tertio. quia medium appropinquat ad extrema et participat de eis aliqualiter: sed hoc est in indivisibili non consistere. ergo etc. Item quarto. quia quanto magis quis ad extremum virtuosum accederet tanto esset minus virtuosus. ergo etc. Ad primum dicitur quod hic accipitur ratio formalis negative non affirmatiue: non enim sequitur: quod quod ratione formalis virtutis consistit in medio indivisibili. Ad secundum dicitur quod circumstantia in se bene est in indivisibili: sed opus omnes habet: et secundum hoc medium virtutis est in indivisibili: quia nulli potest virtuti deficere. Ad tertium dicitur quod assumptum videtur esse ubi medium et extrema sunt eiusdem rationis: sed extrema vitiosa differunt specie et a medio virtutis et a virtute. Ad quartum dicitur quod medium virtutis nunquam est inter duo extrema virtuosam: sed alterum tantum appropinquat ad virtutem: et ideo quantum medium virtutis

Conclusio 4.

Alid. 8. met. ter. co. 10.
Erit additio
ue et circumstantiarum: non in habitu ad extrema vitiosa vel virtuosam medium virtutis in indivisibili consistit.
Et h. medicus suos terminos a se pugnatur ut sua medicina dilatare aptetur: sic etc.
Et ab. c. 8.
Et extremorum.
Obijciatur 4.

L

et ab. c. 5.

Ratio formalis potest accipi 2.

M

Et l. et quantum ad hoc.

Simbo extrema medium virtutis non potest esse virtuosam.

recedit ad alterum tantum medium virtutis intendit. Sed est dubium si est devenire ad gradum indivisibilem liberalitatis per comparationem ad proportionalitatem. Ad id quod non: secundum rationem rectam: potest enim liberalitas semper amplius et amplius dare et gradum virtutis intendere secundum deum: sibi competentia: quousque iudicaret secundum rectam rationem se excedere: vel in denario vel in obulo vel videretur secundum quod daretur: iste gradus indivisibilis est: quia si ultra istam rationem daretur: prodigius esset. Item dubium est: si in intentione virtutis est peccare in infinitum. Dicitur quod non: sed est dare statim ex parte subiecti: sicut dictum est in primo de charitate in subiecto: sed non ex parte forme: quia sibi non repugnat: cum omnes gradus sint eiusdem rationis et vniuersales. Item quod est: si actus virtutis elicitus potest intendi sine actu imperato. Dico quod quantum ad actus imperatus potest stare cum actu elicito sequitur actus: quia cum necessario: et ideo si intendatur actus elicitus: et imperatus quantum potest se extendere facultas excedit: sed quia actu potest deficere facultas: ideo potest remanere actus elicitus imperato non existente.

Questio VI.

Ergo quero Utrum virtus moralis habeat circumstantias sibi essentielles.

Hic premitte dicitur est quod quatuor sunt modi predicamenti: distinguimus enim predicamenta per quidditatem quantitatem qualitatem et resolutionem: sic et sunt quatuor genera circumstantiarum secundum ista quatuor. Dicitur enim circumstantia accipiuntur ex parte quidditatis. s. dicitur: quis: cui: que sunt circumstantie personales: quis: ut in laetitia. Unde Saul volebat deo per sacerdos offerretur: ut in misericordia que debet fieri non dimittebus: sed patribus iuxta illud. Cum enim facis elemosinam voca pauperes et debiles. Item ex parte quantitatis accipitur una circumstantia. s. quantum oportet ut in temperantia: quia homo debet esse contentus quantitate sibi proportionata. Item ex parte qualitatis est alia circumstantia: ut qualiter opus: unde Esau fuit vituperatus: quia egulum lentis comedebat: et hoc quia nimis auide. Item ex parte relationis sunt due. videlicet quia et ubi. Unde populus habet offerret deo libamina in excelsum: non tamen erat debita circumstantia ubi: quia offerre ei debebat in templo. s. quando: quia si tamen sacerdos posset comedere panem sanctum: non tamen quando iacuerat vel dormierat: cuius vicio. Sed contra predictas circumstantias arguitur per ordinem. Primo. quia actus commutative iustitie est moralis. Sed non requirit circumstantia personalem: quia potest quis vendere regi sicut rusticus: ita vni sicut alteri. igitur etc. Item secundo. quia virtus maior est et perfectior quam honor: sed premium virtutis est honor qui virtuti equi parum non potest. igitur non est ibi quantum attendendum. Item tertio. quia actus attritionis est a virtute: ut dictum fuit in quarto: sed talis non attenditur qualiter: quia homo non potest nimis ateri propter utilitatem peccati. igitur etc. Ad primum dico quod in iustitia commutativa attenditur circumstantia personalis: quia nullus debet vendere rem alienam vel alterius domini. Item nec debet vendere inimico republice. Ad secundum dico quod meliora que possunt reddi pro virtute redduntur: s. bonorum: quia nihil aliud est melius in reddendis hominis potestate. Idcirco debet virtuoso sufficere quantum sibi honoris impenditur secundum gradum dignitatis quem habet in republica: ut plus possit exhiberi magis virtuoso. Ad tertium dico quod attritio debet habere modum secundum gradum delicti: nec homo debet excedere atterendo.

N
Dubitatur 3.

Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

A

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

Distin. 19. q. 2. Quasi datur gradus virtutis liberalitatis: accedendo et g. licet non.

I eiusdem rationis: sunt vitiosus nec etiam per se gnan virtus nisi vitiosus. Est igitur intentio Tully qd liberalis debet incipere a minimis actibus liberalitatis: vt paulatim crescat vsqz ad vltimū gradū liberalitatis: qd sibi esset difficile a maiori gradu liberalitatis incipere: sicut prodigus a minimo. Intentio aut Arist. fuit qd liberalis a maiori actu liberalitatis incipiat: vt citius virtutis habitus inducat: et vitiosus ex actibus virtuosus accipit: et nūqz ex actibus vitiosus possit accipi. Sed tunc est dubium: qd modus est melior Tully an Aristotelis. Adm qd modus Tully est facilius: sed modus Aristotelis est virtuosior: facilius est incipere a gradu minimo virtutis qd a maximo: sed incipere a maximo temp est virtuosius: et citius inducat habitus virtutis. **Qd. IX.**

Al. velocius

Dubium: Tully facilius Arist. virtuosior

R Al. que est.

5^a abt. c. 2.

Phil. 32.

Prim^o ant.

Iustitia legalis quid? Joa. bap. p. remum commendatio. Obicit 4^a.

L

Rom. 13.

In homel. su per Joan. Obia est spēs iustitie.

Preferit iustitia prudentie. Dicitur amicitia et iustitie legalis. Al. in imperando.

M

Charitate cū legali iustitia coincidere.

Alde in pmo et Seco. in. 2^a. Dubium 2^a.

Legalis iustitia est ea aliaz virtutū et actum. Dicitur alias dicitur origie legalis iustitia

Nono quero Utrius iustitia legalis sit nobilissima virtus moralium. Uidet qd sic: qd cōparat a sanctis lucifero et hesperos: sed hesperus est stellarū lucidissima. ergo etc. Sed cōtra: qd deus in scriptura diuina magis cōmēdat a maiori: qd est nobilior iustitia. vii di. Dia dñi plena est terra.

Hic quatuor videnda sunt. Primo videndū est qd sit iustitia legalis. Secōdo si iustitia legalis est vna virtus. Tertio si est dare ples iustitiarū legales. Quarto si est nobilissima diuinū virtutū.

Quantum ad primū dicit qd iustitia legalis est virtus moralis: sicut quaz virtuosus quaz bene se bz ad totā legē nāc vel naturalē homini indita: et de hac iustitia cōmēdat Zacharias et Elisabeth parentes Joan. baptiste. Erant enī ambo iusti ante dñm incedētes in obis mādatis et iustificationib⁹ dñi sine querela: vt habet Luc. p. Sed cōtra 4^a. Primo de obedientia: qd per obedientiā bene se bz quis ad leges diuinā: et tamē ipsa non ponit iustitia legalis. Itē 2^a de prudentia: qd per prudentiā bene se bz qd ad actus diuinū virtutū: et per cōsequēs ad omnē legem que huius actus precipit et regulat et imperat. Item 3^a de amicitia: qd per amicitia tota lex obseruat: et sic bene se habz amicitia ad totā legē: qd qui primū diligit legē implet.

Item in 4^a: qd dicit Grego. De radiz oium virtutū est charitas: et in charitate oia precepta sunt vnus pceptū. Ad primū dñm qd per cōparationē ad precepta diuinā: qd bus obedientia obtēperat ipsa nō est virtus distincta a iustitia legalis: et tunc sunt vna virtus et non diuē.

Ad scōm dicendū qd per prudentiā quis bene se bz in dirigendo solus: sed per iustitiā legalem in operādo equequendo et proficiendo bene se bz quis ad totā legē. Ad 3^m dñm qd ab amicitia bene inasctū qd quis per ipsam bene se habeat: sed ipsa de se nō bz circa totam legem actus elicitos: sicut iustitia legalis: et est distincta virtus a iustitia: qd habet distincta obiecta.

Ad 4^m dico qd ista charitas qua quis bene se bz ad totā legem diuinā: vt naturalis est: nō distinguit a iustitia legalis: sicut idēz habitus quo deus sic diligit et tota lex: qd eodē habitu diligitur finis: et ea que ad finē sunt: sicut eadēz charitate diligitur deus et proximi. Sed hic occurrunt obia. et primū est: si iustitia legalis est causa aliarū virtutū. Dicendū qd sic: quēadmodū legillatoz politici causa est oium que sunt et ordinant in politia: vñ iustitia legalis causat oēs actus aliarū virtutū in genere cause vñ cōcurrēns ad actum cuiuslibet virtutis eliciens imperans ad equequens. Sed cōm dubium: si est prior ceteris virtutibus. Dicendū qd sic ordine generationis: quia incerta est cuiuslibet virtutis iustitia legalis vt faciat qd facit pro bono virtutis.

Quantum ad scōm: si iustitia legalis est vna virtus. Dicunt aliqui qd nō: iustitia legalis: vnde nihil aliud est sicut eos qd hie dēn virtutem. Sed cōtra: qd obedientia est vna distincta virtus: sed obia et iustitia coincidunt: vt dicitur est. Igitur etc. Itē scō. qd vna virtus est tñ de vno obiecto: sed obedientia aliarū virtutū sunt multa: obm aut iustitie est tota lex que est vna. Igitur etc. Itē tertio. iustitia legalis distinguit cōtra iustitiā particulare. ergo est de alio obiecto. Item quarto: qd per sup. abundantia dicitur vni soli cōuenit: sed iustitia legalis dicitur per superabundantiā ad omnes alias virtutes: vt infra patebit. Itē etc. Ideo dico qd iustitia legalis est vna virtus formaliter: nō aut est omnis virtus formaliter sed virtualiter tñ. Sed contra. pmo qd plures sunt leges et distincte in politia humana. Item scō. qd in vna lege sunt plures partes ordinate ad diuersos fines. Itē tertio. qd leges aliquādo mutantur et renouantur: sed qd mutat nō pōt esse vna. Igitur etc. Itē 4^a qd lex cōtinet plura agibilia: sed plura agibilia plurifcant legē. ergo etc. Ad primū dico qd est tñ vna lex nālis totalis vite humane cōtinens oia precepta: vnde sunt plures leges materialiter et partialiter: vna vno totaliter et formaliter: et hoc satis p̄ ad sequētia. Uerū tamē ad scōm dñm qd non est iustus legaliter: qd totam non bz: qd qui peccat in vno oium est reus. Ad 3^m dicēdū qd lex quātū ad aliqua extrinseca variatur ppter tempoz vel rez vel personaz qualitatē vel varietatem: non tamē lex nālis inserta cordibus: quia ista minime variatur. Ad quartū dico qd virtuosus omnia agibilia respicit vt vnum: in quantum integrant totam legem: sicut et legalis iustitia.

N Scōs artic. 26. alioz.

Impug^o 4ª Art. pcedētis

5. topi. ca. 15.

Sp. ppia. E: si dicitur nō tñ totalis legalis iustitia est oēs virtus Obicit 4^a.

Lex q̄lit vna et plures.

Jaco. 2.

Anal^{is} lex variat et non. Roma. 2. 2. 3 corin. 3. Diuina legi.

Quantum ad tertius: vs. si iustitia legalis est dare plures habitus. Dicitur qd iustitia legalis sicut qd hie de ea intendit: est tñ vnus habitus: qd iste tñ sufficit ad nectēdus oēs virtutes et ad bz se hīdum ad totā legem et ad actus omnium virtutum imperādos. Sed cōtra: qd habitus distincti: qd ex obiectis: sed quedā sunt precepta nālis: quedā vō supernaturalia. ergo alia erit lex cōrespōdens preceptis naturalib⁹: et alia preceptis supernaturalib⁹.

Item 2^a. qd ille leges sunt distincte: quaz vna nō potest stare cū alia: sed lex vetus et lex noua sunt hō: qd si circumcidamini cibus vobis nihil pderit: ergo eis distincti habitus cōrespōdent: vnde Ap̄s distinguit iustitiam in iustitiam que est ex lege: et iustitiā que est ex fide. Item 3^a. qd lex diuiditur sicut ius in canonicū et nāle. Sed multi habet iustitiā nālem sine canonicā et eē: ergo nō est vnus habitus virtutis. Item 4^a. qd alia est lex in principe: et alia in plebe: qd in principe est precepta: in plebe executiua: lex enim in principe habet se precipiēdo: sed in plebe equequēdo et obseruādo.

Ad predicta omnia dicendū est eodē modo qd multi sunt leges partiales: qd de diuersis: sicut vna totalis tñ est lex naturalis sequēs dictamē recte rōnis naturalis: cui legi vnus habitus: qui dicitur iustitia legalis cōrespōndet. Nec obstat qd leges antique bunāe apud alias et alias pollitias sibi sunt cōtrarie: qd iustitia talium legum nō est iustitia legalis simpliciter: sed solum sicut quid: in quantum respicit diuersos fines reipublice: ppter bonū minimum cōditionē particulare: lex vō naturalis sequēs verū dictamē recte rōnis nālis est eadē apud oēs: et per oēs iustitia legalis est vna: vnde pcepta moralia sunt et fuerūt eadē in diuina lege veteri et noua: cerimonialia vō mutata sunt: qd nō sequunt dictamē recte rōnis, opūne ad h.

Tertius arti. P Iustitia legalis est vnus habitus.

Al. virtus. Obicit 4^a.

Precepta vā plicia.

Galat. 5.

Ro. 7. Galat. et Iob. 3. 5. Iob. 31. 7.

Alde in pmo de creoz et iustitiarū. 5. abt. c. 5. et 1 politia.

Lex 2^a. p̄na plurificat. scō. cada non.

Tolle istā charitatis legē hūanā: vnde p̄ncipiū et charitatis?

Alde scō. dist. finali b^o tertū opūne ad h.

